

کاسِدانی کار

کاسِدانی کارئے پجّار

اے کتابئے نبیسُوک هما لوکا انت که
انجیلی نبشتگ و وت داکترے آت.

کاسِدانی کارئے کتاب، ایسّائے زندگ بئیگ
و جاہ جنگئے سرگوستئے بارئوا آئیئے
مریدانی چمديستین گواهيا دنت. وھدے
ایسّا مَسيھ، سلیبئے سرا ذرنجگ و گُشگ
بوت، آئیئے مریدان ٿُرست و په وتی
رَگینگا چیر بوتنت. بله ایسّائے مرکئے
سئیمی روچا، آیان ایسّا وتی نیاما زندکا
دیست. هئو! ایسّا مَسيھ زندگ بوتگات.
دیمترا، اے کتاب پیش داریت که پاکین
روه چه پئیما گون آیان هور بوت و آیان
اور شلیما بگرتان روما ایسّائے وشین
مستاگ په مردمان رسینت.

کاسِدانی کارئے تھا، ایسّائے گڈی هُکم و

پرمان، آئیئے آسمانا رئوگ، اور شلیما
کلیسائے بُنگیچ، یہودیه و سامِرَھئے دَمگان
ہُدائے کُلئوئے شِنگ بئیگ، ایسّائے سرا
پولسے باورمند بئیگ و درکئومانی نیاما
ایسّائے کُلئوئے رسینگئے ہال نبیسگ
بوتگ آنت. چہ اشان و آبید، پولسے کار و
کرد، آئیئے ائولی مِستاگی سپر، اور شلیمئے
دیوان، پولسے دومی و سئیمی مِستاگی
سپر و آئیئے بندیجاها گوازینتگین و ہدانی
کسّه ہم مان آنت. لوکا و ت ہم برعے برعے
اے سات و سپران گوں آت. په مِسالے،
گپانی تھا چُش گوشیت: ”ما په مَکدونیہئے
رسگا اشتاپ کرت“ () .

کاسِدانی کارئے کتاب پیش داریت که
کتابئے ائولی بھرا () آتکگین اے هبر چون
سرجم بوت کہ گوشیت: ”...و ہدے پاکین
روہ شمئے دلان نندیت، شمارا وس و واک
رسیت و اور شلیمئے شہرا، یہودیه و
سامِرَھئے دَمگان، تان سَرجمیں دنیائے گڈی
مرز و سیمسران ہم، په من شاہدی دئیت
و منی وشین مِستاگا رسینیت.“

ہُدائے پاکین روھئے ائر کپگئے کئول

۱ او واجهه تیوپیلُس! وتنی ائولی

۲ کتابئے تھا، ایسائے کارانی بُنگیجا بگر
تان هما رؤچا که دیم په آسمانا برگ بوت،
هر کارے که آییا کرتگاٹ و هر تالیمے که
آییا داتگاٹ، من ترا سھیگ کرت. ایسایا
په وتنی کاسِدیا، لھتین مرمدم پیسرا گچین
کرتگاٹ و چه ہُدائے پاکین روھئے نیمگا
ھکمی داتگاٹنت و گوشتگاٹنتی که آیانی
کار چے آنت. ۳ مرکئے سکیئے سگگا رند،
وتنی کاسِدانی دیما زاهر بوت و گون بازین
گواھیان پَدری کرت که چه مُردگانی نیاما
زندگ بوتگ و جاهی جتگ. آییا، تان چل
رؤچا وتا کاسِدانی دیما زاهر کرت و گون
آیان ہُدائے بادشاھیئے بارئوا هبری کرت.
۴ یک رندے که گون آیان هُریگا نشتگ

و وراک ورگا آت، ھکمی داتنت: ”چه
اور شلیمئے شهرا ڈن مرنؤیت، پتئے واده
داتگین پاکین روھئے ودار و انتزارا بیت

که شما آیئے بارئوا پیسرا ھم چه من
اشکتگ. ⑤ یهیا یا مردم گون آپا
پاکشودی داتگ آنت، بلہ پتئے وادھ اش انت
که لہتین روچا و رند شما چھ ھدائے پاکین
روھا پاکشودی دئیگ بیت.“

ایسّا آسمانا رئوت

⁶ وھدے مرید ایسائے کرّا مُچ
بوتنت، چھ آبیا جُستیش کرت: ”او ھداوند!
بارین آ وھد همیش انت که تئو بادشاھیا
پدا په اسراییلا پر ترینئے؟“ ⑦ پسّئوی
دات: ”آ وھد و زمانگ که پتئے دستا آنت و
آبیا وٹ گیشینتگ آنت، شمارا په آیانی
زانگا کارے نیست. ⑧ بلہ وھدے پاکین
روھ شمئے دلان ننديت، شمارا وس و واک
رسیت و اورشلیمئے شهرا، یهودیه و
سامِرھئے دمگان، تان سَرجمیں دنیائے گذی
مرز و سیمسران ھم، په من شاھدی دئیت
و منی وشین مِستاگا رسینیت.“ ⑨ چھ

اے هبرانی گوَشگا رَند، آیان دیست که
ایسّا آسمانا برگ بوت و جمبریا آچه
مریدانی دیمَا چِیر و آندیم کرت. ۱۰
وهدے ایسّا دیم په آسمانا رئوگا آت،
مریدانی چم آسمانئے نیمگا سک آتنت،
آناگت دیستِش دو اسپیت پوشین مرد
آیانی کِرا اوشتاتگ. ۱۱ آیان گوشت: ”او
جَلیلی واجهان! شما چیا ادا اوشتاتگ و
آسمانئے نیمگا چارگا ایت؟ ایسّا چه شمئے
نیاما چست کنگ و آسمانا برگ بوتگ، بلہ
آنچُش کہ شما رئوگا دیستگ، ہمے ڈئولا
یک رُچے پدا چه آسمانا پر تریت و
کئیت.“

یهودائے جاگھئے پُر کنگ

گڑا ایسائے مرید، چه زئیتونئے
کوہا پر ترّت و اورشلیما آتکنت. اے کوہ،
چه اورشلیما یک شبّتی رُچیئے دوریا
إنت. ۱۲ وهدے شهرا رَستنت، ہما بُرزادی
بانا شتنت کہ پیسرا ہمودا بوتگ آتنت. اے

مُچّيئے مردمانی نام إش آتنت: پِتْرُس،
يوهَنَّا، آکوب، آندریاس، پِيلِيپِس، توما،
بَرتولوما، مَتّا، هَلْپِيئَه چُكَّ آکوب،

سَرمَچارِين شَمون و آکوبئے چُكَّ يَهودا.

١٤ گُون آيان ايسائے برات، آييئے مات
مريم و دگه لهتین جنبيں هم گون آت. آ
سجّهين همدل و همستك و هروهدا گون
زگر و ذوايا دلگوش و دزگٹ آتنت.

١٥ هما رڙچان يك رڙچے، پِتْرُس

ايسيئے باورمندانی نيااما، كه ڪساس يك

١٦ سد و بيست مردم آتنت، پاد آتك و
گوشتى: ”او براتان! هدائے پاكين كتابئے
تها، هرچے که پاكين روها ايسيئے دزگير
كنوکاني رهشون، يهودائي بارئوا چه
داوودئے زيانا پيشگويي كرتگات، آلما

١٧ پوره و سرجم بئيگي آت. يهودا چه

مئے رُمب و ڦوليما آت و اے هزمتكاريا
شريکدار آت.“ ١٨ آبيا چه وتى گندگين

كارئے مُزئے ززان ڏگارے په بها گپت و

همودا دیم په چېر کپت و لاپی ترگت و رقتی در آتکنت. ١٩ اور شلیمئ سجھین مردمان اے هال اشکت و آیان، اے ڈگارئے نام و تی زبانا ”هَكِلْدَاما“ بزان ”هُونَئے ڈگار“ پر بست.

٢٠ پُتْرُسا هبر کانا گوشت: ”زَبُورَئِي
كتابا نبشه انت:

”آيئے لوگ و جاگه هراب و وئران
بات،“

”اودا هچگس جهمنند“
”مبات.“

و

”آيئے اگده و زِمهواری دگریا
برسات.“

٢٢-٢١ پمیشکا باید انت آنچین مردمے گچین کنگ ببیت که هداوندین ایسائے آیگ

و رئوگئے سجھیں وہدا گون ما گون بوتگ،
بزان چه یهیائے دستا ایسائے پاکشودیا
بگر، تان هما روچا که آچه مئے نیاما
چست کنگ بوت. آباید انت گون ما
ھوریگا، ایسائے جاھ جنگئے گواھیا بدن.

۲۳

گڑا دو گسئے نامیش پیش کرت،
یگے ایسپ برسابا آت که یوں توں ھم
گوشتش و آدگه متیاس آت. ۲۴ رندا، اے
ڈئولا ڈوا کرت و گوشتش: ”او ھداوند! تئو
ھرگسئے دلئے هلا زانئے، نون ووت په ما
پدر کن که چه اے دوینان کجامی ات

۲۵

گچین کرتگ تان اے ھاسین کاسدیئے
زمھواریا وتی کوپگان بزوریت، هما ھزمت
که یهودایا یله دات و ھمودا شت که آیئے

۲۶

بیهی جاگه آت.“ گڑا، آدوینانی سرا
پال جتیش و متیاسئے نام در آتك. اے
ڈئولا، آگون هما رمبئے یازدهین ھاسین
کاسدان ھور کنگ بوت.

ھدائے پاکین روھئے ایر کپگ

۱ وھدے پِنْتِیکا سُنْتَئے رُوچ آتک،

سجھیں یکجاہ مُچ آتنت. ۲ آناگت چه
آسمانا یک آنچیں تئوارے آتک که گوئئے
تُرندیں گواتے آت و هما لُوگ که آ اوڈا
نِشتگ آتنت گواتا مان پتات. ۳ آیان

بازیں آس پئیمیں شہم و شمالہ دیست کہ
۴ زبانک دئیان ھر یکیئے سرا ایر نِشتنت.

آ سجھیں، چه ھدائے روہا پُر بوتنت و
آنچُش که پاکیں روہ آیان واک و تو ان
بکشگا آت، ڈنی زبانان ھبر کنگا لگتنت.

۵ آ رُوچان، آسمانئے چیرا ھر مُلک و
ھر کئومئے ھدادوستین یہودی، اور شلیما
جھمنند آتنت. ۶ وھدے اے تئوار چست

بوت، بازیں مردمے یکجاہ مُچ بوت و
ھئیران و ھبگھ منت، چیا که ھرگس چه
مریدانی دپا و تی جندئے زبانا اشکنگا آت.

۷ گڑا، په بے مانگی و ھئیرانی گوشتیش:
”باریں، اے کہ ھبر کنگا آنت جَلیلی نہ آنت؟“

٨

گڙا چه پئيما ما سجّهين، چه آيانى دپا

وتى ماتى زبانا اشكنگا اين؟^٩ ما، چه

پارس، ماد و ايلام، چه بئين النهرئين،

^{١٠} يهوديه، كاپادوكيه، پنتوس و آسيايا،

چه پريجيه، پمپيليه و مسرا اين، چه

لبيائى هما هند و دمگان كه كرينيئ نزىگا

أنت و آنچش چه روما آتكىين مردم اين،

^{١١} يهودى و درکئومىين يهودى بوتگىين

مردم، كريتى و آرب هم. ما سجّهين اشكنگا

اين كه مئ زيانا، هدائى مزنىين كاران

^{١٢} درشان كننت.“ گڙا په هئيراني چه

يکوميا جُستِش كرت: ”اے کار و هبراني

مانا چے انت؟“ ^{١٣} بله لهتىين په ملنڈ و

مسكرا گوشگا آت: ”شرابا مَست و ملار

كرتگانت.“

پُرُس مُچيئ دىما ثران كننت

^{١٤} آ وهدى، پُرُس گون آ دگه

یازدهینان پاد آتك و په بُرزتئواری گون
آيان گوشتی: ”او يهوديان و اورشليمئے
جَهْمَنْدَان! سرپِد ببیت و منی هبران

دلگوش کنيت.^{۱۵} اے مردم، آڏئولا که
شما هئيال کنيت، مَست نه آنت. آنگت

ساهٽ سباھئے نه آنت.^{۱۶} اے هما هال و
هبر آنت که يوييل نبيا اے ڏئولا پيشگوئي
کرتگ.

«’هُدا گوشيٰ: ”گُذّى رُوچان،
سجّھيں مردمان چه وٽى روها
سرريچ کنان. شمئے جنگ و بچک
پئيگمبريٰ کننت، شمئے ورنا إلهام
گرنٰت و پيرين، واب گندنٰت.»^{۱۷}

«آ رُوچان، وٽى گلام و مؤلدان چه
وٽى روها سرريچ کنان و آهم
پئيگمبريٰ کننت.»^{۱۸}

«بُرزاد مان آسمانا موجزه و
^{۱۹}

أَجِّكَائِي» «وَجَهْلَادُ مَانْ زَمِينَا
أَجَبَّتِينَ نَشَانِي پِيشَ دَارَانْ، هَوْنَ وَ
آسَ وَ مُجِينَ دَوْتْ.»

٢٠ «چه هُداوندئے پُرشئوکتیں رُوچئے
رسگا پیسر، رُوچ تھاردیم و ماه
ھونچک بیت.»

٢١ «آرُوچا، هرگس هُداوندئے ناما
بگیپت، رَگیت.»“

٢٢ او إسرايليان! دِلگُوش كنيت.
آنچُش که شما وَت زانیت، هُدايا شمئے
نياما مُوجزه وَأَجِّكَائِي وَأَجَبَّتِينَ نَشَانِي
چه ايسا ناسِريئے نیمگا زاهر وَپَدرَ كرت وَ
اے ڈئولا په آبيا گواهي داتي. ٢٣ اے مرد
گون هُدائے پیشزانتى وَگیشینتگیں شئورا
شمئے دستا دئیگ بوت وَشما گون
بیدیناني گُمگا سَلیبئے سرا ڈرتک وَگشت.
بله هُدايا چه مُرددگان زندگ كرت وَ ٢٤

چه مَرکئے رنج و آزابا رَکِینت، چیا که
نبوتني آت مَرک آیيا و تى پنجگانى تها
بداريit، ٢٥ هما دابا که داودا آيىئے
بارئوا پىشگوئى كرتگ و گوشتگ:

« من مُدام هُداوند و تى دېم په دېما
ديستگ، آ منى راستىن پهناتا انت،
چه هەم سئوبا من نلرزان و
نىڭلان.»

٢٦ « پمىشكا، دلن وش و زبان شادان
إنت. جسم و جاڭن مان أمييئى كلاتا
آرام گىپت،»

٢٧ « چیا که تئو منا مُردگانى جهانا
يىله نكئى و و تى هما پاكىنا سَرْگ و
پوسّغا نئيلئى.»

٢٨ « تئو منا زِندئى راه سۆج داتگأنت
و و تى پهناتا منا چه شادمانيا
سررىچ كنئى.»

او براتان! من په دلجمی شمارا

گوشان که مئے بُنپیرُک داود مرُت، کبر و
گپن بوت و آیئے کبر تان مرّوجی مئے
گورا هست انت. ۳۰

زانتگ آتى هدايا سئوگند وارتگ و کئول
کرتگ که چه آیئے نسلا يكّيَا، آیئے

بادشاهيئه تهتئے سرا ناديئيت. ۳۱

داودا چه پيشا، آيوکين روج ديستگ اتنت و
مسيهئے جاه جنگئے بارئوا گوشتگ آتى که آ
نه مردگانى جهانا يله کنگ بيت و نه آيئے

جون سریت و پوسیت. ۳۲

هدايا ايسا مسيه زندگ کرت و ما سجهین، اے

راستيئے شاهد اين. ۳۳

آ، هدائے راستيئن نيمگا بُرزاد برگ بوت. چه پتا، واده داتگين
پاكين روہ آييا رست و هما ڈئولا که شما

گندگ و إشكنگا ایت، نون پاكين روھي

بيكساس بکشتگ. ۳۴

چيَا که داود و ت آسمانا بُرزاد نشت، بله گوشتگي: «
هداوندا گون مني هداوندا» «گوشت،

”منی راستین نیمگا بنند“ ٣٥ «تان هما و هدا که تئیی دزمانا تئیی پادانی چیرئے پَدَگ و چارچو بھے بکنان.“

پمیشکا، اسراییلئے سجھیں کئوم آلم بزانت، هما ایسَا که شما سَلِیب کَشت، هُدايا هُداوند و مَسیحه کرتگ. ٣٦ و هدے مردمان اے هبر اشکتنن، باز دل پَدَرَد بوتنن و گون پِترُس و آدگه کاسِدان گوشتیش: ”او براتان! ما چون بکنیں؟“

پِترُسا گون آیان گوشت: ”چه و تى گناهان پشومن ببیت و تئوبه بکنیت و چه شما هرگس ایسَا مَسیھئے ناما پاکشودی بکنت، تانکه هُدا شمئے گناهان بیکشیت. آ و هدا شمارا هُدائے پاکین روھ، تُھپه و ٹیکی رسیت. ٣٧ هُداوندئے اے لبز و کئول

ایوک و تهنا په شما نه انت، په شمئے چُک و او بادگ و آدگه دورین هند و دَمگانی هما مردمان انت هم، که مئے هُداوندین هُدا

آیان وتى گرّا تئواز کنت.“

پِتْرُسا، آ، پنٽ و سوچ دئیانا گڏن
کرت و گوشتنت: ”وتا چه اے گمراھیں
نسل و پَدریچا برگینیت.“ ۴۱ گڑا، همايان
که آيیئے گلئو و پئیگام زرت، پاکشودی هم
کرت و آرڙچا، کساس سئے هزار مردم
گون باورمندان هور بوت. ۴۲ آیان، په
کاسدانی درس و سبگا، په شريکدارين
زنداء، په نائے بھر کنگ و په دوايا، وتا ندر
کرت. ۴۳ سجھینانی دلا بیم و ٿرسے
نشت و چه کاسدان موجزه و آجٻتيں
نشانی زاهر و پَدر بوت.

باورمندانی شريکدارين زند

سجھين باورمند، گون يكڊگرا هور
و سجھين مال و هستيا شريکدار آتنت.
آیان وتى مال و ملڪت بها و ندر کرت
و هرگئے گرز و زلورتاني سرا، سجھينانی

نياما بهرَ كرتنت. آ، هر رُوچ گون ٤٦
همدلی، مزنین پرستشگاهها مُچ بوتنت و
وتی لوگان هم په وشی و دلستکی نايش
٤٧
بهرَ كرت و هوريگا وراکش وارت.
هداش ستا و سنا كرت و سجهين مهلوكا آ
دؤست آتنت. هداوند هم رُوچ په رُوچ
رَكِينتگين مردمان گيشا چه گيشتر کنان
آت.

پُترس درهبكشی کنت

١ يك رُوچے، ئهمى ساھتئي زِگر و
ذوائي وهدا، پُترس و يوهنا مزنين
پرستشگاهها رئوگا آتنت. ٢ هما وهدا،
لهتىن مردم يك پيدائىشى لنگيا آرگا آت.
مردمان اے لنگ هر رُوچ، مزنين
پرستشگاهئي ”زىبا“ نامىن دروازگئي دپا
واپىنت تان چه پرستشگاهئي رئووكىن
مردمان پىندگے بگىپت. ٣ وهدے آييا
پُترس و يوهنا پرستشگاهئي رئوگا

۴ دیستنت، چه آیان پِنڈگی لوڻت.

پِنڈس و یوهنايا وتي چم آييارا سک داتنت. پِنڈسا گوشت: ”مئے نیمگا بچار.“

۵ لنگین مردئے چم په اے اميٽتا سک

۶ اتنت که چيڙے دئينتى. گڙا پِنڈسا

گوشت: ”منا زر و سُهر نیست بله هرچے که منا هست، ترا دئيان. ايٽا مسيه ناسِريئه ناما، پاد آ، راه گر.“ ۷ نون آيئے راستين دستى گپت و اوشتاريئنتى. هما دمانا آيئے پاد و پاداني مُچ، تئيار و زورمند بوتنت.

۸ جاه سِرّت و وتي پاداني سرا اوشتات، راه گپت و تردان و گپ کنان و هدايا سِپت و سنا کانا، گون آيان پرستشگاها شت.

۹ سجهين مردمان آديست که هدايا سِپت و سنا کانا، وتي پاداني سرا رئوگا

۱۰ انت. زانتش اے هما انت که پيسرا، پرستشگاھئے ”زٽيا“ ناميں دروازگئے دپا په پِنڈگا نِشتگاٽ. نون چه اے کارا که گون آييا بوتگاٽ مردم هئiran و هبگه

منتنت.

پُتُرُسَيْ گُلئو

آ مرد چه پُتُرُس و يوهنايا هج جتا
نبوت. نون سجھين مردم سلئيمانئے
پيشگاها، گون هئيرانى تچان ديم په آيان
آتكنت. ۱۱ پُتُرُسا که چش ديست، گون
آيان گوشتي: ”او إسرايليان! چه اے کارا،
په چے اينکدر هئيران و هبگه منتگيت؟
چيما چمّو په ما سک آنت؟ گوشئے زانا، ما
گون وتي جندئے توan و پھريزکاريا اے
مرد ذراه و تئيار كرتگ. ۱۲ ابراهيم،
اساک و آکوبئه هدا، بزان مئے پت و
پيرکاني هدايا، وتي هزمتكاريin ايسا شان
و شئوكت دات، هما که شما گراينت و
کوشاريin و پيلاتوسئے ديمما آنمئت،
هرچونت که پيلاتوسا آبيئے آزات کنگئے
شئور كرتگ آت. ۱۳ بله شما آپاک و
نيکين، نمئت و آبيئے جاها په يك هونيگيما

۱۵ آزاتی لؤٹت. شما زندمانئے سرچمگ گشت، بله هُدايا آچه مُردگانی نیاما زندگ کرت و جاھ جناینت و ما اشیئے شاهد این.

۱۶ اے مردا گندگا ایت و زانیت. چه ایسائے نامئے سرئے باورمندیا، آبیا واک و توان رستگ. هئو! ایسائے نام و آبیئے سرا باورمندیا، اے مرد شمئے دیما سرجما ذراہ کرتگ.

۱۷ نون، او براتان! من زانان که شمئیگ و شمئے کماشانی کار و گرد، چه نازانتیا آت. ۱۸ بله هُدايا هرچے که چه سجھیں نبیانی زبانا پیشگویی کرتگاٹ اے ڈئولا پوره و سَرجم کرت. آپیشگویی اش انت که آبیئے مسیه، رنج گشیت.

۱۹ نون چه وتی گناهان پشومن ببیت و تئوبه بکنیت و دیم په هُدايا و اثر بکنیت تانکه شمئے گناہ و مئیار شودگ بینت، چه هُداوندئے نیمگا شمارا گیگ و آسودگین

وهد و رۆچ برسیت و هُدا، مَسیه بزان
ایسّایا، که په شما گچین کنگ بوتگ، رئوان
بکنت. ۲۱ آ باید انت آسمانا بمانیت تان

هما وهدا که هر چیز نۆکسرا و تى جاها پر
بتریت، هما ڈئولا که هُدايا چه کوهنین
زمانگان پاکین نبیانی زبانا گوشتگ. ۲۲

موسایا گوشتگ: «'شمئے هُداوندین هُدا،
چه شمئے براتانی نیاما په شما منی ڈئولین
پئیگمرے گچین کنت، باید انت شما آیئی
سجهین هبران بمئیت.» ۲۳ «گسے که اے
پئیگمرئے هبرانی سرا دلگوش مکنت، چه
کئوما سندگ و در کنگ بیت.»

چه سمويلا و رَند، سجهین نبیان ۲۴

اے رۆچانی بارئوا پیشگویی کرتگ.
شما نبیانی پیشپد و هما آهد و کئولئے
میراس دار ایت که هُدايا گون شمئے پت و
پیزکان کرتگات، وهدے گون ابراهیما
گوشتی: «'زمینئے سجهین کئوم و گبیله

چه تئیں نسل و پُشپدا برکت گرنت.»^{۲۶}
ہدایا و تی ھزمتکار گچین کرت و پیسرا
شمئے گورا رئوان دات تان شمارا برکت
بدنت و هر یکیا چه آیئے هراب و گندگین
راها پر بتڑینیت.«

پُترس و یوهنا سرۆکانی دیوانئے دیما

۱ پُترس و یوهنا آنگت گون مردمان
هبر کنگا آتنت که دینی پیشا، مزین
پرستشگاهئے نگھپانیں سپاهیگانی مستر و
سدوکی اودا آتك و رستنت.^۲ آ، چه اے
هبرا سک نارزا آتنت که کاسدان مردم
درس و سبک دات و جارش جت که چه
ایسائے نام و راها مُردگ پدا زندگ بنت.
۲ پُترس و یوهنا اش گپتنت، بیوهد و
بیگاہ ات، پمیشکا تان اے دگه روچا
بندیگیش کرتنت.^۴ بله بازینے که آیانی
گلئو و پئیگامش اشکتگ ات باورمند بوت و
چه آیان کساس پنج هزار مردین آتنت.

۵

اے دگه روچا، یہودیانی مستر،

کماش و شریتئے زانوگر اور شلیما مُچ

بوتنت. ۶ گون آیان مسترین دینی

پیشووا هننا و آبیئے همراہیا کئیا پا، یوهنا،

اسکندر و مسترین دینی پیشوائے سجھیں

کُم و هاندان گون آتنت. ۷ آیان پترس

و یوهنا اوشتارینت و جست گپتنت: ”شما

گون کجام زور و واکا یا گون کئی ناما اے

کار کرتگ؟“ ۸ گڑا پترس چه هدائی

پاکین روها سرریچ بوت و گوشتی: ”او

کئومئے سروک و کماشان! ۹ اگن

مرؤچی اے سئوبا چه ما جست و پرس

بئیگا انت که ما په لنگ و منڈیں مردیا

نیکی کرتگ و جست کنیت که آ چون ذرا

بوتگ، ۱۰ گڑا شما سجھیں و اسرایلئے

درستیگین کئوم بزانیت، اے مرد که ذرا و

تئیار شمئے دیما اوشتاتگ، چه ایسا مسیہ

ناسیریئے نامئے برکتا ذرا بوتگ. شما ایسا

سلیب گشت و گشت، بلہ هدايا چه

مُرددگانی نیاما زندگ کرت. ۱۱ ایسا

« هما سِنگ انت که شما، بانبَندیں
أَسْتَايَان، » « پسند نکرت و چَگل
دات، »

« بله آ سِنگ، بُنھشت» « بوت. »

۱۲ چه آییا آبیّد دگه رَگینوکے نیست، چیبا
که آسمانئے چیرا، ایسائے ناما آبیّد، مردمان
دگه نامے دئیگ نبوتگ که گون آییا ما رَگت
بکنیں. »

۱۳ آیان که پِتْرُس و یوهَنَائے دِلپُری و
بهاڈری دیست و زانتِش که آناواندہ و
آمیّین مردم آنت، هئیران بوتنت. رندا
پِجّاھِش آورتنت، که آ ایسائے همراہ
بوتگ آنت. ۱۴ بله په اے سئُوبا که آڈراہ
بوتگین مرد آیانی کِرّا اوشتاتگ آت، چیزے
گوشتِش نکرت. ۱۵ پمیشکا آاش چه

هَكْدِيوانا ڏُنْ رئوگئے هُكم دات و وٽ په
شئور و سَلاها نِشتنت. ١٦ وٽمانوتا
گَوشِتیش: ”گُون اے مردمان چے بکنیں؟
چیا که اور شلیمهٰ سجّهیں جَھمنند زانت
إشانی دستا يک آنچین مُوجزهٰ زاهر
بوٽگ که نمَنگ نبیت. ١٧ بله چُش هم
مبیت که اے هبر مردمانی نیاما گیشتر
شِنگ و تالان ببیت. باید انت آیان
بُثُرسِینیں که دگه برے په ایسائے ناما گُون
هچگسا هبر مکننت.“

١٨ پِتْرُس و یوهَنَا إش پدا لَوْٹ و هُكم
داتنت که هچبر ایسائے ناما چیزے
مگوشنٽ و درس و سَبَك مدئینت.
آیان پَسْئو دات: ”وٽ شئور بکنیت، شمئی
هبرئے زورگ شتر انت یا هُدائے؟ ٢٠ بله
ما چه وٽی دیستگین و اشکتگینانی پَدر و
درشان کنگا وتا داشت نکنیں.“ ٢١ گڑا
چه گیشترین ٿُرسِینگ و پادtrap. دئیگا

رند، آِش يله داتنت. په آیانی سِزا دئيگا
شَرّين راهے نديستِش، چيّا که گون اے
اجْبَتَيْنَ كارئے گِندگا سجّهِين مردمان هُدا
ستا کرت و ساڑات. ۲۲ آ مرد که گون اے
موجزها دراه بوتگآت، أمرى چل سالا
گيّش آت.

باورمندانی ذوا

آزات بئيگا رَند، پِثُرس و يوهنا و تى ۲۳
همراهانى کِرا شتنت و آِش چه مزنین
دينى پيّشا و کئومئے کماشاني گوشتگيّن
هبران سهیگ کرتنت. ۲۴ آيان که اشکت،
يکدل و همتوار هُدائى بارگاها ذوا کرت و
گوشتِش: ”او زورمندین هُداوند، آسمان و
زميin و دريائى آڈ كنؤك و هر چيّز که
آيانى تها انت! ۲۵ تئو وت گون پاكىّن
روھئے الها ما چه مئے بُنپيرُك، و تى
هزمتکاريّن دا وودئے زيانا گوشت:

”آ دگه کئوم په چے شورش کننت و

راج چیا مُپت و ناهودگین پندلَ»
سازنٽ؟

۲۶ «جهانئے بادشاہ تئیار بنت و
هاکم یکجاہ مُچ، هُداوند و
آیئے مسیھئے هلاپا
اوشتنت.»

۲۷ په راستى، همے شهرا هیرو دیس،
پُنتیوس پیلاتوس، آدگه درکئومیں مردم
و بنی اسراییلئے سجھیں کئوم و گبیله
همدست بوتنٽ و تئی پاکیں ہزمتکار
ایسائے هلاپا پاد آتکنت، هما ایسّا که تئو
گون روگن پر مُشگا په بادشاھیا گچیں
کرتگات. ۲۸ آیان گون و تی اے کارا،
تئی و اک و واہگ که تئو چه پیشا

۲۹ گیشینتگات، پوره و سَرجم کرت. او
ہُداوند! نون اشانی پادتراپانی نیمگا بچار
و تی ہزمتکاران گُمک بکن تانکه تئی
ہبران په مزنيں بھادری و نُترسی درshan

بکنت. ٣٠ و تى پاکيں هزمتکار ايّسائے ناما، په ڈرھبکشی و موجزه و آجَبَتِين نشانيانى پَدَرَ كنگا، و تى دستا شهار دئے.“

٣١ چه آيانى ذوايا رند، آ جاگه که اوّدا مُچ آتنت لرzt، سجھيin چه پاکيں روها سرريچ بوتنت و هدائے هبرش په دلپري درshan کرت.

باورمندانی شريکداری

٣٢ سجھيin باورمند يکدل و يکجان آتنت، هچگسا و تى مال و هستى تهنا و تيگ نزانت و سجھيin چيزان شريکدار آتنت. ٣٣ کاسدان گون مزنien واک و

تاگتے په هداونديin ايّسائے جاه جنگا گواهی دات و گون آ سجھيinan هدائے

مزنien رهمت گون آت. ٣٤ چه آيان

هچگس مُهتاج نهآت، چيَا که هرگسا لوگ يا ڈگارے هستآت بھايى کرت و ٣٥ زری

کاسِدانی دیما ائر کرتنت. آیان اے زر په سجھینان، هرگئے گرز و زلورتاني سرا بھر کرتنت. ۳۶-۳۷ ایسپ نامیں مردیا هم ڈگارے هستأت، بھایی کرت، زری آورت و کاسِدانا داتنت. آکبریے آت و چه لاویانی گبیلها آت. کاسِدان آئیئے نام بارنا با کرتگآت، بزان ”دلبدیئے چک“.

هَنّانِيَا و سَبِيرَه

۱ هَنّانِيَا نامیں مردیا و آئیئے سَبِيرَه
۲ نامیں جنا هم و تی ڈگارے بھا کرت.
هَنّانِيَا گون جنئے سھیگیا زرآنی یک بھرے په وт داشت و آدگه، کاسِدانی دیما ائر کرتنت. ۳ پُتْرُسا گوشت: ”او هَنّانِيَا! چیا شیتان تئی دلا چو پُترت که گون هُدائی پاکیں روها دروگت بست و چه ملکئے زرآن بھرے په وت ائر کرت؟ ۴ زانا، ڈگار چه بھایا رند، زر تئی دستا نه اتنت؟ په چے و تی دلا

شئورٍت کرت که چُش بکنئے؟ تئو گون
مردمان نه، گون هُدايا دروگ بست.“^۵

وهدے هنّانیا یا اے هبر اشکتنت، زمینا
کپت و ساهی دات. هرگسا کہ اے هبر

اشکت، آیئے دلا بلا ہیں ٹرسے نیشت.^۶
گڑا ورنا دیما آتکنت، جو نئے کپن کنگا رند،
ڈنا برت و کبرش کرت.

کم و گیش سئے ساہتا رند، آیئے
جن کہ چہ اے سرگوستا سھیگ نہ آت، آتك
و رست.^۷ پتْرُسا چہ آبیا جُست کرت:
”منا بگوش، شما ڈگار کہ بھا کرت، اشیئے
کیمّت همِش آت؟“ سَپیرَها پسّئو دات:
”ھئو، کیمّتی همِش آت.“

پتْرُسا گوشت: ”چیا په هُداوندئے
روھئے چکاسگا گون یکدگرا همدست
بوتیت؟ بچار، هما یا ان کہ تئیی مرد کبر
کرت انون دروازگئے دپا آنت و ترا هم ڈنا
برنت.“^۹ جنیں، هما دمانا پتْرُسیئے

پادانی دیّما کپت و ساهی دات. و هدے
وَرنا آتكنت، دیستِش که آهم مُرتگ. ڈنّا
برِش و مردئے کِرّا کِرش کرت. ۱۱ چه
اے هبرانی اشکنگا، سجھین باورمند و آ
دگه مردمانی نیاما مزنین ٿرس و بیمے
کپت.

کاسِد ڏرہبکشی کننت

چه کاسِدانی دستا، مردمانی نیاما
بازین آجَبَتِین نشانی و أَجْكَایی زاهر و پَدَرَ
بوت. سجھین باورمند، گون همدلی و
همستکی سُلئیمانئ پیشگاها مُچ بوتنت.

باورمند، مردمانی گورا باز اِرْتمند
آتنت، بله چه آ دگران گسیا اے دل و
جُریت نیست آت که گون آیان هُور ببیت.

آنگت، هداوندئ سرا باورمندیں جنین
و مردیں، رُوج په رُوج گیش بئیان آتنت و
گون آیان هئوار بوتنت. ۱۵ ٿئتنا مردمان
وتی نادر، تهت و نپادانی سرا واپینت و

رہسراں آورتنت، تان پِٹرُس چه راها که
گوزیت، ٿُرے آئیئے ساھگ هم په لھتینا

بکپیت. ١٦ اور شلیمئے ڪڙ و گورئے

شهرانی مردم هم رُمب رُمب آتکنت، نادراده
و چه پلیتین روہان رنج دیستگین
مردمش آورتنت و سجھئین ڏراه بوتنت.

کاسِدان جیل کننت

مسترین دینی پیشوا و آئیئے ١٧

سجھئین همراه که سَدوکیانی ڦولیئے باسک

آتنت، په هَسَد و گُنت پاد آتکنت. ١٨

کاسِدِش گپت و بَندیجاها جیل کرتنت. ١٩

بله شپا یک و هدے، هُداوندئے پریشتگیا
بَندیجاھئے دروازگ پچ کرتنت و آچه جیلا
در آورتنت و گوشتی: ٢٠ ”برئویت مزنین

پرستشگاها بُوشتیت و اے نُوكیں زندئے
سرجمیں گلنؤ و پئیگاما مردمان

برسینیت.“ ٢١ گڙا، هما دابا که آیانا

گوشگ بوتگأت، بامگواها پرستشگاها

شتنٽ و مردمانی سَبَكْ دئيگا لگتنٽ.
و هدے مسترین دينى پىشوا و آبيئه همراه
آتكنت، سروکانى ديوانئه باسک و
اسراييلئے سجھيئن كماشىش لؤٹتنٽ و دگه
لهتىئن مردمش رئوان دات تان كاسدان چه
جيلا بيارنت. ۲۲

مردم بنديجاها كه شتنٽ، كاسدان
نديستنٽ. پِر ترّت و هالش داتنت كه
”بنديجاهئے دروازگ مُهر بستگأتنت،
نگهپان هم دروازگانى دىيما اوشتاتگأتنت،
بله ما دروازگ كه پچ كرتنت، جيلا هچگس
نديست.“ ۲۴ گون اے هبرئي اشكىنگا،
پرستشگاهئے نگهپانىن سپاهيگانى سروك
و مزنىئن دينى پىشوا سك هئيران و پگريگ
بوتنت كه بارىن اے كارئي آسر و آكبٽ نون
چے بيت.

۲۵ هما و هدا يك آتك و هالى داتنت:
”بچاريٽ، آكه شما بنديج كرتگأتنت،
پرستشگاها مردمان درس و سَبَكْ دئيگا

آنت.“ گڑا پرستشگاہئے نِگھپانانی ۲۶

سرؤک گون و تی سپاهیگان شت و
کاسِدِش گپت و آورتنت، بله په زور نه،
چیا که ٹُرستِش ”چو مبیت مردم مارا
سِنگسار بکننت.“ ۲۷ کاسِدِش آورت و

سرؤکانی دیوانئے دیما اوشتارینتنت. نون
مسترین دینی پیشوایا چه آیان جُست
گپت: ۲۸ ”ما هُكم نکرتگأت دگه برے په
اے ناما مردمان درس و سَبَكْ مدئیت؟ بله

شما اور شلیمئے سَرجمین شهر گون و تی
تالیمان پُر کرتگ. لوثیت آمردئے هونا مئے
گردنا بلڈیت؟“ ۲۹ پُترُس و آدگه کاسدان
پسّئو دات: ”باید انت چه انسانان گیشت،
ہدائے منوک بیین.“ ۳۰ ایسا، کہ شما

سلیب گشت و گشت، مئے پت و پیر کانی
ہدايا پدا زندگ کرت، ۳۱ و تی راستین
نیمگا نادینت و سرؤک و رَگینوک کرت،
تانکه اسراییلئے کئوما تئوبه و گناهانی
پھلیئے موه برسيت. ۳۲ ما اے هبرانی

شاهد اين. پاکيں روه، که هُدايا وتي
باورمندانا بَكشتگ هم اے هبراني گواهيا
دنت.

گون اے هبراني إشكنگا، ديوانئے ۳۳
باسک آنچُش زهر گپتنت که په آيانى گشگا
پاد آتكنت. ۳۴ بله گاماليال ناميں پريسيے
که شريئتئ استاد و سروکاني ديوانئے
باسک و سجهيں مردماني چمان شريدارين
مردے آت، ديوانا پاد آتك و هكمى کرت:
”اے مردان يک دمانے ڏنا بيريت.“ ۳۵ گڑا
گوشتى: ”او إسرايليان! هڙار بيٽ که
شمارا گون اے مردمان چے کنگي انت. ۳۶
کمے وھدا پيٽر هم تيوداس ناميں مرديا
جاه جت و وتا مزن مردے زانتى، چار
سدے مردم آيئي همراه بوت. بله آگشگ
بوت و آيئي همراه سِست و سيد بوتنت و
ھچ نبوت. ۳۷ چه آييا رَند، يهودا ناميں
جليلي مرديا، مردم شماريئے رُچان جاه
جت، آشوب کرت و لهتىں مردمى گون ووت

ترینت، بله آهم گشگ بوت و همراہی

شِنگ و شانگ بوتنت. ۳۸ انوگین

جاورانی بارئوا، منی شئور گون شما همیش

إنت که چه اے مردمان دست بگشیت و

إشان يله بدئیت. چیا که اگن إشانی اے

کار و مکسد چه انسانانی نیمگا إنت، بیشک

په سر نرسیت. ۳۹ بله اگن چه هدایه

نیمگا إنت، شما إشان داشت نکنیت. گڑا

بزانیت که آوهدا شمئے جنگ گون هدایا

بیت.“

آیئے هبرش مَنْت، ۴۰ کاسِدِش لؤٹ

و آورتنت، لَّث و گُّٹ کناینت و مکن کرتنت

که په ایسائے ناما دگه برے هبر مکننت.

نون يله اش داتنت. ۴۱ کاسِد، گل و

شادھی کنان، چه دیوانئے دیما در کپتنت،

چیا که آیان اے لاهکی رَستگَات په

ایسائے ناما بے ازْتی بگندنت. ۴۲ آیان

مزین پرستشگاه و لؤگانی تها، چه اے

مستاگئے تالان کنگا که ایسا هما مسیه

إنت، هِزْمِتْكَارِيَا دَسْتَ نَگَشْت.

په هِزْمِتْكَارِيَا هِپْتِ مردمِئے گچین کنگ

۱ ہما روچان که مرید گیشا چه

گیشتُر بئیان اتنت، یونانی یهودی چه

ابرانی یهودیان گلگدار اتنت که هر

روچیگین ورد و وراکئے بھر کنگا، آیانی

جنؤزامان چیزے نرسیت. ۲ دوازدهین

کاسدان، سجھین مرید لؤٹنت و گوشتش:

”اے هبر شر نه انت که ما ورد و وراکئے

ونڈ و بھر کنگئے کارانی سئوبا، چه هدائے

۳ پاکین هبرئے هِزْمِتْكَارِيَا نادلگوش بیین.

پمیشکا، او براتان! چه و ت هِپْت آنچین

نیکنامین مردم گچین بکنیت که چه پاکین

روه و هدایی زانت و زانگا سرریچ بینت

تان اے زمه و ڈبها همایانی کوپگا بلڈین و

۴ و ت په دوا و هدائے پاکین هبرئے

هِزْمِتْكَارِيَا دَزْگَث بیین.“ ۵ اے شئور،

سجھینان دوست بوت و اے مردمش

گچین کرتنت: اِستیپان که چه ایمان و پاکین روها پُر آت، پیلیپس، پُروکورس، نیکانور، تیمون، پارمیناس و آنتاکیہئے یهودی بوتگین باورمند نیکولاں۔ ۶ اے

مردمش کاسدانی دیما آورت و پیش کرتنت. کاسدان په آیان دوا کرت و دست بُدّا جتنت. ۷ اے ڈئولا هدائے پاکین هبر مردمانی نیاما تالان بوت و اورشلیما مرید سک زوت گیشا چه گیشتربیان بوتنت. بازین دینی پیشوائے ہم اے باورئے مٹوگر بوت.

اِستیپانے دَزگیر کنگ

۸ اِستیپان چه هدائے رہمت و زورا پُر آت و آبیا مردمانی نیاما مزنین مؤجزہ و آجَبَتین نشانی دیما آورت، ۹ بلہ چه یهودیانی یک گنیسَھیا که نامی ”آزاد بوتگین گلامانی گنیسَھ“ آت، لہتین مردم چه آبیا ناززا آت. آ چه کرینی و اسکندریہئے شہر و کیلیکیہ و آسیائے

ڈمگان آتنت و گون اسْتیپانا دَپجا کا
لگتنت. ⑩ بلہ اسْتیپان گون آنچین روہ و
زانتیا هبر کنگا آت که آبیئے دیما اوشتاتِش
نکرت. ⑪ گڑا لہتین مردمش رد دات تان
بگوشن: ”ما اشکتگ اسْتیپانا موّسا و
ہدائے بارئوا کپر کرتگ.“ ⑫ آیان، مردم
و کئومئے کماش و شریتئے زانوگر
شُورینتنت و اسْتیپانش گپت و گشکان،
سرؤکانی دیوانا پیش کرت. ⑬ درؤگین
گواہ و شاہدِش آورت، آیان شاہدی دات و
گوشت: ”اے مرد ہدائے پاکین لوگ و
شریتئے هلاپا، چہ بد و ناراھیں هبر کنگا
ھچبر دست نگشیت. ⑭ ما وت اشکت،
گوشتی: ’ایسا ناسِری اے جاگها کروجیت
و آرسم و رئوا جان بدل کنت که موسایا په
ما اشتگ آنت.“ ⑮

⑯ دیوانئ سجھین نندوکان چم په
اسْتیپانا سک داتگ آتنت و دیستش آبیئے

دیم، پریشتگیئے دیمئے ڏئولا انت.

اسْتِیپانے ٿران

۱ مسترین دینی پیشوا یا چه

اسْتِیپانا جُست کرت: ”بارین، اے تھمت

راست آنت؟“ ۲ اسْتِیپانا پَسْئو دات: ”او

پت و برatan! دلگوش کنیت:

ابراهیمئے بارئوا

پُرشئوکتیں هُدا، هما و هدا مئے بُنپیرُک

ابراهیمئے دیما زاهر بوت که آ آنگت

بئین النھرئینا آت و هارانا جھمنند

نبوتگآت. ۳ گون آییا گوشتی: ’وتی

سرڈگار و راج و کئوما ٻل و هما مُلکا برئو

که من ترا پیشی داران، ۴ آییا

گلدانیانی مُلک یله دات و هارانا شت. چه

پتئے مرکا و رَند، هُدا یا آ چه اوّدا همے مُلکا

آورت که انُون شما نِشتگیت. ۵ إدا،

هُدا یا آییارا هچ میراس و مِلکت ندات، يك

بچیلے زمینی هم ندات، بله لبزی کرت که
آئیئے نسل و پدریچ اے سرڈگارئے هُدا بُند
بیت. هُدا یا اے هبر هما و هدا کرت که

ابراهیما آنگت چُک نیست آت. ⑥ گون

آییا چُش گوشتی: ”تئی چُک و اوّبادگ
آنچین ملکیا که آیانی و تیگ نه انت، درامد
و بیگانگ بنت و تان چار سد سالا، دگرانی
چیردستیا گلام و بے اِزت کنگ بنت.“ ⑦

چُش هم گوشتی: ”هما کئوم که آیان و تی
گلام و چیردست کنت، من آیان سزا دئیان.
پدا چه آ ملکا در کاینت و همے جاگها منا
پرستش کننت.“ ⑧ هُدا یا گون ابراهیما

اھد و گرارے بست که آئیئے نشانی
مردیں چُکانی سُنت کنگ انت. پمیشکا،
وهدے ابراهیما اساکین چُک بوت، هشتمی
روچا سُنتی کرت. همے ڏئولا اساکا و تی
چُک آکوب و آکوبا و تی دوازدهین چُک، که
مئے کئومئے گبیلهانی بُنپیرُک آنت، سُنت
کرتنت.

ایسپئے بارئوا

آکوبئے چُک، گوں و تی براتاين

ایشپا په هسَد و گنت کپتنت. براتا ان ایشپ
گلامیئے ڈنولا بها کرت و مسرا برگ بوت،

بله هدا ایشپئے همراہ آت و ۱۰ چه

سجھین سگی و سوریان رکینتی. هدا یا آ،
همینچک لاهکی و زانت و زانگ دات که
مسرئے بادشاہ، پرئونئے مهر و اهتباری په
وت گنت و پرئونا آ و تی سرجمین ملک و
ملکتئے کارمستر کرت. ۱۱ رندا سجھین

مسر و گنهانا ڈگالے کپت که چه آبیا
مردمان مزنین سگی و سوری رست و مئے
پت و پیرینان هچ ورد و وراکے نبوت. ۱۲

وهدے آکوبا زانت که مسرا دان و گندم
رسیت، مئے پت و پیرکی ائولی برا په ورد
و وراکے گرگ و آرگا همودا راه داتنت. ۱۳

آ، دومی رندا هم مسرا شتنت و اے رندا
ایشپا و تا گون و تی براتا پدر و پچاروک
کرت. پرئون هم ایشپئے کئوم و گئمئے
بارئوا سهیگ بوت. ۱۴ گڑا ایشپا په و تی

پت آکوبا گلئو راه دات که آگون و تی سَرجمِین گھُول و هاندانَا که هپتاد و پنج مردم اتنَت، بلَدِیت و مِسرا بیئیت. اے ۱۵ ڈُولا، آکوب مِسرا شت و همُودا آ و مئے پت و پیرُک بیران بوتنَت. ۱۶ آیانی جون چه اوْدا آرگ و شِکیمئے شهرَا، هما کبرا کَلْ کنگ بوتنَت که إبراهیمَا چه هامُورئے چُکان په چیزے زرّا بها گپتگَات.

۱۷ و هدے گون إبراهیمَا، هُدائے داتگِین کئولئے سَرجم بئیگئے و هد نزیک بوت، مِسرا مئے مردم باز گیشتر بوتنَت. ۱۸ آ و هدا، مِسرئے بادشاہ دگرے بوت و ایسپئے بارئوا هچّی نزانت. ۱۹ آییا مئے کئوم رد دات و ریپیئنت، مئے پیرینانی سرا باز زلم و زوراکی پریئنت و هجّ کرتنت که و تی ٹنکِین چُکان، چه لوگان ڈنا دئور بدئینت که بمرنَت.

موسّایا بگر تان سُلئیمانا

۲۰ همے وہدا، موسّا پیّدا بوت. آباز

شرنگ و ڈئولدارین چکے آت. تان سئے
ماها و تی پت و مائے لوگا رُست و رُدْومی

کرت. ۲۱ وہدے ڈنا ایرش کرت، مسروئے

بادشاہ پرئونئے جنگا زرت و و تی جندئے

چکئے ڈولا روڈینت و مزن کرت. ۲۲

موسایا مسراياني سجھئين زانت و زانتکاري

در برت و په کردار و گپتارا تو انمندین

مردے بوت.

۲۳ چل سالی کہ بوت، اے پگرو هئیالا

کپت کہ گون و تی بنی اسراییلی برatan

گندک بکنت. ۲۴ وہدے دیستی چھ آیان

یکیئے سرا، مسرايے زوراکی کنگا انت،

اسراييلیئے دیمپانی ای کرت و بیرئے گرگا، آ

مسراي ای جت و گشت. ۲۵ موسایا و تی

دلا آنچش هئیال کرت کہ آئیئے اسراییلی

برات بلکیں سرپد بنت کہ په آیانی رکیںگا،

ہدا آییا کار بندگا انت، بلہ اسراییلی سرپد

نبوتنت.

۲۶ اے دگه روچا آناگت، آییا دو

اسراييلى وتمان وتا مِرْ و جنگا دىست.
موسّا په آيانى گيشينگ و تپاك كنگا دىما
كىزت و گوشتى: 'او مردان! شما وتبرات
ايىت، چىا يكىدگرا تاوانبار كنىت؟!' ٢٧ بله
هما كە وتنى هم مُلكىئى سرا زوراکى كنگا
أت، موسّايى يك نىمگە تىلانك دات و
گوشتى: 'ترادئيا مئى سرا هاكم و كازى
كرتگ؟' ٢٨ بارىن، هما ڈئولا كە تئوزى آ
مسرى گشت، منى گشگا هم لاكارتىگت؟'
گون اے هبرئى اشكىنگا، موسّا چە آ ٢٩
مُلکا در آتك و ميديانئى سرڈگارا دراندىيە
بوت. هممۇدا آيیا دو مردىين چۈك بوت.

٣٠ چىل سالا رَند، سينائى كۆھئى

گيابانا، پريشتىگے بُن گپتىگىن ڈولكىئى آسئى
شەمانى تها په موسّايىا پىدر بوت. ٣١ چە
اے ندارگئى گىندگا، موسّا هئيران و ھېبگە

مَنْت. وَهَدَىٰ پَهِ إِشِيَّىٰ گِيَشْتَرِ چَارَگَا
نَزِّيَكْتَرِ شَت، هُداونَدَىٰ تَئَوارِى اَءِ ڏئُولا
إِشَكْت: ٣٢ 'مِنْ تَئِيَىٰ پَت وَ پِيرُكْ إِبْرَاهِيْم،
إِساَك وَ آكُوبَيْ هُدا آن،' مُوسَىٰ چَهِ تُرْسَا
لَرْزَگَا لَگْت وَ آيِيَا تَهْم وَ جُرِيت نَكْرَت آ
نِيِّمَگَا بِچَارِيت. ٣٣ هُداونَدَا گَوَشْت: 'وَتِي
سوَاسان در کَن، اَءِ جَاهَه كَهِ تَئُو
اوْشَتَاتَگَئِي، پَاكِيْن جَاهَه. ٣٤ مِنْ مِسْرَئِي
سَرْذَگَارَا وَتِي مَرْدَمَانِي سَكَى وَ سَوْرِي
دِيِسْتَگَأَنت، آيَانىٰ پِرِيَات وَ زَارِي
إِشَكْتَگَأَنت، پَهِ آيَانىٰ رَكِيْنِگ وَ آزَات كَنَگَا
اَيِّر آتِكَگَان. بِيا، نُون مِنْ تَرا پَدا مِسْرَا رِئَوانَ
دِئِيان،'

إِسْرَايِيلِيَان مُوسَىٰ نَمَتَنَگَأَت وَ ٣٥
گَوَشْتَگَأَتِش: 'تَرا كَئِيا مَئِي سَرا هَاكِم و
كَازِي كَرتَگ؟' نُون هُدايَا هَما مُوسَىٰ بُنْ
گِپِتَگِيْن ڏوْلُكَئِي بُنا پِرِيَشْتَگَي پِيَش دَاشَت.
اَءِ ڏئُولا، آيَانىٰ هَاكِم وَ رَكِيْنُوكْ كَرت و
مِسْرَا رَاهِي دَات. ٣٦ هَما أَت كَهِ چَهِ مِسْرَا

إِسْرَائِيلِيَّانِي در آيگئے رهشُون بُوت. هماييا، مِسر و سُهرزِرئے تئيابا و تان چل سالا گيابانان مُوجزه و أَجَبَتِين نشاني پييش داشت. ٣٧ همے موّسا آت که گوں بنی اِسْرَائِيلِيَّان گوشتى: «'هُدَا چه شمئى براتانى نياما په شما، منى ڏئولين پئيگمبرے گچيئن کنت.» ٣٨ اے هما موّسا آت که گوں پريشتگا هور، مئے پت و پيرُكاني مُچّيا گيابانا گوں آت. پريشتگا سينائي کوھئے سرا گوں آييا ثران کرت و موّسايا همودا هُدائے زند بکشوکين هبر گپتنت تان آيان په ما سر بکنت.

بله مئے پت و پيرُك، په موّسائي منگا رزا نه اتنت. چه آييا پُشتىش کرت و نمئت و دلش په مسرا بست. ٤٠ آيان، گوں هارونا گوشت: 'په ما آنچيئن هُدا بساج که مئے رَهبريا بکنت. اے موّسا، که مارا چه مسرا در آيگئے راهى پييش داشتگ، آييا چے بوتگ، ما نزانين.' ٤١

آيان گوَسک پئيمين يك بُتے جوڑ کرت و په
وتى جوڑ کرتگين بُتئے شريپا، گربانيگ و
شادھي و شادڪامي کرت. ٤٢ بله هُدايا

وتى دِيْم چه آيان تَرِينت و يله داتنت، بِل
که نون ماھ و رُوچ و إستاران پرستش
بکننت، هما ڏئولا که نبيانى كتابان نبشه
إنت: 'او إسرائييليان! شما تان چل سالا مان
گيابانان په من هئيرات و گربانيگ
کرتگاَت؟ ٤٣ نه! شما "مُلوکئے تمبو" و
وتى هُدا "ريپانئے إستار" بُدَا بستگاَنت،
همابُت که شما په پرستشا آڈ کرتگاَنت.
پميشکا من شمارا چه بايلئے سرڈگارا هما
دستا، جَلاوتن و ڏرانڈيَهه کنان.'

٤٤ گيابانا 'شاهديئے تمبو' مئے پت و
پيرُکان گون آت و هما پئيما آڈ کنگ
بوتگاَت که هُدايا موسا سوج داتگاَت،
بزان هما نمونهئے ڏئولا که آييا ديستگاَت.
٤٥ اے هما تمبو آت که مئے پيرينان چه
وتى بُنپيرُکان رَستگاَت و يوشائي کماشى

و سرۆکیا، مئے پت و پیرکان گۆن و ت هما
وهدا آورت که اے مُلکش گپت و هُدايا آ
دگه کئوم آیانی چمّانی دیما گلیننت و تان
داوودئے وهداء، آتمبو همے مُلکا آت.

داووداء، هُدائے وشین واھگ و رهمت گۆن
آت و لؤتنى په آکوبئے هُدايا جاگه و
هنکيئے آڈ بکنت،

۴۷

بله اے سُلئیمان آت
که په هُدايا لۆگے آڈی کرت.

۴۸

البت، بُرزین ارشئے هُدا بنی آدمئے آڈ کرتگيئن
لۆگان جاگه نکنت، آنچُش که نبيا گوشتگ:

۴۹

’هُداوند گوشيت:

”آسمان منى تَهْتِ إِنْتَ و

زميin منى پادانى چيرئے پَذَگَ،

شما په من چە پئيمىين لۆگے آڈ
كرت كنيت

يا که منى آرامجاھ كجا بيت؟

۵۰ اے سجھیں منی وتی دستئے
آڈ کرتگین نہ آنت؟“

إِسْتِيَّانَى گُدُّى هِبْر

۵۱ او سَرَكَش و مَانِمَيَا تِكَّيْن مَرْدَمَان!
شَمَئِيْ دَل و گُوْش سُنْت كَنْگ نَبُوتَگَأَنْت.
وَتِي پَت و پِيرِيْنَانِي ڈُؤْلَا، شَمَا هَم مُدَام
هُدَائِيْ پَاكِيْن روْهَئِيْ هِلَپَا اوْشَتِيْت.

۵۲ كَجاْم پِئِيْگَمْبَر شَمَئِيْ پَت و پِيرِيْنَان آزَار
نَدَاتَگ؟ شَمَئِيْ پَت و پِيرِيْنَان تَنَتَنَا هَمَا
پِئِيْگَمْبَر هَم گُشَتَنَت كَه آيَان آ'پَاك و
نِيْكِيْنَيْ، آيِگَئِيْ پِيشَگَوْيِيْ كَرْتَگَأَت. نَون
شَمَا آيِئِيْ جَنَدِيْ دُرْرَهُوك و هُونِيْگ اِيْت.

۵۳ شَمَا هَمَا اِيْت كَه پِريْشتَگَان پَه شَمَا
شَريْت آورَت، بَلَه هِچَبَر نَمَنَت و شَريْتَئِيْ
سَرا كَارَو نَكَرَت.“

إِسْتِيَّانَى سِنْگَسَار كَنْگ

۵۴ گُون إِسْتِيَّانَى هِبْرَانِي إِشْكَنَگَا، آ

سک زهر گپتنت و په آیيا دنستان گدرؤشگا
لگتنت. ⑤᳚ بله إستيپانا، که چه هدائے

پاکيئن روها سرريچ آت، آسمانئے نيمگا
چارت، گون هدائے شان و شوكتے گندگا،
ايسي اي ديسٽ که هدائے راستين نيمگا

اوشتاتگ. ⑤᳚ گوشتي: "آسمانا پچ گندگا
آن و انسانئے چڪ، هدائے راستين نيمگا

اوشتاتگ." ⑤᳚ آيان گون اے هبراني
إشكىنگا، وتى گوش بند کرتنت و کوگارش
كرت. رندا، سجهيئن همشئور بوتنت و

إستيپانئے سرا همله و اُرُشِش برٽ. ⑤᳚

گشان کنان، چه شهرا ڏن، در کرت و
سِنگسار کنگش بندات کرت. هما مردمان
که آيئي سرا درؤگيئن شاهدى داتگاٽ،
وتى شال و کباھ چه گورا در کرت و

شاوول ناميئن مرديئي کرا اير کرتنت. ⑤᳚
هما وھدا که إستيپانا سِنگسار کنگا آتنٽ،
إستيپان دوا کنانا گوشگا آت: "او
ھداوندڻين ايسا! په مني ئوريگيئن ساهئے

زورگا رزامند بائے۔” ⑥ رَندا، إِسْتِيپَان
کونڈان کپت و په بُرْزِتئواری گوشتى: ”او
ھداوند! إِشان په اے گناها مئياربار مكن.“
گۇن ھەمە هېرانى گوشىغا، ساھى دات.

باورمندانى سرا أُرش

شاوول چە إِسْتِيپَانئى كۆشا رازىيگ
آت. آرۆچا، اورشلىمئى كِلِيسائى سرا سكىن
آزارە بُنگىچ بوت. آبىيد چە كاسدان، آدگە
سجّھىن باورمند، يەھودىيە و سامِرھەئى چپ
و چاگردا شىنگ و شانگ بوتنى. ② لەتىن
ھدادوستىن مىدما، إِسْتِيپَان كبر كرت و په
آبيا مىنىن سوگ و پُرسە داشت. ③ بلە
شاوولا، كِلِيسائى برياد كنگ بىنداڭ كرت.
لۆگ پە لۆگ شت، مردىن و جنىن چە
لۆگان درَ كرت، گشان كنان برت و جىل
كنايىنتت.

پىلىپىس سامِرھا كئيت

۴

هـما باـورمند کـه شـنگ و شـانگ
 بوـتـگـاـتـنـتـ، هـرـ جـاـهـ کـه سـرـشـ کـپـتـ، اـیـسـائـےـ
 وـشـبـینـ مـسـتـاـگـشـ رـسـبـینـتـ. ۵ پـیـلـیـپـیـسـ
 سـامـرـهـئـےـ يـکـ شـہـرـیـاـ شـتـ وـ اوـدـاـ مـسـیـھـئـےـ
 گـلـئـوـئـےـ جـارـیـ جـتـ. ۶ وـهـدـےـ مـرـدـمـانـیـ
 مـُـچـیـانـ پـیـلـیـپـیـسـئـےـ هـبـرـ اـشـکـتـنـتـ وـ آـیـئـئـےـ
 کـرـتـگـیـنـ آـجـبـتـیـنـ نـشـانـیـ اـشـ دـیـسـتـنـتـ، پـهـ
 آـیـئـئـےـ هـبـرـانـیـ گـوـشـ دـارـگـاـ، گـیـشـتـرـ دـلـگـوـشـشـ
 کـرـتـ. ۷ باـزـیـنـیـاـ کـه چـنـ پـرـ آـتـ، آـیـانـیـ چـنـ
 گـوـنـ کـوـگـارـ وـ چـیـهـالـانـ درـ آـتـکـنـتـ، باـزـیـنـ لـنـگـ
 وـ مـُـنـڈـ هـمـ دـرـاـهـ وـ وـشـ بـوـتـنـتـ. ۸ پـمـیـشـکـاـ
 آـشـہـرـئـےـ مـرـدـمـانـ باـزـ گـلـ وـ شـادـھـیـ کـرـتـ.

جادوـگـرـیـنـ شـمـونـ

۹

هـمـ شـہـرـاـ، شـمـونـ نـامـیـنـ مـرـدـےـ
 سـہـرـ وـ جـادـوـگـرـیـ کـنـگـاـ آـتـ وـ سـامـرـهـئـےـ
 مـرـدـمـیـ هـئـیرـانـ وـ آـجـگـهـ کـرـتـگـاـتـنـتـ. آـیـیـاـ
 بـٹـاـکـ جـتـ وـ گـوـشتـ: ”مـنـ مـزـنـیـنـ مـرـدـےـ

آن.“ ۱۰ گسان و مزن، هرگسا آییئے هبر

گوش داشتنت و گوشتش: ”اے مرد هدائی وس و واک انت و ’مزن زور‘ گوشگ بیت.“

مردم پمیشکا آییئے منوگر اتنت که باز

وهد آت چه وتی سِهر و چمبندکی کاران،

مردمی هئیران کرتگ اتنت. ۱۲ نون

وهدے مردمان پیلیپیسئے سرا باور کرت،

که آ، هدائی بادشاھیئے وشین مستاگ و

ایسّا مسیھئے ناما جار جنگا آت، گڑا مردین

و جنینان، پاکشودی کرت. ۱۳ شمونئے

جند هم باورمند بوت و پاکشودی ای کرت

و هر جاگه پیلیپیسئے همراه بوت. چه

دیستگین آجَبَتَیْن نشانی و موجزهان

هئیران و هبَكَه مَنت.

۱۴ وهدے اورشلیما، کاسدان هال

رَست که سامِريان هدائی هبر مَنْتگ انت،

گڑا آیان پِتْرُس و یوهنا همودا راه داتنت.

۱۵ وهدے آتك و رَستنت، په سامِريان

ڏواليش کرت که پاکيڻ روه آيانى دلان
بپُتريت، ١٦ چيا که پاکيڻ روه تنينگه چه
آيان هچڪسيئے سرا اير نئياتكگاٽ. آپه
هُداوندڙين ايٽائي ناما پاکشودي دئيگ
بوٽگاٽنت و بس. ١٧ پٽرس و يوهنايا
وتى دست آيانى بُدا جت و پاکيڻ روه آيان
رٽست.

١٨ وهدے شمونا ديسٽ کاسِد که
دست بُدا جننت پاکيڻ روه دئيگ بيت، آبيا
په پٽرس و يوهنايا زر آورت و
گوشتي: ”منا هم اے وس و واکا بدئيٽت
تان هرگسا که دست بُدا جنان پاکيڻ روه
آبيا هم برسٽ.“ ١٩ پٽرسا پسٽو دات:
”تئي زر گون تئي همراهيا گار و گمسار
باتنت. چيا که تئو هئيال کرتگ هدائے دادا
په بها گپت کنه. ٢٠ ترا اے هزمتكاريا
هچ بھرو وندے نٽست، چيا که تئي دل
گون هدايا تچك و راست نه انت. ٢١ چه

وٽى اے بدکاریا تئوبه کن و چه هُداوندا
ذوا بلوٹ، بلکین هُدا تئیي دلئے اے سِلّیں
هئیالا بیکشیت. ۲۳ من گِندگا آن، تئیي
دل چه زَهراپا پُرِ انت و شِرّ و شِدّتئے گلام
و بندیگ ائے.“ ۲۴ شمونا پَسْئو دات:
”شما چه هُداوندا په من ذوا بلوٹیت، تان
هما چیز که شما گوشتنت، یگے هم منی
سرا مکپیت.“

۲۵ پِتْرُس و یوهنا، هُداوندئے هبرانی
شاهدی دئیگ و شِنگ کنگا رَند، پِر ترّت و
اور شَلیما شتنت. پِر ترّگئے و هدا، راها،
بازیں سامِری ڈیه و کلگان هم و شیں
مستاگِش تالان کرت.

پیلیپُس و هَبَشی کلیتدار

۲۶ هُداوندئے پریشتگیا گون پیلیپُسا
گوشت: ”پاد آ، جنوبئے نیمگا گیابانئے هما
راها بگر و برئو که چه اور شَلیما دیم په

گڙها رئوت.“ آپاد آتك و راه گپت.

٢٧

راها، گوھتگین مردے دیستی که هبشهئے مُلکا، ”ملکه گندَاگھئے“ کلیتدار آت. اے مرد

٢٨

اور شلیما په زِگر و ذوايا شتگآت و نون و تى آرّابھئے تھا نشتگآت و دیم په و تى مُلکا پر ترّان، إشئيا نبئيے پاكين كتابا وانگا آت.

٢٩

پيليبسا گوشت: ”آيئے نزیگا برئو و آرّابها همراه بئے.“

٣٠

پيليبس تچان آيئے نزیگا شت. إشكتى که آمرد إشئيا نبئيے پاكين كتابا وانگا إنت. پيليبسا جُست گپت: ”اے كتابا که وانگا ائے، إشيا سريپد هم بئے؟“

٣١

آييا پسّئو دات: ”نه، تان گسے منا سريپد مكنت، من چون سريپد بان؟“ رَندا پيليبسى لؤٹت و گون و ت ننداريئنت.

٣٢

آمرد، إشئيا نبئيے پاكين كتابئے هما بهرا وانگا آت که اے ڈئولا گوشيت:

”پسیئے ڏئولا که آییا په کوشا
برنت، آش په گشگا برت، آنچُش
که گورانڈ، پِرِم چنُوكئے دیما
بیتئوار بیت، همے ڏئولا چه آییئے
دپا هم تئوارے در نئیاتک.“

۳۳ «آییئے بے ازٽ کنگ، ناراھین کارے
آت. آییئے نسل و پَدریچئے بارئوا
کئے هبر کرت کنت؟ چیا که آییئے
زند زمینئے سرا هلاس کنگ بوتگ.“

۳۴ هبَشی کلیتدارا چه پیلیپسا جُست
کرت: ”منا بگوش، بارین اے نبی کئیں
بارئوا هبر کنگا انت؟ وتنی بارئوا یا دگه
گسیئے؟“ ۳۵ گڑا پیلیپسا چه هُدائے
پاکین کتابئے همے هبران وتنی گپ و ٿران
بنگیچ کرت و ایسا مسیھئے وشین مِستاگی
په آییا رسینت. ۳۶ آ، راها رئوان، یک
آنچین جاگھیا رَستنت که اوّدا آپسرے
ھست آت، کلیتدارا گوشت: ”بچار، إدا آپ

هست انت، پرواه نیست من همدا پاکشودی
بکنان؟” ٣٧ پیلیپسا پسئو دات:

په دل و ستك باورمند بوتگئے، پاکشودی
کرت کنه. آیيا دراینت: ”من باور کنان که

ایسا مسیه هدائے چک انت.“ ٣٨ هبشي

کليتدارا همودا آرابهئ دارگئے هکم کرت،
دوینان آپا مان دات و پیلیپسا آپاکشودی

رات. ٣٩ وهدے چه آپا در کپتنت، آناگت

هداوندئ روها، پیلیپس چست کرت و
برت، هبشي کليتدارا پدا پیلیپس نديست،

بله په گل و شادھي و تى راهي گپت.

پیلیپس آشدودئ شهرا گندگ بوت، چه
اودا تان کئيسريها شت و راها سجهين
شهران ايسلائے وشين مستاگي شنگ کرت.

شاوولئے باورمندي

١ شاوول، آنگت هداوندئ مریدان
پادtrap دئيان، آيانى گشت و کوشئے چن
و لانچا آت. آ، مسترین ديني پيشوائي ڪرا

شت و ۲ چه آییا لؤٹنی په دَمِشکئے

شہرئے گنیسہانی سرۆکان کاگدے

بنبیسیت که شاوولا اے اهتیار ببیت، اگن

آییا اوّدا ”اے راھئے“ هر منوگرے دیست،

مردیئے ببیت یا جنینے، بندیگ بکنت و

اور شلیما بیاريت. ۳ وتنی سات و سپرا،

وھدے دَمِشکئے شہرئے نزیگا رَست، آناگت

آییئے چپ و چاگردا چه آسمانا رُڙنے

ذرپشت. ۴ شاوول زمینا کپت و تئوارے

إِشْكَتِي: ”شاوول، او شاوول! تئو چیا منا

آزار دئیئے؟“ ۵ شاوولا جُست کرت: ”او

واجہ! تئو کئے ائے؟“ پَسْئوی دات: ”من

ایسًا آن، هما که تئو آییا آزار دئیئے.

نون پاد آ و شہرا برئو. همودا گوشنت ترا

چھ کار کنگی انت.“ ۶ شاوولئے همراہ

بیتئوار و مامانگ بوتنت. آیان اے تئوار

إِشْكَتْ بَلَه هچگیش ندیست. ۷ شاوول

چھ زمینا پاد آتك، بله وھدے چمی پچ

کرتنت هچھی مئیم نکرت. همراہان دستا

گپت و دَمِشْکا سر کرت. ۹ تان سئے رُوچا کُور بوت، نه آپی وارت و نه وراک.

۱۰ دَمِشْکئے شهرا، هَنّانيا نامیں مریدے جَھمنند آت. شُبیں و إلهامیا، هُداوند په آییا زاهر بوت و گوشتی: ”او هَنّانيا!“ آییا جواب تَرِیٰنٰت: ”جی، منی واجه!“ ۱۱ هُداوندا گوشت: ”پاد آ، هما دَمک و کوچها برئو که آییا ’تچکین دَمک‘ گوشت. اوّدا یهودائے لؤگا برئو و شاول تَرسوسیا شوہاز کن، که آذوا کنگا انت.

۱۲ شاولولا وتنی شُبینا دیستگ که هَنّانيا نامیں مردے کئیت، آییا دست پِر مُشیت که پدا بگندیت.“ ۱۳ هَنّانيا یا پسئو دات:

”او هُداوند! من چه بازیںیا اشکتگ که اورشلیما، شاولولا تئیی باورمند باز آزار داتگ آنت. ۱۴ ادا هم گون مزنیں دینی پیشوایانی احتیارا آتكگ که سجھیں هما مردمان بگیپت و بندیگ بکنت که تئیی

١٥

ناما گرنت.“ بله هُداوندا گوْن هَنّانيايا
گوَشت: ”برئو، من په وتي هِزمتكاريا، آ
گچيَن کرتگ که درکئوم و آيانى بادشاه و
اسراييليانى گورا برعئوت و په منى ناما

١٦

گواهى بدن. من آييا سهيج کنان که
په منى ناما آييا چينچُك آزار سَگگى إنت.“

١٧

هَنّانيا شت و هما لۆگا رَست، شاوولى
دست پِر مُشت و گوَشتى: ”او منى براتىن
شاوول! هما هُداوند بزان ايّسا، که راها په
تئو زاهر بوت، منا راهى داتگ که تئو پدا
بگندئ و چه هُدائى پاكىن روها پُر بىئ.“

١٨

هما دمانا، چه آيئى چمّان
كُچل پئيمىن چىزّى كېت و آيئى چمّانى
رۇن پدا آتك. گۈزا آپاد آتك و پاكشۇدى اى

١٩

كرت. وَرد و وراكى وارت، زرنگ و
زۇرمۇن بوت. لەتىن رۆچا دَمشكئى
مرىدانى كِرّا داشتى.

شاوولئى باَورمنديئى پَدرى

٢٠ شاول، همودا يهودياني گنيسها

شت و جاري جت که ايسا هداي چڪ انت.

٢١ هرگسا که آبيئے هبز اشکت، هئيران

بوت و جستي گپت: ”اے هما مرد نه انت

که اورشليما ايسائي نام گروکاني گار و

گمسار کنگئے رندا آت؟ إدا هم پميشكا

نياتكگ که ايسائي منوگران بگيپت و

٢٢ مزنين ديني پيشوايانى گرا ببارت؟“

بله شاول روج په روج زورمندتر بوت و

گون مهرین دليلان پيشي داشت که ايسا،

مسيء انت و اے ڈولا آييا دمشقئي يهودي

سربتگ و بيپسو كرتنت. ٢٣ بازين

روجان و رند، يهوديان آبيئے گشگئ شئور

كرت، ٢٤ بله شاول چه آيانى پندلا

سهيگ بوت. گرا، آيان شپ و روج شهرئ

دروازگاني نگهپانيا کرت تان بگرنت و

بگشتني. ٢٥ بله آبيئے شاگردان لچيا کرت

و شپا چه شهرئي ديوala، جهلا ايير دات.

شاول اورشليمئي شهرا

۲۶

وھدے شاول اور شلیما رَست

گُون مریدان هُور بئیگئے جُھدی کرت، بلہ سجّھیںان چه آییا ٿُرست. آیان باور نبوت که شاول په راستی مریدے بوتگ.

بلہ بارنا بایا وتنی همراہ کرت و کاسِدانی کِرًا بر، آسھیگ کرتنت که چه پئیما شاول لا دَمشکئے راها هُداوند دیستگ و هُداوندا گُون آییا گپ و ٿران کرتگ.

بارنا بایا اے هال هم دات که شاول لا دَمشکئے شهرا چه پئیما گُون دلیئری په ایسائے ناما واز کرتگ.

اوْر شلیما گُون کاسِدان هر کارا هُور بوت و په نَترسی هُداوندئے ناما وازی کرت. گُون یونانی یهودیانی هم گپ و ٿران کرت. بلہ آ، شاولئے گشگئے رَندا آتنت.

وھدے باورمندین برات چه اے پندلا سھیگ بوتنت، شاولش کئیسریها بر و چه اوّدا دیم په تَرسوسا راه دات. گڑا یهودیه و جَلیل و سامِرَھئے سجّھیں

ڏمگان، ڪلیسا ایمن و آسودگ بوت و رُست
و رُدوم کنان آت. باورمندان، په هُداُرسي
زند گوازيٽ و گون پاکين روھئے ِلبديا
روچ په روچ گيٽشتر بوتن.

اینياس و دُركاس

۳۲

پٽرس سات و سپر کنان آت و
لَدھئے شھرئے نندوکين هُدائے پلگار تگين
مردماني گورا آتك. ۳۳ اودا آبيا اينياس
ناميٽن مردے ديسٽ که لنگ و منڈ آت و
هشت سال آت که تھئے باھوٽ آت. ۳۴
پٽرسا گون آبيا گوشت: ”او اينياس! ايسا
مسيء ترا ڏراهَ كنت، پاد آ، وتنى گندلان
پيچ.“ هما دمانا اينياس پاد آتك و
اوشتات. ۳۵ وھدے لَدھ و شارونئ
مردمان اينياس ديسٽ، آهم ديم په
ھداوندا آتكنت.

۳۶

ياپائي شهرا، مریدے هست آت که

نامی تَبیتا آت (یونانی زبانا ”دُرکاس“ گوَشگ بیت، بزان ”آسک“). آ باز نیک کاریں جنیئے آت و هروهدا نیزگاریں مردمی گمک و مَدَت کرتگ آتنت. ۳۷ همے رُچان ناجوڑ بوت و مُرت. آیئے جوُنش ششت و لوگئے بُرزادی بانا ایر کرت.

۳۸ یاپائے شهر چه لُدھا نزیک آت.

وهدے یاپائے نندوکیں مرید سہیگ بوتنت کہ پِتْرُس لُدھئے شهرا انت، آیان دو مردم راہ دات و مِنْتگیری اش کرت کہ پِتْرُس زوت آیانی کِرَا بیئیت. ۳۹ پِتْرُس آیانی

همراه بوت. وهدے اوّدا رَست، لوگئے بُرزادی بانا برِتش. اوّدا سجھیں جنؤزام آیئے چپ و چاگردا مُچ بوتنت و گریوان هما پُچ و جامگش پیش داشتنت که

دُرکاسا و تی زِندا دُوتکگ آتنت. ۴۰ پِتْرُسا آ سجھیں چه بانا در کرتنت، کونڈان کپت و ذوایی کرت. زِندا دیمی جوُئے نیمگا تَرینت و گوَشتی: ”او تَبیتا! پاد آ.“ آیا

وٽى چم پچ کرتنت، پٽرسے نیمگا چارتى
و نشت. ④١ پٽرسا آئيئے دست گپت و

اوشتارينت، باورمند و جنوزامى تئوار
كرتنت و تبيتايى زندكا آيانى دستا دات.

اے هال، سجهين يياپائے شهرا شنگ
بوت و بازىن مردميا هداوندئے سرا باور
كرت. ④٢ پٽرس تان لهتىن و هدا همودا
ياپائے شهرا گون شمون ناميin پٽست
رجوکيما نشت.

گرنيليوسے إلهام

۱ کئيسريھئ شهرا، گرنيليوس ناميin
مردى هستأت، كه رومى پئوجا،
”ایتاليايى لشكرئ“ سد مردمئى مسترأت.

۲ آئيئے جند و سجهين گھولى پھريزكار
و هداٿرس اتنت. آييا نيزگارين مردم په
دسيچي گمگ كرتنت و مدام هدائى بارگاها
زگر و دواكنگاأت. ۳ يك رؤچے

نيمرؤچا زند، کساس ساهت سئيا، هدائى

پریشتگے په شبین و إلهامی دیست که

نَزِّيکَ آتک و گوشتی: ”او گُرنیلیوس!“

گُرنیلیوسا گون تُرسے پریشتگئے نیمگا چم

سک داتنت و گوشتی: ”جی واجه! چے

گوئے؟“ پریشتگا پسئو دات: ”تئی ذوا و

ہئرات یاتمانیں سئوگاتے که هدائے

بارگاها رستگ. ۵ نون وتی مردمان

یاپائے شهرا رئوان کن و یک مردیا، کہ

نامی شمون انت و پترس هم گوشنتمی،

بلوٹ و بیار. ۶ آ، پوست رجوكین

شمونئے مهمان انت که لوگی تئیابئے نزیکا

انت.“ ۷ وھدے پریشتگا وتی هبر

کرتنت و شت، گُرنیلیوسا وتی دو کاردار و

یک پھریزکاریں سپاهیگے کہ آئیئے ھزمتا

آت، لؤٹتن، ۸ گون آیان اے سجھئین

کسہای کرت و دیم په یاپایا رئوان داتنت.

پترسے إلهام

دومنی روچا، وھدے هر سئے راھا ۹

أَتَنْتُ و يَا يَا نَزِيْكَا رَسْتَنْتُ، هَمَا و هَدَا
نِيْمَرْوَچَا پِتْرُسْ پَه دُوا كَنْگَا لَوْگَئَ سَرَا سَر
كِپَتْ. ١٠ شَدِيْگَ بُوتْ و آيِيْئَ دَلَا وَرَاك
لَوْتْ. وَهَدَءَ وَرْگَانْ تَئِيَارْ كَنْگَا أَتَنْتُ،
پِتْرُسَا شُبِيْنِنْجَ بُوتْ و گُونْ إِلَهَامَسْ دِيْسْتِي
كَه آسَمَانِئَ دَبْ پَچْ بُوتَگْ و مَزْنِيْنْ ١١
پَرْزَوْنَگْ پِئِيمِيْنْ چِيْزْ چَه هَر چَارِيْنْ لَمْبَان
زَمِينَيَّ نِيْمَگَا اِيرَ آيِگَا اِنْتْ. ١٢ اَءَ
پَرْزَوْنَگْ چَه هَر پِئِيمِيْنْ چَارِيَادِيْنْ هَئِيوَانْ،
ماَرْ و گَوْجْ و بَالِيْ مُرْگَا پُرْأَتْ. ١٣ پِتْرُسَا
تَئِوارَءَ اِشْكَتْ كَه گَوْشَتِيْ: ”او پِتْرُسْ! پَاد
آ، بَكْشْ و بَورْ.“ ١٤ بلَه پِتْرُسَا پَسْئَو
تَرِيْنِتْ: ”نه، او هُداونَد! من هَچْبَرْ نَاهِيْاَكْ و
پَليْتِيْنْ وَرَگْ نَهْوارَتَگْ.“ ١٥ دَوْمِي رَنْدا پَدا
تَئِوارَاتَكْ و گَوْشَتِيْ: ”هَمَا چِيْزْ كَه هُدايَا
پَاهِيْ زَانِتَگْ أَنْتْ، تَئُو آيَانْ سِلْ و نَاهِيْاَكْ
مَزانْ.“ ١٦ سَئَهَنْدا هَمَهِ ڈَئُولا بُوتْ و
پَدا پَرْزَوْنَگْ زَوْتْ آسَمَانَا بَرَگْ بُوتْ.

۱۷

پٽرُس هئiran آت که باریں اے

الهامئے مانا و مکسد چے انت؟ ھمے وھدا،
گرنیلیووسئے راہ داتگین مردمان شمونئے
لؤگ شوھاز کرتگ آت و آتك و لؤگئے

دروازگئے دپا رستگ آتنت. ۱۸ آیان گوانک

جت و جست کرت: ”ادا شمون نامیں
مهمانے ھست که پٽرُس ھم گوشنتی؟“

۱۹

پٽرُس تیننگہ وتی دیستگینن الھامئے
بارئوا پٽر کنگا آت که ھدائے روھا گون آبیا
گوشت: ”بچار، سئے مردم آتك و تئیں

۲۰

جستا آنت. پاد آ، جھلا ایر کپ و په

دلجمی آیانی همراھیا برئو، چیا که آ، من

رئوان داتگ آنت. ۲۱ پٽرُس ایر کپت و

گون آیان گوشتی: ”آ که شما آبیئے جستا

ایت، من آن. شما چیا آتكگیت؟“ ۲۲ آیان

پسّئو دات: ”ما پئوجی اپسر گرنیلیووسئے

کاسد این. آ پھریزکار و ھدائرسین مردمے

و سجھین یہودی آبیئے وشنامی و

بوھیریئے منوگر آنت. ھدائے یک پاکین

پریشتگیا گون آییا گوشتگ که په تئیی هبرانی گوش دارگا ترا و تى لوگا بلوؤیت.“

٢٣ پترسآ مردم لوگا آورت و مهمان
کرتنت. دومی روچا، آیانی همراه بوت و
شت. چه یاپایا لهتین و تبراتین باورمند هم
گون آیان گون کپت و شتننت.

پترس و گرنیلیوس

٢٤ اے دگه روچا، پترس و آیئے
همراه کئیسریها رسننت. گرنیلیوس آیانی
رهچار و وداریگ آت و و تى لهتین سیاد و
نژیگین سنگتی هم لوتگآت. ٢٥ و هدے
پترس آیئے لوگا آتك و رسن، گرنیلیوسا
وشاتک کرت و سُجده کنان آیئے پادان

کپت. ٢٦ پترس اوشتارینت و گوشتی:

٢٧ ”پاد آ، من هم تئیی ڏئولا انسانے آن.“

گون آییا هبر کنان، پترس لوگا شت.

٢٨ دیستی که بازیں مردمے مُچ بوتگآت.

گون آیان گوشتی: ”شما زانیت که په

يَهُودِيَان، گُون درکئومان هُور و يَكْجاه
بئىگ رئوا نه إِنت و آياني لوڭان ھم
نرئونت. بله ھُداوندا منا پىش داشت كە
ھچَكَسِيَا ناپاك و پليت مزانان و ملېكَان.

٢٩
پميشكا وھدے تئو منا لوڭت، من بے
چَكَ و پد آتكان. نون بگوش تئو منا چىبا
لوڭتىگ؟” ٣٠ گُرنىيليوسا پىسْئو دات: ”چار
رۆچَ بيت كە ھەمە وھدا ساھت سئيا، وتنى
لوڭا زِگر و ذوا كنگا آтан، آناگت يكَ مردے
كە ذريشناكىين پوشاكى گورا آت، منى دىيما
آتك و ٣١ گوشتنى: ”گُرنىيليوس! تئىي ذوا
و هئيرات ياتمانىن سئوگاتى كە ھُدائى
بارگاها يات كنگ بيت. ٣٢ نون وتنى

مردمان دىيم پە ياپاپا رئوان كن و ھما
شمونا بلۇڭ و بىيار كە پِتْرُس ھم گوشتنى.
آ، پۆست رَجُوكىين شمونئى مەھمان إِنت كە
لوڭى تئيابئى نزىكًا إِنت، ٣٣ من ھما داما
پە تئىي لوڭا وتنى كاسىد راھ داتنت، تئىي
مِنْت سر و چەمان كە تئو آتكئى. نون ما
سجەھىن ھُدائى ديوانا هُور نىشتىگ و ودارىيگ

ایں تان هُداوندئے آ سجھیں هبران ِشکنین
که ترا په مئے گوشگا هُكمی داتگ۔“

پٽرُسیٰ ثران

۳۴ ۱ پٽرُسا ثران کرت و گوشت: ”من
نون په دلجمی سرپد بوتگان که هُدا په
کسیا رو و ریا نکنت. ۳۵ کسے که آبیئے
دلا هُداۓرسی ببیت و په تچکی و راستی
کار بکنت، هُدائے بارگاہ په آییا پچ انت،
ثرے چه هر کئومیا ببیت. ۳۶ شما زانیت
که هُدايا په بنی اسرائیلیان و تی گلئو راه
دات و چه ایسا مسیھئے راها، که
سجھینانی هُداوند انت، سُهل و ایمنیئے
مستاگ دات. ۳۷ چُش هم زانیت اے کار
چونکا چه یهیائے جار جتگیں پاکشودیا
رند، جَلیلا بُنگیج بوت و سجھیں یهودیها
رئواج گپت. ۳۸ اے کار همِش آت که
هُدايا گون و تی پاکیں روہ و زورا، ایسا
ناسِریئے سرا رُوگن پر مُشت. اے ڈئولا آ،

هر جاہ که شت، گوں و تی نیکین کاران، آ سجھیں مردم کہ شئیتانئے بندیگ اتنت ذراہی کرتنت، چیا کہ هدا گوں آیا گوں

آت. ۳۹ ما، اے سجھیں کارانی شاهد این کہ آیا اورشلیمئے شهرا و یہودیہئے دمگا

کرتنت. بلہ سلیپش گشت و گشتیش. ۴۰ هدا یا سئیمی روچا، آ زندگ و زاهر کرت،

بلہ په سجھیں مردمان نه، په هما شاهدان کہ آیا و ت چه پیشا گچین

کرتگ اتنت، بزان په ما کہ ایسائے جاہ جنگا رند، گوں آیا هور وارت و نوشت. ۴۲ آیا

ہکم کرت کہ ما اے مستاگا په مردمان جار بجنیں و گواہی بدئیں کہ آ هدائے گچین کرتگیں انت تان زندگ و مُردگانی کازی

بیت. ۴۳ سجھیں پئیگمبر، ایسائے بارئوا گواہی دئینت، هرگس آییئے سرا ایمان بیاریت، گناہی آییئے ناما بکشگ بنت.“

پاکین روہ درکئومان ہم رسیت

٤٤

پِتْرُس آنگت هبرا آت، پاکیں روہ،
هما مردمانی سرا ایئر آتک که آبیئے هبران
گوش دارگا آتنت. ٤٥ پِتْرُسے همراھیا
آتکگیں باورمندیں یَهودی هئیران بوتنت
که هُدائی پاکیں روہ، په درکئومان ھم ٹھپه
و ٹیکی دئیگ بوت. ٤٦ چیا که یَهودیان
اشکت آ، دگه زیاناں هبر کنگا آنت و هُدائی
٤٧ سِپت و سنايا آنت. گڑا پِتْرُسا گوشت:
”نون که اے مردمان مئے ڈئولا پاکیں روہ
رستگ، گسے هست که اشان چه آپئے
٤٨ پاکشودیا مکن بکنت؟“ گڑا هُكمی
کرت که ایسّا مسیھئے ناما پاکشودی دئیگ
بینت. رَندا آیان، چه پِتْرُسا دَزیندی کرت
تان لهتیں رُوچا آیانی گورا بجھیت.

پِتْرُسے بئیان و هالرسانی

١

سجھیں یَهودیها، کاسد و
باورمندیں براتان اشکت که درکئومیں

مردمان هم ہُدائے ہبر مَنْتگٰ۔ وھدے
پِتْرُس پِر ترّت و اورشلیما آتک، یَهودیاں
آئیئے سرا اے ایراز گپت که ۳ ”تئو
سُنت نکرتگیں درکئومانی گَورا شتگئے و
گُون آیاں یکیں پَرزوَنگئے سرا ورگ
وارتگ۔“

۴ گڑا پِتْرُسا سجّھیں سرگوَست هما
دابا که بوتگأت په رد و بند، بئیان کرت و
گوشتی: ۵ ”من یاپائے شهرادوا کنگا
آتان، منا شبینگ بوت و گون إلهامے دیستن
که چه آسمانا مزنیں پَرزوَنگ پئیمیں چیزے
چه هر چاریں لمبان ایر آیانا دیم په من
پیداک انت. ۶ وھدے من په دلگوشی
آئیئے نیمگا چارت، دیستن که اشیئے سرا
چارپادیں دلَوت، وَکشیین هئیوان، مار و
گُوج و بالی مُرگ انت. ۷ من تئوارے
اشکت که گوشتی: ’او پِتْرُس! پاد آ، بگُش
و بور،‘ ۸ بله پَسْئو داٹن: ’نه، او ہُداوند!

ناپاک و پلیتین ورگ هچبر منی دیا نشتگ.^۹

دومنی رندا چه آسمانا تئوارے آتك و
گوشتی: 'هما چیز که هدایا پاک زانتگ آنت،
تئو آیان سل و ناپاک مزان.' ^{۱۰} سئے رندا
همے ڈئولا بوت و پدا آسجھیں چیز آسمانا
برگ بوتنت.

۱۱ هما وھدا، سئے مردم که چه
کئیسریها په من راھ دئیگ بوتگ آت، هما
لوگئے دیا رستگ آتنت که ما مهمان اتیں.

۱۲ ھدائے روھا منا گوشت که من په
دلجمی گون آیان برئوان. اے ششین برات
هم منی همراھیا آتكنت. ما سجھیں
کرنیلیو سئے لوگا شتیں. ^{۱۳} آییا مارا ھال

داد که چھ پئیما پریشتگ و تی لوگا
دیستگی. پریشتگا گوشتگ: 'وتی مردمان
یاپایا رئوان کن و شمونا بلؤٹ و بیار که
پترس هم گوشنتم. ^{۱۴} آییا په تئو آنچیں
مستاگے گون انت، که چھ اے مستاگا تئو و

تئیں سجھیں گھوں پہل کنگ و رکینگ
بیت،

وھدے من وتی ٿران بُنگیچ کرت،
پاکین روہ آیانی سرا ایر آتك، آنچُش که
مئے سرا ائولی برا ایر آتكگات. ١٦
من هُداوندئے هما هبرانی هئیال و ٿرانگا
کپتان که گوشتگأتی: 'یهیایا مردم گون
آپا پاکشودی داتگانت، بله شما چه هُدائے
پاکین روها پاکشودی دئیگ بیت،' ١٧
پمیشکا، اگن هما داد و بکشش که چه
هُداوندین ایسا مسیھئے سرئے باورمندیا
مارا دئیگ بوتگات، هُدایا آیانا هم داتگ،
گڑا من کئے آتان که هُدائے کارانی دیما
بوشتاتینان.

اے هبرانی اشکنگا رند، آ بیتئوار
بوتنت، هُداش ستا و سنا کرت و گوشتیش:
”راست انت که هُدایا درکئوم هم،
پشومانیئے موه داتگانت که چه وتی

گناهان تئوبه بکننت و أبدمانیئن زِندا
برست.“

أَنْتَا كَيْهِئَيْ كِلِيسَا

١٩ هما باَورمند که چه إِسْتِيپَانَيْ وَهَد
و باريگئے آزاران، شِنَگ و شانَگ بوتَگَأَتنَت
سات و سپر کنان، پينيكيه، كِبِرس و
أَنْتَا كَيْهِئَيْ سرڈَگاران رَسْتَنَت، هُدَائِيْ هبرانى
مستاگا تهنا گون يهوديان گوشگا أَتنَت.

٢٠ بله چه آيان لهتىنا، که كِبِرس و
كِرينيئے مردم أَتنَت، أَنْتَا كَيْها آتك و اے
وشين مستاگش هُداوندِيْن ايّسائے بارئوا
په يونانيان هم سر کرت. ٢١ هُداوندِيْ
دست گون آيان گون آت، پميشكا بازىنے
باَورمند بوت و چه وتي کار و راهان، ديم
په هُداوندا آتك. ٢٢ اور شَليْمَيْ كِلِيسَايَا،
اے هال رَسْت و آيان بارنابا أَنْتَا كَيْها رئوان
دات. ٢٣ و هدے آ اوْدا رَسْت و هُدَائِيْ
رهمنتى دىست، گل بوت و مردمى دِلبَدِي

داتنت که په دل هُداوندئے وپادار و مَنْوْك
بینت. ۲۴ بارنابا شَرِّيْن مردے آت و چه
ایمان و پاکیں روها سرریچ آت. اے دابا،
دگه بازیں مردمے هُداوندئے راها هئوار
بوت.

بارنابا، شاوولئے شُوهازا تَرسوسا ۲۵
شت. ۲۶ وهدے شاوولی در گیتک، گُون
وت آنتاکیها برتی. اوّدا اے دویں، تان سالیا
گُون کلیسائے باورمندان هُور بوتنت و
بازیں مردمے درس و سبگش دات. اے
آنتاکیھئے شهر آت که ائولی رندا مرید، ”
مسیھی“ گوشگ بوتنت.

۲۷ هما رُوچان، لهتیں نبی چه
اور شلیما آنتاکیها آتك. چه آیان یگیا،
که نامی آگابوس آت، چه هُدائے روھئے
إلهاما پاد آتك، پیشگوئی کرت و گوشتی:
”رومئے سَرجمیں مُلکا مزنیں ڈکالے
کپیت.“ اے ڈکال، کئیسر گلئودیووسئے

بادشاھیئے دئور و باریگا بوت. ۲۹ گڑا
مریدان شئور کرت هرگس و تی وس و
توانا، په یهودیھیئے نندوکین باورمندیں
براتانی گمگا، چیزے راھ بدنت. ۳۰ آیان
ھمے ڈئولا کرت و اے ٹیکی، بارنابا و
شاوولا په کلیسائے کماشان رسینت.

پترسی آزادی

۱ ھمے روقان، بادشاھ هیرودیسا په
کلیسائے آزار رسینگا، لہتیں مردمئے گرگ و
بند کنگ بُنگیچ کرت. ۲ آیيا یوهنائے
برات آکوب گپت و زهم کوش کرت.
وھدے دیستی که یهودی چھ اے کارا وش
آنت، گڑا پترسی هم دزگیر کرت. اے کار،
۴ بیہمیریں نگنئے ائییدئے روقان بوت.
دزگیر کنگا رند، آیيا پترس جیل کرت. چار
چار سپاھیگئے چار ٹولی، باریگ باریگا
آئیئے سرا پاسپانی کنگا آت. هیرودیسے
دل آت که سرگوزئے ائییدا رند، آیيا کئومئے

دېما کاریت و پیش کنت. ⑤ پٿرُس آنگت
جيلا بندیگ آت و ڪليسا گون بازین
دلستکيے په آييا هدائے بارگاها دوا کنگا
آت.

⑥ چه آرڙچا که هيروديسا پٿرُس
هڪديوانا برگي و مئاريگ کنگي آت يك
شپه پيس، آگون دو زميلا بستگ آت و دو
سپاهيگئي ناما و پتگ آت. جيلئي دروازگئي
دپا هم نگهپانين سپاهيگ اوشتاتگ آتنت.

⑦ يك آناگت چه هُداوندئي نيمگا
پريشتگ آتك و آکوئي رُڙناگ بوت.
پريشتگا پٿرُسئي گش و پهناش دست جت،
چه وابا آگه كرت و گوشتي: ”هئيَا، پاد آ.“

زميزيل چه پٿرُسئي دستان بُتك و کپتنت.
⑧ پريشتگا گوشت: ”لانكا بند و سواسان

پادا کن.“ آييا آنچُش كرت. پريشتگا پدا
گوشت: ”وتى گباها گورا کن و مني رَندا
بئي.“ ⑨ پٿرُسا پريشتگئي رَندا گپت و ڏندا
در آتك، بله سري پر نبوت که په راستي

آنچُش بئیگا انت، هئیالی کرت بلکین
شُبینے. ۱۰ آدوین چه ائولی و دومی
نگھپانیا گوستنت و هما مزنین آسني
دروازگئے دپا رَستنت که شهرئے نیمگا آت.
دروازگ و تسا پچ بوت و آڈنا در آتكنت.
چه یک دمکیا و رند، پریشتگا آيله دات.

۱۱ وهدے پٽرسا هوش کرت، گوشتي:
”نون من په دل زانان که هداوندا و تى
پریشتگ راه داتگ و منا چه هیروديسئے
دستا و چه هما بد و بلاهان رکینتگ که
یهودی آيانی وداریگ و رهچار آتنت.“

۱۲ چه اے سرپديا رند، پٽرس مريمئے
لۆگا شت. مريم هما يوهئائے مات آت که
مرکاسئے ناما هم زانگ بيت. اوّدا بازین
مردمے په دوا كنگا مُچ آت. ۱۳ پٽرسا
لۆگئے دروازگ ٹگت، روّدا نامين مؤلدے په
دروازگئے پچ كنگا در آتك. ۱۴ آبيا
پٽرسئے تئوار پجاح آورت و چه گلا، بے
دروازگئے پچ كنگا، تچانا لۆگا پر ترّت و

١٥ هالى داتنت: ”پٽرس ڏنَا اوشتاتگ.“

آيان گون رؤدايا گوشت: ”تئو گنؤك بوتگئي.“ بله آ وتي گپئي سرا اوشتاتگ آت و گوشگا آت که ”آ په دل پٽرس إنت.“ گڙا آيان گوشت: ”زلور آبيئي پريشتگ إنت.“

١٦ پٽرس دروازگا ٿڳا آت. آيان دروازگ پچ کرت و گون پٽرسئي گندگا، هئيران و هبگه منتنت.

١٧ پٽرسا گون دستئي اشارها بيتئوار كرتنت و هال داتنت که هداوندا آ، چه جيلا چون آزات كرتگ. گون آيان گوشتى: ”آکوب و اے دگه برatan چه اے هala سهيگ بکنيت.“ رندا چه اوّدا در آتك و دگه جاگهيا شت.

١٨ سباھئي سرا، سپاهيگانى نيااما شور و ولولھے مان کپت که باريں، پٽرسا چے بوت؟

١٩ هيروديسا شوھاز کنائينت، بله وھدے پٽرس دستا نکپت، چه سپاهيگان جُست و پُرس کنگا رند، آيانى گشگئي هكمى دات. گڙا هيروديسا يهوديه يله دات

و کئیسریها شت و همودا مُنت.

هیرودیسیئے مرک

۲۰ هیرودیس گون سور و سیدونئے مردمان زهر و نارزا آت، بله او دئے لهتین کماشا په آبیئے دیوانجاھئے رئوگا اجازت لؤٹت. بادشاھئے، بلاستوس نامیں دست و دپی هزمتکارش گون ووت همشئور کرت و چه هیرودیسا سهل و سلاہ کنگئے مِنْتوار بوتنت. چیا که آیانی سرڈگارئے ورد و وراک، چه هیرودیس بادشاھئے ملکئے نیمگا آتك. ۲۱ گڑا په آیانی گند و نندا یک روچے گیشینگ بوت. آرُوچا، هیرودیس گون شاهی پوشakan، بادشاھی تھئئے سرانش و مردمانی دیما ثرانی کرت. وهدے آبیئے هبر هلاس بوتنت، مردمان کوگار کانا گوشت: ”اے انسانی تئوارے نه انت، هُدایی تئوارے.“ ۲۳ هما دمانا، هُداوندئے پریشتگیا آجت، چیا که آبیا هُدا ستا نکرتگا آت. جسمی کرم گپت و مُرت.

بارنابا و شاوول

۲۴

هُدائے هبر و گلئو رُوچ په رُوچ

۲۵

گیش بئیان و دیما رئوان آت۔ وہدے بارنابا و شاوولا گون گمک و ٹیکیانی رسینگا وتی کار سَرجم کرت، چہ اور شلیمنی سپرا پر ترّت و آتکنت و یوهناش که مرکاس هم گوشگ بوت، گون وت آورت۔

بارنابا و شاولئے کاسدی

۱

أَنْتَ أَكِيْهِئَ كِلِيسَايَا، لِهْتِيْن نَبِي و

استاد هست آت: بارنابا، شمون کہ ”سیاھل“ هم گوشگ بوت، لوکیوس کہ کرینیئے باشندہ آت، مناهین کہ ہاکم ہیرودیسے دربارا، آئیئے کسانیئے سنگت آت و شاول۔ وہدے رُوچگ آتنت و هداوندا سنا و ستا کنگا آتنت، پاکیں روہا

۲

گون آيان گوشت: ”بارنابا و شاوولا په مني
همه کاراني سرجم کنگا گچين بکنيت که
من په آيان گيشينتگ آنت.“ چه ③
روچگ و دوايا رند، آدوينش دست بددا
جت و راه داتنت.

بارنابا و شاوول ديم په ڪبرسا

۴ اے دابا، بارنابا و شاوول که چه
پاکين روھئي نيمگا راه دئيگ بوتگ آتنت،
ديم په سلوکيايا جهلاد بوتنت. چه اودا
بوجيگا نشت و ڪبرسا شتنت. ۵ وھدے
سalamiseئي شهرا رستنت، يهوديانى
گنيسهاں هدائے هبرش جار جت. يوهناش
په گمگا همراه آت. ۶ آيان سجهين
جزيرها تر و تاب کرت تانکه پاپوسا
رستنت. اودا، يك دروگين يهودي پئيغمبر
و جادوگرے ديستش که نامی باريشو آت.
۷ آبيا، وتا گون والي سرگيوس پولسا
همگرنچ کرتگ آت. والي، زانتكارين مردے

آت. آییا، په هُدائے هبرئے اشکنگا، بارنابا و شاول لؤٹنت.^٨ بله آجادوگر، که یونانی زیانا آییئے نام ”الیماں“ انت، بارنابا و شاولئے دیما اوشتات و جُھدی کرت که والی، ایسّا مسیھئے سرا باور مکنت.^٩ شاوللا که پولس ہم گوشگ بیت، چه پاکین روها سریچ، الیماںئے نیمگا چم سک داتنت و گوشتی:^{١٠} ”او شیبتانئے چُک! تئو که چه مَکر و مَندرا سریچ ائے و هر راستیئے دژمن ائے، تئو هچبر ہُداوندی راستین راھئے چپ و چوٹ کنگئے کارا یله نکنئے؟^{١١} بچار، اُون ہُداوند ترا گیپت، کوَرَبئے و تان و ھدیا، روچئے رُڙناییا دیست نکنئے.“ ھما دمانا، آییئے چمّان مُج و تھاروکیا مان شانت. دزمؤش کنان شوھازا لگت که گسے آییئے دستا بگیپت و راھا سوچ بدن.^{١٢} وھدے والیا اے دیست، چه ہُداوندی تالیمئے زورا هئیران مَنت و باورمند بوت.

۱۲ رَنْدَا، پُولْس و آئِيئے همکار، چه

پاپوئے شهرا بوجیگا سوار بوت و
پفپیلیھئے دمگا، پرگھئے شهرا آتکنت. چه
اودا یوهنا یا آیله داتنت و اورشلیما پر
تررت. ۱۴ بلہ بارنابا و پولس، چه پرگھئے

شهرا دیما رئوان، پیسیدیھئے دمگا،
آنتاکیھئے شهرا سر بوتنت. شبّتئے روقا،
یهودیانی گنیسہا شتنت. ۱۵ تئورات و
نبیانی کتابانی وانگا رند، گنیسہھئے مستران
گون آیان گوشت: ”او براتان! اگن په
مردمانی دلبڈیا گون شما گلئوے هست،
درشان بکنیت.“ ۱۶ پولس پاد آتك،

اوشتات و گون دستئے اشارها گوشتی: ”او
اسراییلیان و درکئومین هداترسان! منی
هبران دلگوش کنیت. ۱۷ اے کئومئے هدا،
اسراییلئے هدا یا مئے پت و پیرک گچین
کرت و مسرا جھمندیئے وهد و زمانگا
سرپراز کرتنت و گون و تی زور و واکا چه

مسرا در آیگئے رہشونی داتنت. چل ۱۸
سالئے کساسا مان بَرَ و گیابانا، آیانی کار و
کردي سگتنت. آبیا کنهانئے مُلکا هپت
کئوم پرؤش دات و آیانی سرڈگار و تی
کئومئے میراس و ملکت کرت. ۲۰ اے
سجھین سرگوست، کساس چار سد و
پنجاه سالا بوتنت. چه آبیا رَند، تان
سمویل نبئے زمانگا، هُدايا په آیان کازی
داشت.

۲۱ پدا آیان بادشاھے لؤٹت، گڑا هُدايا
چه ٻنیامینئے گبیلها، کیسئے چُک شاول،
تان چل سالا آیانی بادشاھ کرت. ۲۲ رَند
هُدايا آ، چه بادشاھیئے تھتا ائر گیتک و
داوود آیانی بادشاھ کرت. هُدايا په آبیا
گواھی دات که 'منی دل چه یَسیئے چُک
داوودا رازیگ انت و آ منی هر واھگا
سرجم کنت. ۲۳ چه هما داوودئے نسل و
پدریچا، په اسراييلئے کئوما و تی کئول

۲۴ داتگین رَگِّینُوك، بزان ایسائی راہ دات.

چه ایسائے آیگا پیسر، پاکشودوکین
یهیا یا سَرجمیں إسرا یبیلئے کئومئے دیما
جار جت که آچه و تی گناهان تئوبه بکنت

و پاکشودی بکنت. ۲۵ و هدے یهیائے
ھزمتکاریئے و هد هلاس بئیگی آت، آبیا
جُست کرت: 'شمئے هئیالا من کئے آن؟ من،
آنہ آن که شما هئیال کنیت. آچه من و رَند
کئیت و من آبیئے کوشبندانی بوجگئے
لاھک هم نه آن.'

۲۶ او براتان، او إبراهیمئے نسل و
پدریچ و درکئومیں هُدا ٹرسان! اے
رَگِّینگئے گلئو و پئیگام، په ماشما رئوان
دئیگ بوتگ. ۲۷ اور شلیمئے مردم و آیانی
هاکمان، ایسا پِجاح نئياورت، بلہ گون آبیئے
مئیاریگ کنگا، آیان نبیانی هما هبر پوره و
سَرجم کرتنت که هر شبّتئے رُوچا وانگ
بنت. ۲۸ هر چُخت آیان په ایسائے گشگا
ھچ سئوب و دلیلے ندیست، بلہ چه

پیلاتوسا لؤٹِش که آییا بکوشارینیت. ۲۹
آبیئے بارئوا هرچے نبیسگ بوتگاٹ، آیان سَرجم کرتنت و چه سَلیبیئے دارا ائر گیتک و کبرِش کرت. ۳۰

بله هُدايا چه مُردگان زندگ کرت و ۳۱ هما مردم که چه جَلیلا آبیئے همراھیا اور شلیما آتکگاٹنت، تان بازیں رُوچیا آیاش دیست. نون آ، کئومئے دیما په ایسایا گواھی دئینت. ۳۲ انون ما په شما همے مِستاگا دئیگا این، آکئول که هُدايا گون مئے پت و پیرکان کرتگاٹ، ۳۳ گون ایسائے زندگ کنگا، په ما که آیانی چُک و او بادگ این، سَرجم و پوره ای کرت، آنچُش که زبورئے دومی بھرا نبیسگ بوتگ:

« ’تئو منی بَچّ ائے،»

« مرُوچی من ترا پیدا کرتگ.»

۳۴ هُدايا گون اے هبران هم کئول داتگ که ایسایا چه مُردگان زندگ کنت و

جُونی هچبَر نپوست:

«’هما پاک و دلجمین کئول و
وادهانی برکتا شمارا بکشان»

«که گون داوودا لبُن
کرتگأت.»

۳۵ پمیشکا، دگه جاگھے هم آتکگ: ’تهو

۳۶ وتی هما پاکینا سڑگ و پوسگا نئیلئی.،
وهدے داوودا وتی وهد و باریگا، هدائے
واهگ سرجم کرتنت، مُرت و وتی پت و
پیرکانی ڈئولا کبر بوت و آیئے جُون هم
پوسٹ. ۳۷ بلہ آگس که هدايا چه
مُردگان زندگ کرت، آیئے جُون نپوست.

۳۸ او براتان! بزانیت، چه ایسائے نیمگا
گناهانی پھلیئے جار په شما جنگ بیت.
موسائے شریتا شمارا چه گناهان رکینت
نکرت. بلہ نون هرگس که ایسا مسیھئے

سرا باوَرَ كُنْت آيیئے سجّهِین گناه پهلَ كنگ
بنت. ٤٠ هُزار بیت، چُش مبیت که نبیانی
هبر شمئے سرا سَرجم بیت:

« او مَلنْد و مسکرا كنؤکان! ٤١

« بچاریت، هئیران و هبَگه
ببیت،»

« گار و زئوال ببیت،»

« چیا که من شمئے دئور و
باریگا آنچِین کارے کنگا آن
که»

« ٿُرے شمارا بگوشت هم،»

« شما هچبر باوَر نکنیت.»“

٤٢ وهدے پولس و بارنابا چه گنیسها
در آیگ و رئوگا آتنت، مردمان چه آیان
لؤٹت که دیئمی شبَتئے رڙچا پدا همے

٤٣

سرهالانی سرا گیشتر هبر بکنت.

مُچّیئے پاد آیگا رَند، بازین یهودی و
درکئومین یهودی بوتگین هُدا ترسین مردم،
پولس و بارنابائے همراه بوتنت. پولس و
بارنابایا آ دلبدی دات و گوشتنت که هُدائے
مهر و رهمتانی ساهگا بماننت.

٤٤

اے دگه شَبَّتا، کم و گیش شهرئے

سجهین مردم په هُداوندئے هبر و گلئوئے
گوش دارگا مُچ بوتنت. ٤٥ و هدے

یهودیان مردمانی بازین مُچی دیست، چه
گست و گنّتا زهر گپتنت، پولسیش بے ازت
کرت و آیئے هبرانی دیما اوشتاتنت. ٤٦ آ

وهدا، پولس و بارنابایا گون دلیری آیانی
پسّئوا گوشت: ”مارا چه سجهینان پیسر،
هُدائے هبر گون شما گوشگی آت، بله شما
هُدائے هبرا نمنیت و وتا أبدمانیں زندئے
لاهک نزانیت، نون ما درکئومانی گورا
رئوین. ٤٧ هُداوندا مارا همے هکم داتگ

که:

”من ترا درکئومانی نور و رُزن
کرتگ،“

«که تئو رَگِینگ و نِجاتا،»

«تان دنیائے گڈی مرز و
سیمسران برسینئے۔““

وهدے درکئومان اے هبر اشکتنت،^{۴۸}
باز گل و شادان بوتنت و هُداوندئے هبرش
شرپ داتنت و همینچک مردمما ايمان آورت
که هُدايا په نميرانيں زِندا گچين کرتگاٽ.
اے ڏئولا، هُداوندئے هبر آ سڄھين
دَمگا شِنگ و تالان بوت.^{۴۹}

بله يهوديان، شريدار و هُداُرسين
جنين و شهروئي نامدارين مرديين، پولس و
بارنابائي آزار دئيگ و بدواهيا شوريينتنت و
آيش چه آدمگا در کنائينت.^{۵۰} پولس و
بارنابايا وتي پاداني دَنْز همودا چندتنت و

۵۲ اِکْنیَہئے شهرا شتنت۔ مُرید گل و شادان، چه پاکیں روها سرریچ آتنت.

پولس و بارنابا اِکْنیَہا رست

۱ پولس و بارنابا و تی هیل و آدتئے پدا، اِکْنیَہئے شهرا هم یَهودیانی گنیسها شتنت. اوْدا آیان آنچین دابیا هبر کرت که

۲ بازیں یَهودی و یونانی باورمند بوتنت. بله هما یَهودی که باور کنگا تئیار نه اتنت، آدگه درکئومیں مردمش شوْریٰنتن، آیانی پِگِرِش پولس و بارنابائے هلاپا تَریٰنت و

۳ زهرریچ کرتنت. پولس و بارنابایا تان بازیں وھدے همودا داشت و په نُترسی هُداوندئے بارئوا شاهدی اش دات. هُداوندا آ، په موجزه و آجَبَتیں نشانی پیش دارگا واک و توائے داتنت و اے ڈئولا پَدَری کرت که آییئے مِھرو رهمتئے گلئو و پئیگام

۴ راست انت. شھرئے مردمانی نیاما جیڑھ و ناتپاکیا سرگشت. بھرے یَهودیانی

نیمگا بوت و آدگه بھر گون ایسائے کاسدان
ہمراہ بوت.^۵ یہودی و درکئوم ہور
بوتنت و گون و تی ہاکمانی ہمراہیا،
کاسدانی آزار دئیگ و سِنگسار کنگئے
شئورش کرت.^۶ کاسد سھیگ بوتنت و
چہ اودا چست و لیکاوونیہئے دمگئے شہر،
لِسْتَرَه و دُرِبِه و اے دگه کِر و گورانی هلک
و هنکینان شتنت.^۷ ہمودا ایسائے
وشین مِستاگش تالان کرت.

پولس و بارنابا لِسْتَرَها رئونت

لِسْتَرَها، یک مردے ہستأت که
پیدائشی لنگے آت و هچبر گامی جت
نکرتگاٹ.^۸ آپولسیہ هبران اشکنگا
آت، پولسا تچکاتچک آئیئے نیمگا چارت و
زانتی کہ آییا په ذرہبکشیا ایمان و باور
ہست.^۹ گڑا پولسا په بُرزتئواری
گوشت: ”پاد آ، و تی پادانی سرا بُوشت.“ آ

مرد جاہ سِرّت و رئوگا لگت. ۱۱ وھدے

مردمان پولسیے اے کار دیست،

لیکا وونیھئے گالوارا گوشتش: ”اے ھدا آنت

که بنی آدمئے شکل و دروشما په ما ایر

اتکگ آنت.“ ۱۲ آیان، بارنابا ”زووس“

نامیںت و پولس ”ھزمس“، چیا که

مسترین هبر کنؤک پولس آت. ۱۳

زووسیے پرستشگاہ شھرئے ڈننا آت.

پرستشگاھئے مسترا، په پولس و بارنابایا

کاییگرین گوک و پُل و شوشنگ شھرئے

دروازگا آورتنت. پرستشگاھئے مستر و

مردمانی رُمب ھے شئورا آتنت که په آیان

کربانیگ بکننت.

وھدے کاسد، بزان پولس و بارنابا ۱۴

چہ آیانی اے واھگا سھیگ بوتنت، وتی پُچ

و پوشاكان دران و چاک دئيانا، گون

کوگارے مردمانی مُچیئے نیاما آتكنت. ۱۵

گوشتش: ”او مردمان! شما چے کنگا ایت؟

ما شمئے ڈئولین بنی آدم ائن و بَس. آتكگیں

شمارا اے مِستاگا بدئیں که اے هراب و
ناہودگین کاران یله بکنیت و برہک و
نمیرانیں ھدائے کشا بگریت. آییا آسمان،
زمین، دریا و هرجے که آیانی تھا

ھستانت، آڈ کرتگ آنت. ۱۶ پیسریگین

زمانگا، ھدايا سجھیں کئوم مُوكل
داتگ آنت که وتنی راها وت گچین بکنن.

۱۷ انگت هم آییا وتا چه گواہی دئیگا
دور نداشتگ. په وتنی مھرئے درshan کنگا،
چه آسمانا هئوڑ گوارینیت و پُربرین
کشاران په موسَم روڈینیت، شمارا په
الکاپی وَرد و وراگ دنت و شمئے دلان چه
وشیان سرریچ کنت.“ ۱۸ گون اے هبران،
کاسدان په ھیلتے مردم چه هئرات و
گُربانیگ کنگا داشتن.

۱۹ بلہ لھتین رُوچا و رند، بازیں یہودی
چه آنتاکیه و اکنیها آٹک و شھرئے مردمش
وتنی نیمگا ترینتن. پولسِش سنگسار کرت
و گون اے هئیالا که مُرتگ، کشان کنان چه

شہرا ڈن دئور دات، ۲۰ بلہ وہدے مرید
پولسیئے چپ و چاگردا آتک و مُچ بوتنت، آ
پاد آتک و شہرا پر ترّت. دومی رُوچا،
بارنابائے همراھیا، دِربِھئے شہرا شت.

پولس و بارنابا آنْتاکیَهَا پر ترّنت

مان دِربِھئے شہرا ھم، ایسائے ۲۱
وشیں مستاگش تالان کرت و بازیں مردمے
مریدِش کرت. پدا لستَرَه، اکنیَه و آنْتاکیَهَا
پر ترّنت. ۲۲ مریدِش سرو سوچ کرت و
دلبُدی داتنت که وتی باورا مُهر بدارنت.
گوشتِش: ”ما، گون بازیں سکی و سُوریانی

سَگگا ھدائے بادشاھیا شت کنیں.“ ۲۳
آیان په هر کلیسا یا کماش گچین کرت و
گون روچگ و دُوا یا، آ کماشِش ھما
ھداوندئے باھوٹ کرتنت، که آییئے سرا
باورِش کرتگاَت. ۲۴ چه پیسیدیَھئے دَمگا

گوزان بوت و پمپیلیَھا آتکنت. ۲۵ پدا
پرگها، ھدائے مستاگش رسینت و دیم په

آتالیهئے شہرا جھلاد بوتنت.

چه آتالیها، بوجیگا سوار بوت و ۲۶

أَنْتَاكِيَّهَا پر ترنت. چه همودا په هما کار و مُهِيمًا هُدائے مهر و رهمتانی سپرده کنگ بوتگأتنت، که نون آیان سَرجم کرتگأت.

وهدے پولس و بارنابا أَنْتَاكِيَّهَا ۲۷

رستنت، آیان ڪلیسائے مردم مُچ و یکجاہ کرتنت. هر کارے که هُدایا چه آیانی دستا کناینتگأت، گون آیان گوشتیش و هالش دات که هُدایا په درکئومان هم ایمان و باورمندیئے دروازگ پچ کرتگ. ۲۸ پولس و بارنابا تان دیرا گون أَنْتَاكِيَّهئے مریدان منتنت.

اور شلیمئے دیوان

۱ چه یهودیها لهتین مردم أَنْتَاكِيَّهَا

آتك و براتیش تالیم داتنت و گوشتیش:
”تان وهدے شما موسمائے شریتئے رندگیریا

سُت و بُرگ مکنیت، رَگت نکنیت.“

پولس و بارنا بايا، اے سرهالئے سرا گون
آيان دېجاک کرت و سک ناتپاک بوتنت. گڑا
شئورش کرت که پولس و بارنا با گون دگه
لھتینا، اورشليما برئونت و گون کاسد و

کماشان اے جيڙھئے بارئوا هبر بکنت.

کليسایا آيانی راه دئيگئے چن و لانچ کرت
و آيان چه پينيكيه و سامِرھئے راها گوزان،

هر جاه اے وشين هال دات که بازيں
درکئومان هم چه پئيما هُدائے راه زرتگ.
چه اے هالئے إشكنگا، سجھين برات باز
وش و شادان بوتنت.

وهدے اورشليما آتك و رَستنت،

کليسا و کاسد و کماشان وشاتک کرتنت.

هر کارے که هُدايا چه آيانی دستا

کنائينتگأت، هالش داتنت،

باورمند که پيشا پريسيانى رُمبا
بوتگأتنت، پاد آتكنت و گوشتش: ”هما
سجھين درکئوم که ايمايش آورتگ، بايد

سُت و بُرک کنگ بنت و هُکم دئیگ ببیت
که موّسائے شریتئے زندگیریا بکننت۔”^٦
گڑا کاسد و کماشان په اے هبرئے گیشینگا

دیوان کرت.^٧ بازیں هبر و هلا رند،
پترس پاد آتك و گون آیان گوشتی: ”او
براتان! شما شر زانیت که باز وہدا پیسر،
ہدايا چه شمئے نیاما منا گچین کرت که
درکئوم چه منی زیانا ایسائے وشین

مستاگا یشکننت و باور بکننت.^٨ هما
ہدا که هرگئے دلئے هلا زانت، درکئومی
هم پاکین روہ بکشت و په وٹ زرتنت،
آنچُش که پاکین روھی مارا بکشتگاٹ.

ہدايا مئیگ و آیانی نیاما هج پرک و
پیرے نہ اشت، وہدے آ باورمند بوتنت،^٩

ہدايا آیانی دل هم پاک و پلگار کرت.^{١٠}
نون شما چیا مریدانی گردنا گرانین جگے
بندیت و ہدايا چگاسیت؟ اے بارا، نہ ما
زرت کنین و نہ مئے پیرینان زرت کرتگ.
إنه! مارا باور انت، آنچُش که ما گون^{١١}

هُداوندیں ایسائے مِهر و رہمتئے تھپاها
رَكِّین، همے ڏئولا آهم رَکِّنت.” ١٢ پِتْرُسْئے
هبرانی اشکنگا رَند، سَرجمیں مُچّی بیتئوار
بوت و بارنابا و پولسیئے گپ و ٿرانِش
گوُش داشتنت، که هُدايا چه آیانی دستا،
درکئومانی نیاما چوُنیں مؤجزه و اچگایی
پیش داشتگ.

وهدے آیان و تی گپ و ٿران هلاس ١٣
کرت، آکوبا دَرَايِنت: ”او براتان! منی هبران
دلگوُش کنیت. ١٤ شمون پِتْرُسا گوُشت
که هُدايا چه پئیما ائولی برا درکئومانی
نیمگا په مِهر هئیال گور کرت که چه آیان
هم په و تی ناما کئومے گچین بکنت. ١٥
اے گوُن نبیانی هبران یک و همدپ اِنت،
آنچُش که نبیسگ بوتگ:

”آ هُداوند که اے سجھیں کاران ١٦-١٧
یکجا ه سَرجمَ کنت چُش گوُشیت:
”چه اشیا رَند، من پدا کایان و

داوودئے کپتگین تَمْبُوا» «نۆک و مِكَّ
کنان.» ١٧ q2-17 «من آییئے وئیرانیئن
جاھان پدا جوڑیناں و راست کنان،»
q2-17 «تانکه آدگه کئوم دیم په
ہداوندا بیاینت،» ١٧ q2-17 «بزان آ
سجھیئن درکئوم که منی نام آیانی دلا
نِشتگ.»

۱۸ «اے هبر چه دیريگین
زمانگان زانگ بوتگ.»

۱۹ پمیشکا منی هئیالا، ما آ درکئومانی
راها جنجال آڈ مکنیئن که ہدائے راھِش
زرتگ، ۲۰ په آیان بنبیسیئن: چه هما
کربانیگان که گون بُتانی نامئے گرگا ناپاک
بوتگ آنت، چه زنا و بیئنگیا، چه مُرداریئن
ذلَوتانی گوشتا، آنچُش هم چه ھونئے ورگا
پھریز بکننت. ۲۱ چیا که چه کوھنیئن
زمانگان، هر شهرا موسائے شریتئے جار
پریئنؤکین مردم بوتگ آنت که هر شبَتئے

رڙچا مردمش گنيسَهانى تها وانينتگ آنت.“

په درکئومين باورمندان، اور شليمهٰ ڪليسايے کاگد

گڙا گون سَرجمين ڪليسايا هوريگا،
ڪاسِد و ڪماشان شئور کرت که چه وتى
نياما لهتىن مردم گچين بکننت و پولس و
بارنابائي همراهيا آنٽاكيهَا رئوان بدئينت.
آيان چه وتى نيمگا يهودا که برسابا گوشگ
بوٽگاٽ و سيلاس، گچين کرتنت که
براتاني نيا، اے دويٽن سروکين مردم
آتنت. آيانى دستا کاگدے داتِش که
اے ڏئولا آت:

”ما، ڪاسِد و ڪليسايے ڪماشين مردم و
شمئي برات، شمارا، بزان آنٽاكيه، سوريه و
کيليكىهئي درکئومين باورمندين برatan
ذرُوت و ذرهبات دئيin. ما اشكىتگ که
بے مئي پرمانا چه مئي نيا لهتىن باورمند
همانگر آتكگ و گون وتى هبران شمارا
دلٽپرکه و پريشانش کرتگ. پميشكا ما

په همدلى شئور کرت که چه و ت لهتىين
مردم گچيin بکنien و گون و تى دوستien
پولس و بارنابائے همراھيا، په شما راه

بدئيin، ۲۶ هما دويin براتانى همراھيا که
په مئے هداوندien ايسا مسيھئ ناما و تى
ساھئے ندر کنگا چك و پد نبوتگ آنت.

۲۷ مئے اے دويin کاسد يهودا و سيلاس، هما
هبران که ما په شما نبشتگ آنت، سرزبانى

هم گوشنت. ۲۸ پاكين روھ و ما، همے
شرتر زانتگ که لهتىin بنيادي گپان و آبيid،
گرانيin بارے شمئے کوپگان ملديin.

شما چه بُتاني ناما گربانيگ کرتگين گوشتا،
چه هونئے ورگا، چه مردارien دلوتانى
گوشتا و چه زنا و بىننگيا پھريز بکنiet. چه
اے کاران و تا دور دارگ، په شما باز شر
آنت. وش و سلامت باتيit.“

۳۰ رندا، اے گچيin کرتگين برات
آنتاکيها ديم دئig بوتنت. اوداشت و
کليساي سجهيin مردمش يكجاه کرتنت و

کاگِدِش په آیان رسینت. ۳۱ آیان اے کاگد
وانت و چه اشیئے دلجمی و دلبُدی

دئیوکین گلئوا باز وش بوتنت. ۳۲ یهودا

و سیلاس که وت هم نبی اتنت، او دئے
براتِش گون بازیں هبران دلبُدی دات و

آیانی باورِش مُهرتر کرت. ۳۳ چیزے

و هدا او دا منتنت و رندا، برatan آپه وشی
و سلامتی رُکست کرتنت و چه همودا که
دیم دئیگ بوتگ اتنت، هما جاها پر ترّنت.

۳۴ ۳۵ پولُس و بارنابا، آنناکیها مهتل

بوتنت و گون دگه بازیں مردمان هور بوت
و هداوندئے هبرِش تعالیم دئیان و شِنگ
کنان کرت.

پولُسی دومی مستاگی سپر

پولُس و بارنابائے جیزہ

۳۶ لھتیں روچا و رند، پولُسا گون
بارنابایا گوشت: ”سجھیں هما شهران که

ما هُداوندئے هبر رسینتگ، بیا پدا همودا
برئوین و براتان بچارین که بارین آچون
آنت.“ ٣٧ بارنابائے واہگ آت، یوهنايا که
مرکاس هم گوشگ بوتگ آت، همراہ بکنت،
بله پولس آبیئے همراہ کنگا رزا نه آت ٣٨
چیا که آییا، پمپیلیھئے دمگا آیله
داتگ آتنت و اے کارئے تھا آیانی همراہ
بوتگ آت. ٣٩ اے ڈئولا، پولس و بارنابا
وت مان و تا تپاک نبوت، نٹھنت و چھ
یکدو میا جتا بوتنت. بارنابا، مرکاسئے
همراہیا، بوجیگیا سوار بوت و کبرسا شت.

بله پولسا، سیلاس گچین کرت و ٤٠
براتان آ، هُداوندئے مهر و رہمنانی باھوٹ
کرتنت. نون پولس راہ گپت. ٤١ کلیسا یان
مُهر و زورمند کنان، چھ سوریه و
کیلیکیھئے دمگان تر و تاب کنانا شت.

تیموتا و وسیئے همراہی

۱ پدا پولس، دزبہ و لسٹرھئے شہران

آتک و رَست. لِسْتَرَها تیموتاووس نامیں
مریدے هست آت که آئیئے مات باورمندیں
یہودی و پت یونانیے آت. ② لِسْتَرَه و

اکنیھے براتانی نیاما تیموتاووس باز
نیکنامیں مردے آت. ③ پولسے واہگ

آت که تیموتاووسا وتی سات و سپرا
همراه بکنت، پمیشکا چه رئوگا پیس، په
یہودیانی هاترا سُنتی کناینت، چیا که آ
ہند و دمگانی سجھیں مردمان زانتگآت

که تیموتاووسے پت یونانیے. ④ شهر په
شهر ترّان بوتنت و چه اور شلیمئ کاسد و
کماشانی گیشینتگین راه و رہبندان،

براتش په منگا سھیگ و سرپد کرتنت.
اے ڈئولا، کلیسا یانی باورمند روج په روج
گیشتر بوتنت و باورش هم مُھر تر بوت.

پولسے إلهام

⑥ پولس و آئیئے همراہ چه پریجیه و
گلاتیھے دمگان گوستنت، چیا که پاکیں

روها آ، آسیائے ڏمگا هُدائے هبرئے رسینگ
و شِنگ کنگا مکن کرتنت. ⑦ و هدے
میسیَھئے سیمسران رَستنت، بیتینیَھئے
نیمگا رئوگئے جُهدِش کرت بله ایسائے روها
په اوْدئے رئوگا نه اشتنت. ⑧ گڑا چه
میسیَھا گوَزان بوت و ٿرواسئے بَندِنا
آتکنت. ⑨ همُودا شپا پولسا یک مَگدونی
مردے په شبین دیست که اوْشتاتگاَت و
مِنَت کنان آت که ”دریایا بگوازین،
مَگدونیها بیا و مارا گُمک کن.“ ⑩ چه اے
شبینا رَند، ما په مَگدونیھئے رسگا اشتاپ
کرت، چیا که چه اے شبینا دلجم بوتین،
هُدائے رَزا هِمش اِنت که ما برئوین و
وشیَنِ مِستاگا اوْدئے مردمانی نیاما شِنگ و
تالان بکنین.

لیدیَھئے باورمندی

⑪ ما چه ٿرواسا بُوجیگا سوار بوت و
دِیم په ساموٽراکیئے جَزیرها شتین. دومى

رڙچا چه اوڏا نياپوليسيئے بنڌنا آتك و
رسٽين. ۱۲ چه اوڏا پيليبيا شتٽين، که
مَكْدوُنِيهٌ هٰئي آ بهرهٰ سے مزنٽين شهرے و
روميانى مندجاه انت و تان چيڙے رڙچا
همڙدا مهتل بوٽين. ۱۳ شبٰتئے رڙچا، چه
شهرئے دروازگا در ڪپت و کئورئے لمبا
شتٽين. مئے هئيال آت بلکيئن اوڏا يهوديانى
زِگر و دُوائي جاگھے بيٽ. همڙدا نشٽين و
گون لهٽين جنبيٽنا که په زِگر و دُوايا
آتكَ آتنٽ، هبرا گلايٽش بوٽين.

جيٽناني نياما، ليديه ناميٽن هُداٽرسٽين
جيٽنے هم گون آت که تيٽيرهٰ سے شهرئے
مردمے آت و جَمُورنگيئن گران كيمٽين گد
بها کنوکے آت. آپولسٰئے هبران گوش دارگا
آت که هُداوندا آيئي دلئے چم پچ كرتٽ و
آبيا پولسٰئے هبر مٽنت. ۱۵ ليديها گون
وتى لؤگئے سڄھيئن مردمان پاڪشُودى
كرت. پاڪشُوديا رَند، آبيا دَزبندى كرت و
گوشٽ: ”اگن شما منا هُداونديئن ايٽائے
هَكّيئن مَنْوَگرے زانٽيت، گڙا بيٽ مني لؤگا

بداریت.“ لیدیها گون و تی بازین گوشگا
مارا مَنِّینت.

پولس و سیلاس بندیجاها

١٦ یک روچے ما زگر و دوائے جاگها

رئوگا اتین، مولدے دیستین. مولدا جنے پر
ات که چہ آئیئے زورا گئیب گوئی کرت و
چہ اشیا په و تی هدابندان بازین زر و مالی
کھٹ. ١٧ آ، پولس و مئے رندا آتك و په

کوگار گوشگا آت که ”اے مردم، بُرزین
آرشئے ہدائے ہزمتکار آنت و شمارا

رکینگئے یک راهے سوچ دئینت.“ ١٨ آییا
تان باز روچا آنچش گوشان کرت. گذسرا،
پولس دلریش و بیزار بوت، چکی ترینت و
گون جنا گوشتی: ”من ترا په ایسا مسیھئے
ناما ہکم دئیان که چہ اشیا در گپ.“ هما

دمانا جن چہ آییا در آتك. ١٩ وھدے

مولدئے هدابندان دیست که آیانی نپ و
کھٹئے امیت هلاس بوت، گڑا آیان پولس و
سیلاس گپت، کشان کرت و بازارا، شهرئے

مسترانی کِرّا برتنت. ۲۰ کازیانی دیما

پیش کرتنت و گوشتیش: ”اے مردم یهودی
آنت و مئے شهرا جیڑہ و پلینڈی کنگا آنت.

۲۱ ما رومی این و اے مارا آنچین دود و
رییدگ تالیم دئیگا آنت که آیانی منگ و کار
بندگ په ما رئوانہ آنت.“ ۲۲ اے دگه

مردم هم گون بوت و پولس و سیلاسے
دیما اوشتاتنت. شهرئے مستران پرمان
داتنت که پولس و سیلاسے پُچان بگشنت
و آیان لَت بجنت. ۲۳ چه بازیں لَت و کُٹا
رند، بندیجاها برت و بندیش کرتنت.

بندیجاھئے نگھپانیش پرمان دات که آیانی
نگھپانیا شر دلگوش بکنت. ۲۴ ھمی
ھکمئے سرا، بندیجاھئے نگھپانا بندیجاھئے
تؤک تؤکی کؤٹیا برتنت و آیانی پاد گنثبند
کرتنت.

۲۵ شپنیما، پولس و سیلاس جیلئے تھا
ذوا کنان، ھدايا ستا کنگا آتنت. اے دگه

بندیگ گوش دارگا آتنت. ۲۶ آناگت،

مزین زمین چنڈے بوت که بندیجاھئے
بُنرد، سُرگ و جُمبگا لگت. هما دمانا،
سجھین دروازگ پچ بوتنت و جیلیانی

زمزیل بُتکنت. ۲۷ جیلئے نگھپان، چه وابا

پچ لَرْزت و آگه بوت، دیستی که
بندیجاھئے سجھین دروازگ پچ آنت،
گمانی کرت که کئیدی تتكگ و شتگ آنت.

نوں په وت گشیا زَهمی گشت. ۲۸ بلہ

پولسا تئوار کرت و گوشت: ”وتا تاوان
مدئے، ما سجھین وتنی جاگها این.“ ۲۹

جیلئے نگھپانا چراگے لؤٹت و تچانا
بندیجاھئے توکاشت و گون درهگا پولس

و سیلاسے پادان کپت. ۳۰ آ چه جیلا در
کرتنت و گوشتی: ”او واجهان! من په وتنی
رَگگا چے بکنان؟“ ۳۱ آیان پسئو دات:

هُداوندیں ایسائے سرا ایمان بیار گڑا تئو و
تئی لؤگئے سجھین مردم رَگیت.“ ۳۲

آیان هُداوندیں ایسائے وشین گلئو په آیا

و آئیئے لوگے سجھین مردمان رسینت.

شپئے وہدا، پولس و سیلاسی گون
وت برتنت و آیانی ٹپی ششتنت. آ و آئیئے
لوگے مردمان هما دманا پاکشودی کرت.

رندا آییا وتی لوگا برت و ورگ داتنت،
آئیئے جند و آئیئے لوگے سجھین مردم،
چه آئیئے هداباوریا گل و شادان بوتنت.

دومنی روچا، کازیان وتی کاردار
جیلئے نگھپانئے گورا راہ داتنت که ”اے
مردمان یله بدئے.“

پولس هال دات و گوشت: ”منا چه کازیانی
نیمگا پرمان رستگ که شمارا یله بدئیان.
پمیشکا شما په وشی و سلامتی برئویت.“

پولسا پسیو دات: ”ما رومی باشندہ
ایں، بلہ اے شہرئے مستران، مارا بے ہکمئے
بُرگا شہرئے مردمانی دیما جناینتگ و جیل
کرتگ. نون، آ چیرکایی مارا چه جیلا گشگ
لوٹنت. چُش نبیت، باید انت پاد و ت همدا

بیاينت و مارا در بکننت.“ ۳۸ کارداران،
اے پَسْئو په کازیان رَسِینت. وهدے سهیگ
بوتنت که آدوین رومی باشندہ اُنت،
ثرستِش. ۳۹ نون و ت آیانی کِرّا آتكنٽ و
چه آیان پهلی اش لؤٹ و مِنْتوار بوتنت که
چه اے شهرا برئونت. ۴۰ چه بَندیجاها در
آیگا رَند، پولُس و سیلاس لیدیهئے لؤگا
شتنت و گون باورمندان گِند و نندِش کرت،
دِلبُدی اش داتنت که وتی ایمانئے سرا مُهر
و کاهم بُوشتنٽ و پدا چه پیلیپیئے شهرا
در کپت و شتنٽ.

تسالونیکیئے شورش

- ۱ پولُس و سیلاس، چه امپیپولیس و
اپولونیهئے شهراں گوستنت و تسالونیکیا
آتكنٽ، یهودیان اوڈا گنیسَھے هستَات.
- ۲ پولُس وتی هیل و آدتئے سرا گنیسَھا
شت و تان سئے شبَّتئے رُوچا چه پاکیں
كتابان گون آیان گپ و ترانی کرت.

آيیا گوں بازیں بئیان و مُھریں ڈلیلان پَدر کرت که مَسیه بايد انت سکی و سُوری بسگیت، بمریت و پدا چه مُردگان جاہ بجنت. گَوشگا آت: ”اے ایسا که آئیئے بارئوا من شمارا سهیگ کنگا آن، اے هما مَسیه انت.“ ④ چه یهودیان لهتیں،

آنچُش هم چه آهُداثُرسِین یونانیان و دگه مزنیں رُمبے چه نامداریں جنینان، اے هبر په دل مَثنت و پولس و سیلاسے همراہ بوتنت. ⑤ بله یهودیان گوں پولس و

سیلاسا هَسَد کرت. چه بازارا لهتیں لات و لُوپریں مردم مُچ کرت، رُمبے جوڑیت و شهرئے تها شُورشِش کرت. آیان، پولس و سیلاسے شُوهاز و مردمانی مُچیئے دیما آرگا، یاسونئے لُوگئے سرا اُرُش برت. ⑥

بله وھدے ندیستنِش، یاسون و دگه لهتیں باورمندیں براتِش گپت و گِرّان کنان شهرئے مسترانی چرگها پیش کرتنت. آپه کوگار گَوشگا آتنت: ”اے مردمان، دنیا په سر زرتگ و نون ادا آتكگا انت. ⑦ یاسونا

هم و تى لوگا برتگا انت. رومئے کئیسرئے ناپرمانیا کننت و گوشنٹ دگه بادشاھے هست که نامی ایسا انت.^٨ چه اے هبرانی اشکنگا، مردم و شہرئے مستران ٹرست و دل تپر که بوتنت.^٩ چه یاسون و آبیئے همراہان زماں تیش گپت و یله اش داتنت.

پولس و سیلاس، بیریھئے شہرا

^{١٠} آنچُش که شپ بوت، برatan پولس و سیلاس بیریھئے شہرا راہ داتنت. اوڈئے رسگا، یہودیانی گنیسها شتنت.^{١١} اے شہرئے یہودی چه تِسالونیکیئے شہرئے یہودیان واہگدارتر اتنت. آیان، په ہب و ہدوک ہدائے هبر مٹت و هر روچ پاکین کتابیش وانتنت و پٹ و پولش کرت تان بزانت باریں پولسیئے هبر راست انت یا نه؟^{١٢} چه آیان بازیں بیا باور کرت و دگه بازیں نامداریں یونانی مردیں و جنینے هم

۱۳

باَرمند بُوت. وهدے تِسالونیکیئے

يَهودی سهیگ بوتنت که پولس بیریَهئے
شہرا هُدائے هبرا شنگ و تالان کنگا انت،
همُدا شتنت، مردمِش شُورینت و شہرا

آشُوپِش پاد کرت. ۱۴ گڑا، براتان اشتاپی

پولس تیابا برت و رَسینت، بلہ سیلاس و

تیموتاوسا بیریها داشت. ۱۵ پولسے

همراهین رُکست کنڈک، گون آییا تان آتنئے

شہرا آتکنت. چہ پولسا اے پرمانِش گپت

کہ سیلاس و تیموتاوس وتا زوت آبیئے

کِرَا برسینت، نون پر ترّنت.

پولس، آتنئے شہرا

۱۶

وهدے پولس، آتنئے شہرا په

سیلاس و تیموتاوسے آیگا وداریگ و

رهچار آت، آییا دیست کہ شہر چہ بُتان پُرّ

إنت. باز گمیگ و دلرنج بُوت. ۱۷ پمیشکا

گنیسها شت و گون يَهودی و درکئومیں

ہُداؤرسین مردمان گند و نندی کرت.

بازارئے چارراہئے سرا هم گون رهگوزین

مردمان هر روچ گپ و ٿرانی کرت. ١٨

اودا، لهتین اپیکوری و استوییکی پیلسوب
گون آییا دپ کپت. چه آیان، لهتینا گوشت:
”اے پوتار چے گوشگا انت؟“ دگه لهتینا

گوشت: ”گوشئیگا، بیگانگین هدایانی جارا
پرینگا انت.“ آیان، پمیشکا اے هبر کرت که
پولس، ایسا و مردگانی جاه جنگئے وشین

مستاگا تالان کنگا آت. ١٩ آیان پولس،

”آریوپاگوسا“ برت و گوشتش: ”بوث کنت
ما بزانین اے نوکین تالیم که تئو دئئے چے
انت؟ ٢٠ تئی هبر مئے گوشان اجب انت

و ما اشانی مانا یا زانگ لؤٹین.“ ٢١ آتنئے
ملکی و درملکی سجهین مردمان، آبید چه
اے کارا دگه کارے نیست آت که بنندن و
نوکین هال و جاورانی بارئوا گپ و ٿران
بکنن و ېشکنن.

٢٢ نون پولس، آریوپاگوسئے

دیوانجاها اوشتات و ٿرانی کرت: ”او

آتنئے جَھِمَنْدَان! من گِندگا آن که شما باز

دین دُوستیں مردم ایت. ۲۳ وہدے

شہرئے سیل و سوادا در کپتان، بازیں بُت
و گُربانجاهُن دیستنت، آیانی تھا یک آنچیں
گُربانجاهے هم دیستن که اوّدا نبشتگاٹ:

په هما هُدايا که زانگ نبوتگ، هما هُدا که
شما آییا آنگت نزانیت بلہ آییا پرستش
کنیت، من هما هُدائے بارئوا گوں شما ٿران

کنان. ۲۴ آ هُدا هما انت که اے دنیا و

اشيئے تھئے سجھیں چیزی آڈ کرتگا انت. آ
وت، زمین و آسمانئے هُداوند انت، پمیشکا
آییا مردمانی دستئے جوڑ کرتگیں

پرستشگاھان جاگه نبیت. ۲۵ آ په انسانئے

ھچ چیزا وازمند نه انت و هچگس په آییا
ھِزمتے کرت نکنت، چیا که آوت هرگسا
زِند و ساہ بکشیت و انسانئے اے دگه لؤٹ
و گَرَزان هم سَرجم کنت. ۲۶ آییا دنیائے

سجھیں مردم چه یکیا پیدا کرتگ و
سجھیں کئوم و گئم دنیائے چاریں گندان
تالان کرتگا انت. آیانی دئور و باریگ و هند

و جاگهانی مرز و سیمسری هم، پیسرا

گیشینتگ آنت، ٢٧ تان مردم هُدايا شؤهاز
بکننت و بلکین آییا در بگیجنت، بله راستی
اش انت که آچه ما هچگسا دور نه انت.

‘چیا که مئے زند، جُنگ و هرکت و ٢٨

هستی چه هماییا انت،’ آنچُش که چه
شمئ جندئ شائران لهتینا گوشتگ: ‘ما
هم آیئی پُشپد این،’ ٢٩ اگن ما هُدائی

پُشپد این، گڑا نباید انت ما هُدايا گون
سُهر، نُگره و سِنگا آڈ کرتگین بُتان همدروار
بکنین که مردمان گون وتی هئیال و هنرا
جوڑینتگ آنت. ٣٠ هُدا، چه انسانئے

پیسریگین زمانگانی اے نازانتیا سر
گوستگ، بله نون آهر جاگه هرگسا پرمان
دئیگا انت که تئوبه بکننت. ٣١ چیا که آییا

یک رُوچے گیشینتگ که آرُوچا دنیائے
سجهین مردمانی کرتگین کاران گون
إنساپ دادرسی و داوری کنت و په اے
مکسدا یکے گچینی کرتگ. هُدايا آپمیشکا
چه مُردگان زندگ کرت که په هرگسا اے

هبرئے راستی پگا بیت.“

وهدے آیان پولسئے اے هبر اشکت
کہ هدا مُردگان پدا زندگ کنت، لہتینا آیئئے
سرا ملنڈ و مسکرا کرت، بلہ دگہ لہتینا
گوشت: ”اے بارئوا دگہ برسے مارا گیشتر
سرید کن.“ گڑا پولس، چہ دیوانا در

آتک. لہتین مردما آیئئے هبر مٹت و
ایسائے سرا باورمند بوت. چہ باور کنوکان
یگے، اریوپا گوستے دیوانئے باسکے آت کہ
آیئئے نام دیونیسیوس آت و یک جنینے کہ
نامی داما ریس آت و گون آیان دگہ لہتین
هم گون آت.

پولس، گرِنٹئے شہرا

۱ رَنْدَا، پُولُسْ چه آتِنئے شہرا در آتک
و گرِنٹئے شہرا شت. ۲ اوْدا گون اکویلا
نامیں یک یہودیا دُچار کیت کہ پُنتوسٹے
دمگا پیدا بوتگا آت و گون و تی جنین

پریسکیلا یا چه ایتالیائے ملکا گرِنٹئے شہرا نوکی آتکگا ات. چیا کہ رومئے کئیسر گلئودیوسا پرمان داتگا ات کہ سجھیں یہودی چہ رومئے شہرا در بکپنٹ. پولس آیانی لوگا شت. ③ آکویلا و پریسکیلا هم پولسیئے ڈنولا گدان دوچ آتنت. پمیشکا پولس ہما یانی کرا منت و گون آیان ہمکار بوت. ④ ہر شبّتیے روقا، پولسا گنیسها گون یہودی و یونانیان گپ و ٹران کرت و آیانی باورمند کنگئے جھدا ات.

⑤ وہدے سیلاس و تیموتا ووس چہ مکدونیها آتک و گون پولسا ہور بوتنت، آہدائے ہبرانی شنگ و تالان کنگا ڈزگ و گلایش ات. آیا پہ یہودیان پدر کرت و گوشت: ”ایسا ہما مسیہ انت.“ ⑥ وہدے یہودیان پولسیئے ہبر نمُنتنت و آش بد و رد گوشت، پولسا و تی گورئے کباہ در کرت و آشہرئے دن ز آیانی دیما چندتنت و گوشتی: ”من و تی کار کرتگ. نون شمئے

هُون شمئے وتي گردندا انت و من بِيَمْئِيَار آن. چه إد و رَند، هُدائے هبرا درکئومانى نیاما شِنگ و تالانَ کنان.“ ٧ گُزا، چه آيانى گنيسها در آتك و تيتيوس يوستوس نامىين هُداتُرسىن مرديئے لۆگا شت. آبيئە لۆگ، گنيسەھئى گشا آت. ٨ گنيسەھئى مسترئے نام، گُريپسُس آت. آبىا گۇن وتي لۆگئى سجّهىين مردمان، هُداوندىن ايسائى سرا باور كرت. گُرۇتئى شهرئے دگە بازىن مىدم هم گۇن پولسىءى هبرانى اشكنگا، باورمند بوتنىت و پاكشۇدى اش كرت.

٩ يك شېي، هُداوندىن ايسا، پولسىءى شبىنا آتك و گوشتى: ”مُدرس، منى مِستاگا شِنگ و تالان کنان كن. بىتئوار مبئى. ١٠ هچگس ترا دست نجنت و تاوان دات نكنت چىيا كە من تئىيى پۇشت و پناه آن. اے شهرا منى باورمند باز آنت.“ ١١ گُزا، تان يك سال و شش ماها ھمۇدا داشتى و مىدمى هُدائى ھېر سۆج داتنىت.

آ وَهْدَا كَه گلیو اکایہئے دَمگئے والی
 آت، يَهُودِي مُچ بُوتنت و پولسیے سرا اُرُش
 و همله اش برت، گپت و هَکدیوانئے دیما
 پیشش کرت. ۱۲ گَوَشِتِش: ”اے مرد، چه
 موسّائے شَرِیْتَئے راها ڈن، مردمان هُدائے
 پرستش کنگا هُجَّ کنت.“ ۱۳ وَهْدَے پولسا
 هبر کنگی آت، گلیوا دیم گون يَهُودِیان
 کرت و گَوَشِتی: ”او يَهُودِیان! اگن اے مردا
 مئیارے يا مزنین رَدِین کارے بکرتیں، من
 شمئے هبر گوْش داشتگاَت. ۱۴ بله شمئے
 جیڑھ، لبز و نام و شمئے يَهُودِي شَرِیْتَئے
 بارئوا انت، پمیشکا شما بزانیت و شمئے
 کار. من اے کارانی تھا پاد مان نکنان.“ ۱۵
 آبیا مردم چه هَکدیوانا ڈنا در کرنت.
 گڑا، آیان گنیسَھئے نوکیں مستر
 سوُسْتینس گپت و هَکدیوانئے دیما لَٹ و
 گُٹ کرت. بله گلیوا اشیئے سرا هچ دِلگوْش

نادات.

پولُس، آنْتاکِيَّهَا پِرَ تَرِيت

۱۸

پولُس اُگُرْنَتْئے شهراً آنگت بازیں

رُوقَّه گوازیں و رَندا براتی رُکست

کرتنت، بُوجیگا نِشت و سوریها راهی بوت.

پُریسکیلا و اکویلا آییئے همراہ آتنت. چه

کِنْکِریهئے بَنِدِنا بُوجیگئے سوار بئیگا پیسِر،

آییا وتی مود چت و گونڈ کرتنت، چیا آ

کئول که آییا په هُدائے ناما کرتگاات، نون

وهدى گوستگاات. ۱۹ وھدے اپیسُسَئے

بَنِدِنا رَستنت، پولُسَا وتی همراہ پُریسکیلا

و اکویلا يله داتنت و وٽ گنیسها شت و

گُون یهودیان گپ و تُرانی کرت. ۲۰ آیان

دَزبندی کرت گیشترین وھدے بجَلیت، بله

پولُسَا نَمَنَت. ۲۱ چه آیان رُکستی گپت و

گوشتی: ”اگن هُدائے رزا ببیت، دگه برے

شمئے کِرَا کایان.“ گڑا بُوجیگیا نِشت و چه

اپیسُسا در آتك. ۲۲ مان کئیسَریها ایر

آتک و اورشلیما شت و چه اؤدئے کلیساۓ
گند و نِندا رند، پدا آنٹاکیها شت.

پولسیئے سئیمی مِستاگی سپر

اپولس

۲۳ پولس آنٹاکیها کمے وہدا مهتل
بوت و پدا چه اؤدا در آتک و گلاتیه و
پریجیها تر و تاب کنان، گون مریدان گند و
نندی کرت و آیانی سِتک و باوری مُهر و
ریڈگ کنان کرت. ۲۴ هما وہدا اپولس
نامیں یک یہودیے اپیسُسے شهرا آتک که
اسکندریها پیدا بوتگات، وانندہ و
ہبڑانتے آت و پاکیں کتابان شر بLD آت.

۲۵ آیيا هُداوندیے راھئے بارئوا تالیم
گپتگات و مردمان گون هب و هُدوناکی،
شریئے سرا ایسائے بارئوا هبر کنگ و تالیم
دئیگا آت، بلہ آییئے زانت، یهیائے
پاکشودیئے بارئوا آت و بَس. ۲۶ آیيا په
دلیری گنیسها وتی هبرانی درشان بُنگیچ

کرت. وہدے پریسکیلا و آکویلا یا آئیئے
ہبر اشکنت، وتی لوگا بریش و ہڈائے
راہش شریئے سرا سوج دات. ۲۷ آپولسَا

کہ آکایہئے رئوگئے شئور کرت، گڑا
ایپیسیئے شہرئے براتان دلبڈی دات و په
اوڈئے مریدانش نبشت کہ آییا په دلگرمی
وشاتک بکننت. وہدے آپولس اوڈا رَست،
اوڈئے ہما مردمی باز گُمک کرتنت کہ چہ
ہڈائے رہمت و برکتا ایمانش آورتگاَت،

۲۸ چیا کہ آییا سجھینانی دیما گون
یہودیان گپ و ثران کرت و آیانی باوری
گون مُھریں دلیلان پرتوشت. اے ڈئولا، چہ
پاکین کتابانی نبستانکان پیشی داشت کہ
ایسا، ہما مسیہ انت.

پولس، اپیسیئے شہرا

۱ ہما زمانگا کہ آپولس گرِنتا ات،
پولس ہم چہ ملکئے نیامی هند و دمگان
گوزان، اپیسیئے شہرا آٹک و رَست. اوڈا
لہتیں مریدی دیست. ۲ چہ آیان جُستی

گپت: ”وھدے شما ایسَا مَسیھئے سرا باور کرت، پاکین روہ شمارا رَست؟“ پَسْئوِش دات: ”نه، ما اے ھم نه اشکتگ که پاکین روہ هست انت.“ ③ گوشتی: ”گڑا شما چؤنیں پاکشُودیے کرتگ؟“ پَسْئو داتش: ”یهیائے پاکشُودی.“ ④ گوشتی: ”یهیائے پاکشُودی، گناھانی پشومنیئے پاکشُودی آت. یهیایا وت گون مردمان گوشتگ آت: ’ھما گسے که چه من و رَندَ کئیت، بزان ایسَا، شما ھما یئے سرا باور کنیت.“ ⑤ چه اے هبرئے اشکنگا رند، آیان ھداوندیں ایسائے ناما پاکشُودی کرت. ⑥ پولسا وتن دست آیانی بَدَا جت و پاکین روہ آیانی دلا پُترت، نون آنؤکین زیاناں هبر کنگا لگتنت و پئیگمبری اش کرت. ⑦ آ، کساس دوازدھ مردم اتنت.

⑧ پولس تان سئے ماھا گنیسها شت و آتك و بے ٿرس و بیما ھدائے بادشاھیئے

بارئوا گون مُھریں دلیلان هبر و ٿرانی

کرت. ٩ بله چه آیان لهتین سرکش و

یاگی بوت و آیئے هبرش نژرت و مردمانی

دیما ”اے راھِش“ بَد و رَد گوشت. پمیشکا

پولسا وتا چه آیان یک کِرَا داشت. مریدی

زرتنت و هر روچ مان تیرانوس نامین

مردیئے تالارا گپ و ٿرانا آت. ١٠ تان دو

سالا همے کاری کرت و اے ڏئولا په آسیائے

دمگئے سجھین مردمان، یهودی و یونانیان

هم، هداوندئے هبر رسینگ بوت. ١١ هدايا

چه پولسیئے دستا آجبین مؤجزہ پیش

داشت. ١٢ هر دزمال و گدے که آیيا

بلگتین و په نادرهاش پر بمشتین، آوش

و ڏراه بوتنت و چنان، گنؤک یله کرتنت.

یهودی ساهرانی یک ٹولیبا شهر په

شهر تر و گرد کرت. په چڪاسا، چئیانی سرا

هداوندین ایسائے نامِش گپت و گوشتیش:

”من شمارا هما ایسائے ناما هکم دئیان، که

پولس آئیئے بارئوا گواجارگا انت۔”

یهودیانی یک مزین دینی پیشوائے کہ نامی اسکیوا ات، آئیئے هپت بچگان اے

کار کرت۔

پلیتین روها آپسے داتنت و گوشتی:

”ایسا یا من زانا، پولسا ہم پجاہ کاران، بلہ شما کئے ایت؟“

ہمے مردا کہ جن پر ات، گپی کرت و آیانی چگا کپت.

سرزور بوت و آجandlerا و ٹپی، چہ آلوگا

تتکنت.

چہ اے ھائے اشکنگا، اپیسنسے شھرئے سجھیں مردمان، یہودی

و یونانی دوینان، باز ترست و ہداوندیں

ایسائے نامِش ستا و سنا کرت.

کہ باورمند بوت، مردمانی دیما و تی

پیسریگین سلیں کارش متننت.

لہتینا کہ پیسرا جادوگری کرتگا ات، و تی

جادوگری کتاب و دپتر آورت و مردمانی

دیما سوتکنت. و ھدے سوتکگین کتابانی

کیمٹئے ھسابِش کشت، زانگ بوت کہ

پنجاہ ہزار دڑھمئے کتاب بوتگا اتننت.

اے ڏئولا، هُداوندئے هبر گوں گیشتريں زور
و واکے شنگ و تالان بوت.

اپیسٹسی شہرئے شورش

چه اے کارانی سَرجمیا رَند، پولسا ٢١
وتی دلا شئور کرت مَگدونیه و آکایھئے
دمگان گوزان، اور شلیما برئوت. گوشتی:
”چه اوڈئے رئوگا رَند، منا آلم، رومئے شهر
هم گِندگی انت.“ ٢٢ آیا چه وتنی

گُمک کاران دو مردم، تیموتا ووس و
ارَستوس مَگدونیها رئوان کرتنت و وتنی
کمے و هد گیشترا آسیائے دمگا مهتل بوت.
هما و هدا اپیسٹسی شهرا ”اے راهئے“ ٢٣

بارئوا مزین شورشے چست بوت. ٢٤
شورش اے ڏئولا بوت که اپیسٹسی شهرا
دیمیتريوس نامیں زرگرے هستأت که
آیا آرتیمیسی زیارت جاھئے نُگرهیں دُٹک
جوڑیت و بھا کرت. چه اے کارا، شہرئے
ھُنرمندان بازیں زر و مالے کئت. ٢٥ آیا،

شہرئے سجھیں ہُنرمند و اے پیشہئے مردم
لؤٹ و مُچ کرتنت. گوں آیاں گوشتی: ”او
واجہان! آنچُش کہ شما زانیت، اے کار مئے

ھستومندیئے سرچمگ انت.^{۲۶} بله شما
وت اشکتگ و دیستگ، اے مردا، پولسا، نه
تھنا اپیسُسیئے، کم و گیش سجھیں آسیائے
دمگئے بازیں مردمے گمراہ کرتگ و
گوشیت کہ مئے دستانی آڈ کرتگیں ہدا، په
ھچ دابا ہدا نہ انت.^{۲۷} نون ٹرس تھنا اے
نه انت کہ په مردمان مئے کار گمشرپ بیت،
ٹرس اش انت کہ مئے مزنیں ہدا
آرتیمیسیئے زیارت جاہئے مزنی گار بیت و آ،
کہ آسیائے دمگ و سجھیں دنیا آیا
پرستش کنت، وتنی شان و شئوکتا
باھیئیت.“

وھدے مُچیئے مردمان اے هبر
اشکتنت، سک زهر گپتنت و په کوگار
گوشیش: ”اپیسُسیئے ہدا، آرتیمیس مزن
اپتیما سجھیں شہرا شورش
اپتیما سجھیں شہرا شورش^{۲۸}^{۲۹}“

چست بوت. مردمانی مُچّی، کوگار کنان
شهرئے مئیدانجاها شت. آیان پولسیئے دو
همراہ که آیانی نام گایوس و اریسٹرکاس
آت و مَکْدوْنیهئے مردم آتنت، گپت، گشکان
کرت و گون و ت برتنت. ۳۰ پولسا مُچّیئے
تها رئوگ لؤٹ بله آئیئے شاگردان نه اشت.
۳۱ تنتنا آسیائے دمگئے لهتین مسترا هم،
که پولسیئے دوست آتنت، په آییا گلئو راه
دات و دَزبندی کرت که شهرئے مئیدانجاها
مرئوت. ۳۲ اودا باز شور و آرھور آت،
هرگسا یک چیزے گوشت. بازینیا اے هبر
هم نزانت که آچیا ادا آتكگ و مُچّ
بوتگ آنت. ۳۳ یهودیان، اسکندر نامین
مردے دیما کرت و چه مُچّیا هرگسا آییارا
هُكمے دات. دستی شهار دات که چُپ و
بیتئوار بینت، تان مردمانی دیما گون و تی
هبران یهودیانی دیمپانیا بکنت. ۳۴ بله
وهدے مُچّیئے مردمان زانت که آیهودی،
گڑا پدا همگٽ و همتئوار بوتنت و تان
کسas دو ساھتا جاک و کوگاریش کرت و

گوَشِتِش: ”اپیسُسے هُدا، آرِتِمیس مزن
انٽ۔“

گڑا، شہرئے منشیا مُچی آرام کرت
و گوَشِتی: ”او اپیسُسے مردمان! سجھیں
دنیائے مردم زانٹ کہ اپیسُسے شهر،
مزنیں هُدا آرِتِمیسے زیارتِ جاہئے نگھپان
انٽ، کہ آییئے نکش چہ آسمانا ایر آتکگ۔

نون کہ هرگس اے هبرا مَثیت، شما
آرام ببیت و په اشتاپی هچ کارے مکنیت.

اے دوین مردم کہ شما گپتگ و ادا
آورتگ آنت، اشان نه چہ زیارتِ جاہا چیزے
پُلتگ و نه مئے باُنکیں هُدا اش بیشرپ
کرتگ۔

اگن دیمیٹریوس و آییئے
ہُنرمندان گون گسیا جیڑھے هست،
ہکدیوانئے دروازگ پچ انٽ و والی ہم ہر
وہدا هست انٽ، برئونت و وتنی جیڑھا

پیش بکننت.

اگن دگہ هبرے هست،
باید آییا شہرئے سرکاری دیوانا بیارت

تانکه گیشینگ ببیت. چه مرؤچیگین ٤٠

سرگوستا، ٿرس اش انت مئے سرا
شُورِ شگریئے بُهتا ما بجنت. اگن چُش
ببیت، مارا په مرؤچیگین شُورشا هچ
پسئوے نیست.“ آییا اے هبر کرتنت و ٤١
مُچی ای پرؤشت.

پولس، دیم په مَكْدونیه و یونانا

۱ اپیسُسیئے شهدئے شُورشے هلامسیا
رند، پولسا آ شهدئے مرید لؤٹ و دِلبُدی
داتنت، گڙا چه آیان رُکستی گپت و دیم په
مَكْدونیها راه کپت. چه آ هند و دَمگان
که گوست، گون وتی هبران، باورمندی
بازین دِلبُدیے داتنت. رندا آتك و یونانا
رسن. ۲ اوّدا تان سئے ماها مهتل بوت.

گون بو جیگیا سوریهئے روگا پیس،
یهودیان په آییا پندلے سازِت، پمیشکا چه
مَكْدونیهئے راها پر ترگئے شئوري کرت.

۳ آییئے همراه اش اتنت: پیروسئے چُک

سوپاٽروس که بیریہئے مردمے آت،
آریسٹرکاس و سکونڈوس که ٽسالونیکیئے
مردم آتنت، گایوس که ڊزبھئے مردمے آت،
تیموتاووس، تیکیکوس و ٿروپیموس که
آسیائے ڏمگئے مردم آتنت. ⑤ آچه ما

پیش کپتنت و ٿروواسئے شهرا شتنت.

همُدا په مئے آیگا رهچار بوتنت. ⑥

بیٽھمیرین نگنئے ائییدا رند، ما چه پیلیپیئے
شهرا بوجیگیا سوار بوتین و پنج روچا
رَند، ٿرواسا آیانی ڪرّا آتكین و تان هپت
روچا همُدا داشتین.

وَرناَه زندگ بیت

٧ هپتگئے اولی روچا، په نانئے چُند
چُند کنگا هُوريگا نشتگ آتین و پولسا گون
باورمندان ٿران کرت. دومى سباها آ
رئوگى آت، پمیشکا تان شپنیما هبری کرت.

٨ هما بُرزادي بانا که نشتگ آتین، بازین

چراگے روک آت. ٩ پولسئے هبرانی

وھدا، یو توکوس نامیں وَرناے ڈریگئے دپا
نِشتگ آت. وا بینگ بوت، کوچنڈگا لگت و
واب کپت. چه لوگئے سئیمی تَبکا جَھلاد
کپت و مُرت. مردمان آیئے جوں چست
کرت. ⑩ پولس ایر آتك، آیئے نیمگا جَھل
بوت، گلایشی کرت و گوشتی: ”مُترسیت،
ساھی مان انت.“ ⑪ گڑا بُرزاد شت، نانی
چُند چُند کرت و وارت، رندا گوں آیان و تی
گپ و ٹرانی تان گورباما دیما برت و پدا
چه اودا در کپت و شت. ⑫ آ وَرنا اش،
زِندگ و ذراہ آیئے لوگا برت و آیان مزنیں
تسلا و دلبُدیے رست.

دیم په میلیتوسئے بندنا

ما بوجیگا سوار بوتین و چه پولسا
پیسر، آسوسیے شهرا شتین که چه اودا آییا
گوں و ت بزوریں. پولسیے واهگ اش آت
که ٿرواسا بگرتان آسوسا هُشکیا سپر
بکنت. ⑬ وھدے آسوسیے شهرا گوں آییا

ڈچار کپتیں، گڑا بوجیگا سوارن کرت و
میتیلینیئے شهرا آتکین. ۱۵ چه اؤدا
دومی روچا کیوسئے جزیرہئے دیما آتك و
رستیں. سئیمی روچا، ساموسئے بندن و
۱۶ چارمی روچا میلیتوسئے شهرا آتکین.

پولسے شئور آت، اپیسُسے شهرا هچ
مه اوشتیت، تانکه آسیائے دمگا باز مهتل
مبیت. آییا اشتاپ آت که اگن بوٹ کنت
پنٹیکاستئے ائیدئے روچا اورشلیما ببیت.

گون اپیسُسے کماشان پولسے ثران

۱۷ پولسا چه میلیتوسئے شهرا، په
اپیسُسے کلیسائے کماشان گلئو راه دات و
آوتی کردا لؤٹنت. ۱۸ کماش که آتکنت،
گون آیان گوشتی: ”شما وٹ زانیت چه
هما ائولی روچا که من آسیائے دمگا پاد ایر
کرتگ، چه پئیما وتن زند گون شما
گوازینتگ. ۱۹ من ارس ریچان و په
بیکبری و دربیشی هداوندئے ھزمتکاری

کرتگ و یهودیانی پنڈلانی سئوبا بازین
سگی و سوری سگتگ. ۲۰ وٹ زانیت،

شمئے نپ و سوتا هرچے که منی دستا
بئیگی بوتگ من کرتگ و هدائے گلئو په
شما، مچیانی تھا و لوگ په لوگ آورتگ و
سر کرتگ. ۲۱ من یہودی و یونانی، دوین
پنت و سوچ داتگ آنت که چه و تی ردین
کاران تئوبه بکننت، هدائے راها بگرنت و
مئے هداوندین ایسائے سرا ایمان بیارت.

۲۲ انون گون پاکین روھئے رہشوںیا
اور شلیما رئوان. نزانان اوڈا گون من چے
بئیگی انت. ۲۳ بلہ اشیا زنان که پاکین
روھ منا ہر شہرا پیشگوئی کنگ و گواہی
دئیگا انت، کئید و بند و سگی و سوری
منی ودار و انتزارا آنت. ۲۴ منا په و تی
ساه و زندا پرواہ نیست، منی یکین واہگ
اش انت که و تی دئور و باریگا په سر
برسینان و هداوندین ایسائے داتگین کارا
سرجم بکنان، بزان هدائے مهر و رہمتئے
مستاگا برسینان.

نون زانان، من که هُدائے

بادشاھیئے وشیں مِستاگ په شما آورتگ و
رسینتگ، چه شما هچگس پدا منا نگندیت.

پمیشکا مرؤچی شمارا په راستی و

دلجمی گوشان که شمئے هچگسیئے هون

منی گردننا نه انت. چیا که من په شما
هُدائے سجھیں واھگانی رسینگا هچبر چَک

و پَد نبوتگان. شما وتی جند و وتی

رمگئے سجھیں باورمندانی هئيالداريا

بکنیت که پاکیں روها شمارا آيانی نگھپان
کرتگ. هُدائے کلیساۓ شپانکی و نگھپانیا

بکنیت، هما کلیسا که هُداوندیں ایسا

گون وتی هونا په بها گپتگ. من زانان

چه منی رئوگا رَند، درّوکیں گرک شمئے

نياما کاينت و رمگئے سرا رهم نکننت.

تنتنا شمئے وتی نياما هم انچیں مردم پاد

کاينت که راستیں هبران پُرشت و پروش

کننت تانکه مریدان وتی نیمگا بکشنت.

پمیشکا هُزار بیت و یات بکنیت که

تان سئے سالا، من شپ و روچ په شما
گریتگ و شمارا ڈاہ داتگ.

نون شمارا هُدا و آبیئے پُرمهر و ۳۲

رهمتین هبرانی سپرده کنان که آهبر
شمارا مُهر داشت کنت تان هور گون
سجھین هدائے پلگارتگینان میراس ببریت.

منا چه گسیا هچ چیزیئے تماد و لالچ ۳۳

نبوتگ، نه سُهر و تنگئوئے، نه نُگره و زَرْئے
و نه گد و پوشائے. ۳۴ شما وٹ زانیت

که من گون و تى اے دستان کار کرتگ،
وتیگ و وتی همکارانی زلورت و گَرَز و ت
سَرجم کرتگ آنت. ۳۵ من شمارا دروَر و

نمونه پیش کرتگ که شما هم منی ڈئولا
وتی دستان کار ببندیت و کار بکنیت و وار

و بَزْگان گُمگ بدئیت. شما چه هُداوندین
ایسائے اے هبران بیترانگ مبیت و

مشمُوشیت که آبیا گوشت: 'چه زورگا،

دئیگ بَهتاورتر آنت.“ ۳۶ چه اے هبرانی

هلاسیا رَند، پولس کونڈان کپت و گون

سجّهینان هۆر دُوايى كرت. ٣٧ سجّهینان
پولس گلايىش كرت، چُكت و باز گريتىش.
آ گىشتىر پە إشيا گمىگ آتنت كە پولسا ٣٨
گوشتىگأت: ”شما پدا منا نگندىت.“ گڑا
تان بوجىگا رسىننىش.

دېم پە اورشليما

١ وەدە ما چە آيان جتا بوتىين،
بوجىگا سوار بوت و تچكاتچك دېم پە
كاىئى جَزيرها آتكىين. دومى رۆچا
رودىسىئە جَزيرها رَستىين و چە اوْدا
پاتارائى شەرا شتىين. ٢ اوْدا مارا يىڭ
بوجىگە دست كېت كە پىنيكىيە رئوگى
أت. ما ھەم بوجىگا سوار بوت و راه
گپتىين. ٣ وەدە بوجىگ درىايىا رئوان
أت، چە دورا كېرىسىئە جَزيره، چىپىن پەنا تا
گىندگ بوت، چە اوْدا گۆزان، سورىيە،
سورئى بَنِدىنا رَست و چە بوجىگا اىر
كېتىين، چىيا كە اوْدا بوجىگا بار اىر گىچىگى

۴ آت. ما اُودئے مرید شوہاز کرتنت و تان هپت رُوچا آیانی کِرًا جَلْتیں. آیان، چه پاکین روھئے نیمگا گون پولسا گوشت که او رشلیما مرئوت. ۵ بلہ وہدے اُدا مئے جَلْگئے رُوچ هلاس بوتنت، ما پدا و تی سپر یندات کرت. سجھیں باورمند گون و تی جن و چکان مئے همراھیا چه شهرا ڈن، تئیاب دپا آتکنت. اُدا ما سجھیں کونڈان کپتین و دواں کرت. ۶ چه یک دومیا رُکست بئیگا رند، ما بوجیگا سوار بوتین و آ و تی لوگان پر ترنت.

۷ چه سورئے بندنا سپر کنان پتو لماییسے شهرا آتک و چه بوجیگا ایر کپتین. اُدا ھم ما گون باورمندان گندک کرت و یک رُوچے آیانی گورا داشتین. ۸ اے دگه رُوچا چه اُدا در آتک و کئیسریھئے شهرا رستین. اُدا ما مستاگ دئیوکین پیلیپسے لوگا داشت که چه ھما

۹ هپتینان يگے آت. آییا چار نِشتگین

جنیں چک هست آت که پئیگمبریئے

۱۰ سئو گاتش چه هدائے نیمگا رَستگات.

آلهتین روچا که ما اودا اتیں، آگابوس

۱۱ نامیں نبیے چه یہودیها آتکگات. مئے

گندکا آتک، پولسیے لانکبندی زرت، و تی

دست و پادی بستنت و گوشتی: ”پاکیں

روه گوشیت: اور شلیمانی یہودی اے

لانکبندی ہُدابُندا گرنت و ہمے پئیما کہ

من و تا بستگ، ہمے پئیما آییئے دست و

پاداں بندنت و درکئومانی دستا دئینت.“

۱۲ آییئے هبرانی اشکنگا رَند، ما و آ

شهرئے مردمان گون پولسا دَزبندی و

۱۳ مُتّگیری کرت که اور شلیما مرئوت.

بله پولسا گوشت: ”چیا شما گریویت و

منی دلا پر گوشیت؟ من بند بئیگا بِلّ،

اور شلیما، په ہُداوندیں ایسائے نامئیگی

۱۴ و تی زندئے ندر کنگا ہم تئیار آن.“

و هدے ما پولس مَنیّنت نکرت، گڑا

گوشتیں: ”ہرچے کہ ہداوندئے رزا انت،
ہما ڈئلا بیت“ و بیٹھوار بوتیں.

١٥ چہ آرڙچان و رند، ما و تی اُرد و
بُنگ بست و دیم په اورشلیما راہ گپتیں.
١٦ چہ کئیسریہئے شهرا لهتیں مرید مئے
همراه بوت، آیان مارا په دارگ و مهمان
بئیگا مناسون نامیں باورمندیئے لؤگا برت.
آ چہ ایسائے ائولی مَنْوَگران آت و بیها
کِبریسیے آت.

پولس، اورشلیمئے شهرا

١٧ وھدے اورشلیما رستیں، براتان
مارا گون واھگے وشاتک کرت. ١٨ دومی
رڙچا، پولسیے همراھیا ایسائے برات آکوبئے
گند و نندا شتیں. ١٩ کلیسائے سجھیں کماش
همودا اتنت. ٢٠ تئیار جوڑیا رند، پولسا په
سرجمیا گوشت کہ ہداایا چہ آئیئے هزمتان
په درکئومان چے کرتگ. وھدے آیان

اے هال اشڪتنٽ، هُدائے شُگريش گپت. نون
گون پولسا گوشتىش: ”او برات! تئو سهينگ
ائے که هزاران يهودى ايسمائى سرا باورمند
بوتگ و سجهين موسائى شريتئ سرا په
دل و ستك پابند آنت. ۲۱ بله لهتىنا تئىي
بارئوا گون آيان گوشتگ که تئو آ سجهين
يهودى که درکئومانى نياما نشتگ آنت
سوج دئيئ که موسائى شريتا يله بدئينت
و وتي چڪان سُشت مكناينت و مئے اے
۲۲ دگه دڏد و ربييدگاني سرا کار مكتنت.
نون شئور چے إنت؟ ما چے بكنىن؟ آلما چه
تئىي اڊئے آيگا سهينگ بنت. ۲۳ پميشكا
آنچُش که ما گوشين، هما ڏئولا بکن. مئے
کرڙا چار مردم هست که آيان گون هدايا
کئولي کرتگ. ۲۴ تئو همايانى همراها
برئو و گون آيانى پاك و پلگاريئ رسман
ھور بئي. آيانى گربانيگئ ڏلوٿانى كيمٽا
هم تئو پُر کن، تانکه آ وتي سران بساينت.
اے ڏئولا هرگس زانت که تئىي بارئوا آيانى
اشڪتگين هبر دروگ بوتگ آنت و تئو وتي

زِندا شَرِيَّتْئے سرا گوازِینگا ائے۔ ٢٥ بلہ ما هما درکئومیں باورمندانی سرا نبشتگ که مئے ھُکم آیانی بارئوا چے انت. چه بُتانی ناما گُربانیگ کرتگیں گوشتا، چه ھونئے ورگا، چه مُرداریں دلواتانی گوشتا و چه زنا

و بیئنگیا پھریز بکننت۔” ٢٦ پولسا آ چاریں مردم زرتنت و اے دگه رُوچا گون آیان ھُوريگا، پاک و پلگاریئے سَرجم کرت. پدا مزنیں پرستشگاها شت تان پلگاریئے رُوچانی سَرجم بئیگئے جارا بجنت، کہ هما رُوچا چه آیان ھر یگئے گُربانیگ ھم هئرات کنگ بیت.

پولسیے دزگیر کنگ

آیانی پلگاریئے ھپتین رُوچ سَرجم بئیگی آتنت کہ آسیائے دمگئے لھتین یهودیا پولس مزنیں پرستشگاها دیست.

مردمِش شُوریٰ نتنت، پولسِش گپت و کوگارش کرت: ”او اسرایيليان! بیايت مارا گُمک بکنیت. اے مرد، پولس ھما انت کہ

هر جاگه گون هرگسا، مئے کئوم و موئائے شریت و هدائے اے پاکین لوگئے ہلاپا تالیم دنت. انون ھم درکئومیں یونانی مردمی مزنیں پرستشگاها آورتگ و هدائے پاکین لوگی پلیت کرتگ۔” آیان اے

ھبر پمیشکا کرت که پیسرا پولیش گون ٿروپیموسا، که اپیسُسئے شهرئے نندوکے آت، اورشلیمئے بازارا دیستگآت. گمانش کرتگآت که پولسا، ٿروپیموس مزنیں پرستشگاها آورتگ.

شُورشے چست بوت، سجھین مردم چه ھر نیمگا تچانا آتك و مُچ بوتنت. پولیش گپت و چه مزنیں پرستشگاها ڏنا در کرت و ھما دманا پرستشگاھئے ڈروازگش بند کرتنت.

پولیش گشگی کرتگآت که رومی لشکرئے مسترا هال رست سجھین اورشلیما شُورشے کپتگ.

دманا وتا، سپاهیگ و اپسانی همراھیا په مردمان رسینت. وھدے مردمان لشکرئے مستر و سپاهیگ دیستنت، پولسئے لٹ و

گُٹش بَسّ کرت. ٣٣ لشکرئے مستر

پولسے کِرَا آتک، دَزگیری کرت و پرمانی
دات گُون دو زمیلا بیندنتی. چه مردمان
جُستی گپت که ”اے کئے انت و مئیاری

چے انت؟“ ٣٤ مردم باز کوگار کنگا اتنت،

هرگسا آیئے بارئوا چیزے گوشت، پمیشکا
لشکرئے مستر چه راستین جاورا سرید.
نبوت و هُكمی کرت که پولسا کلاتا بیرنت.

وهدے پولس کلاتئے پدانکان رست، ٣٥

چه مہلوکئے زَھر و هِزم سپاهیگ آیئے بدُ
کنگا ناچار بوتنت، ٣٦ چیا که مہلوک
آیئے رَندا کوگار کنان، گوشاں ات: ”اشیا
بگُشن.“

ہما وھدا که سپاهیگ پولسا کلاتا
برگا اتنت، آیيا گُون رومی لشکرئے مسترا
گوشت: ”منا مُؤکل دئیئے گُون تئو هبرے
بکنان؟“ لشکرئے مسترا جُست کرت: ”زان،
تئو یونانی زبانا بَلد ائے؟“ ٣٨ آچه، تئو ہما

مِسْری نه ائے کہ نوکی شُورشی کرتگاَت و
چار هزار یا گیین مردمی گوں و ت گیابانا
برتگاَت۔“ ③٩ پولسا دَرَاینْت: ”إِنَّهُ، مِنْ

يَهُودِيَّةِ آنَّ وَ كِيلِيكِيَّهُ دَمَگَيْ نَامِيَّنْ شَهْرَ
تَرْسُوسَيْ مَرْدَمَهُ آنَّ. مَنَا بِلَّ كَهُ گوں اے
مردمانی مُچِیَا كَمَهُ هَبَرْ بَكَنَانَ۔“ ④٠

لَشَكَرَيْ مَسْتَراَمَنْت، پولس آتك وَ كَلاَتَيْ
پَدَانِكَانِي سَرَا اوْشتَات وَ گوں دَسْتَيْ
سُرِينَگَا مردمی بَيْتَئَوارَ كَرَتَنَت. وَهَدَيْ
مردم بَيْ ثَرِيَّ وَ تَئَوارَ بُوتَنَت، گُرَا پولسا
گوں آيَانِ إِبرَانِي زَيَانَا هَبَرْ كَرَت وَ گَوَشَتِيَ:

پولسَيْ تُران

”او پت و براتان! مَنَا اے هَكَّا ①

بَدَئِيَّتَ كَه شَمَئَيْ دِيَما وَتِي دِيَمِپَانِيَا

بَكَنَانَ۔“ ② وَهَدَيْ مردمان دِيَسْتَ كَه آ
إِبرَانِي زَيَانَا گوں آيَان هَبَرْ كَنَگَا إِنَت، گِيَشَتِر

بَيْتَئَوارَ بُوتَنَت. آيَيا گَوَشَتِيَ: ”مِنْ ③

يَهُودِيَّةِ آنَّ وَ مِنِي پَيَّدَائِشَيْ جَاَگَهِ،

کیلیکیھئے دمگا، تَرْسُوْسَى شہر انت، بلہ
منی رُست و رُدّوم هِمدا اور شَلِیما بوتگ.

گامالیل منی استاد بوتگ و مئے پت و

پیرُکانی سَرْجَمِين شَرِيَت من چه هماپیا در
برتگ. په هُدا و آبیئے رَزاِیا باز واہگدار و

ہُدوںاک بوتگان، آنچُش که مرؤچی شما
ہُدوںاک ایت. ④

آزار داتگ و گُشگی هم کرتگ آنت، مردین
وَه مردین آنت، جنیں هم گپتگ و بندی

کناینتگ آنت. ⑤

مسترین دینی پیشوا و سجھیں کماشانی دیوان منی بارئوا گواہی

دات کنت. آیان په دَمِشْكَئے یَهُودی براتان
منا کاگد داتگ آت تان اوّدا برئوان، اوّدئے

باورمندان بگران و په سِزا دئیگا اور شَلِیما
بیاران.

⑥ راها، وھدے دَمِشْكَئے شھرئے نَزِیگا

رَسْتَگ آتان، نِیمِرُوچئے وھدا آناگت چه
آسمانا منی چپ و چاگردا ٿرندین رُڙنے

ذریشت. ⑦ زمینا کپتان و تئوارے

إِشْكُثْنَ كَهْ مَنَا گَوَشْتَى: 'شَاؤُولُ، او شَاؤُولُ!
تَئُو چِيَا مَنَا آزَارَ دَئِيَئَه؟' ٨ من جُست
كَرْت: 'او واجَهَ! تَئُو كَئَيْه؟' پَسْئَوِي دَات:
'مَنْ اِيْسَا نَاسِرِي آن، هَمَا كَهْ تَئُو آيَيَا آزَارَ
دَئِيَئَه.' ٩ مَنْيَ هَمَرَاهَان رُّزْنَ دَيِسْت، بَلَه
هَمَا كَهْ گُونْ مَنْ هَبْرَ كَنْگَا آت، آيَيَئَه
تَئُواِشْ نَهِ إِشْكَت. ١٠ جُسْتَنْ كَرْت: 'او
هُداونَد! مَنْ چَيْ بَكْنَان؟' هُداونَدْ مَنْيَ پَسْئَوِي
دَات: 'پَاد آ، دَمِشْكَئَه شَهْرَا بَرْئَو، هَمَا
سَجْهَيَّنْ كَارَ كَهْ تَرا كَنْگَيْ آنَت، اوْدَا تَرا
گَوَشَگَ بَنَت.' ١١ هَمَرَاهَان مَنْيَ دَسْتَا گَپَت
و دَمِشْكَئَه شَهْرَا بَرَت، چِيَا كَهْ چَه هَمَا
ثُرْنَدِيَّنْ رُّزْنَئَه گِندَگَا مَنْيَ چَمَانِي رُّزْنَايِي
شَتَگَ آت.

١٢ اوْدَا هَنَانِيَا نَامِيَّنْ يِكَّ مَرَدَه آت كَه
هُدَادُوْسْت و شَرِيَّتَه پَابَند آت و سَجْهَيَّنْ
جَهْمَنَدِيَّنْ يَهُودِيَّانِي نِياما و شَنَامِيَّنْ مَرَدَه
آت.

١٣ مَنْيَ كِرَّا آتَكَ و اوْشَتَات و

گوَشٰتی: ”او منی برات شاول! تئیٽی
چمّانی رُڙنایی پِر بٽرّات و مئیم بکنائے،
هما دمانا منی چمّ پدا رُڙنا بوٽنت و من آ

دیست. ⑯ گڙا هنّانیا یا گون من گوَشت:
”مئے پت و پیر کانی هُدا یا ترا گچین کرتگ
تان آیئے رزا یا بزانئے، آیئے ”پاک و
نیکینا“ بگندئے و آیئے تئوارا چه آیئے
جندئے دپا ٻشکنئے. ⑯ باید انت په

سجهینان و تی اشکتگین و دیستگینانی
گواهیا بدئیئے. ⑯ نون چیا مهتل ائے؟ پاد
آ، ایسائے ناما بگر، پاکشودی بکن که چه
وتی گناه و مئیاران پاک و پلگار بئئے،

⑯ ڙندا و هدے اور شلیما آتكان، يك
روچے په ڏوا یا مزنین پرستشگاها شтан،
ڏوائے و هدا منا شبین و إلهامے رَست. ⑯
ایسا مسیھن دیست که منا گوَشتی: ”زوت
کن. چه اور شلیما در کپ، چیا که ادئے
مردم منی بارئوا تئی گواهیا نمَننت.“ ⑯

من گوشت: 'او هداوند! آوه زاننت که من
هر جاگه، گنیسہان شتگان و تئیی باورمند
جتگ و جیل کناینتگ آنت. ۲۰ اے هبرا

هم زاننت که وهدے تئیی شهید استیپانئے
ھون ریچگ بوت، من همودا اوشتاتگ آتان
و په آیئے کشگا رازیگ آتان و آیئے
ھونیگانی گد و پُچانی نگھیان آتان. ۲۱

پدا هداوندین ایسایا منا گوشت: 'برئو، چیا
که من ترا دورین هند و دمگان درکئومانی
کِردا را دئیان.“

چه پولسا جُست و پُرس

مردم تان همینچکا پولسئے هبران ۲۲
گوش دارگا آتنت، بله اے هبری که کرت
نون کوگار کرت و گوشتیش: ”اے مرد
کشگ و گار کنگ ببیت که زند نکرزیت.“

آیان کوگار کرت، وتی گوارئے کباہ و ۲۳
جامگش گشتنت و هاکشانی اش کرت.
رومی لشکرئے مسترا پرمان دات که پولسا

کلاتا ببرنت، شلاک بجننت و چه آییا
جُست و پُرس بکننت تان زانگ ببیت مردم
چیا آییئے سرا کوگار کنگا آنت. ۲۵ وھدے

پولسِش په شلاک جنگا بست، آییا همودا
چه اوشتاتگین آپسرا جُست کرت: ”من
رومی باشندھے آن. کانونا، اے رئوا انت که
شما بے ھكمئے بُرگا رومی باشندھیا شلاک
بجنیت؟“ ۲۶ وھدے آپسرا اے هبر

اشکت، لشکرئے مسترئے کردا آتك و
گوشتی: ”او واجه! تئو چے کنگا ائے؟ اے
مرد رومی باشندھے.“ ۲۷ لشکرئے مستر،
پولسیے کردا شت و جُستی کرت: ”بگوش،
په راستی تئو رومی باشندھے ائے؟“ پولسا
پسّئو دات: ”ھئو، من رومی باشندھے آن.“

۲۸ مسترا گوشت: ”من په رومی باشندھ
بئیگا بازیں زرے داتگ.“ پولسا دَراینت:

۲۹ ”من چه پیدائشا رومی باشندھے آن.“

آسپاهیگ که چه پولسا جُست و پُرس
کنگا آتنت، هما دمانا چه آییا پُشتا کِنزتن.
وھدے لشکرئے مستر سرپد بوت که پولس

رومی باشندہ و آییا بند کنائیتگ، وт هم

ٿُرستی. ③ لُوٽتی شَرّ بِزانت یهودی

پولسے سرا چوئین بُهتا مے جنت، پمیشکا
دومی رُوچا پولسی چه بَندیجاها در کرت

و پرمانی دات یهودیانی مزنیں دینی
پیشوا و سروکانی دیوانئے سجھئن باسک
دیوانا بنندنت. گڑا پولسی آورت و آیانی
دیما پیش کرت.

پولس یهودی سروکانی دیوانئے دیما

① پولسا سروکانی دیوانا نندوکیں

باسکانی نیمگا تچکاتچک چارِت و گوشت:

”او براتان! من تان مرؤچیگیں رُوچا و تی
زند گون پاک و پلگاریں جبین و وجدانے

په هُدائے رزايا گوازیتگ.“ ② اے هبرا و

رند، مستریں دینی پیشوا هنانیا یا پولسے
پهنا تا اوشتاتگیں مردم پرمان داتنت که

آییئے دپا شهمات بجنت. ③ گڑا پولسا

گوشت: ”هُدا ترا جنت، او اسپیتی پر

مُشتگیں دیوال! تئو شریتئے رهبندانی

رَنْدَگِيرِیا منی مئیار و بیِمئیاریئے گیشینگا
إذا أئے، بله اے کارئے بدلا گون منی شھمات

جناينگا شريتئے رهبندان پروشكا ائے۔” ۴

پولسئے کشا اوشتاتگين مردمان گون آييا
گوشت: ”ترا لَجَ نکت هُدائے نامينتگين

ديني پيشوايا بے ازت کنه؟“ ۵ پولسا

پسّئو دات و گوشت: ”او براتان! من
نزانتگ که اے، هُدائے نامينتگين مستريين

ديني پيشوا انت. چيما که نبشه انت“

”وتى كئومئے پيشوايا بد و رد
مگوشيت.“ ۶

پولس سهیگ آت که سروکاني
ديوانئے لهتین باسک، سدوکی و لهتین
پريسي آنت، پميشکا آييا په بُرزئوارى
درائيت: ”او براتان! من پريسيے آن و مني
پت و پيرك هم پريسي بوتگآنت، مرؤچى
اے هكديوانئے ديمما پميشکا اوشتاريينگ
بوتگان که مني باور و أميit انت که هدا
مردگان پدا زندگ کنت.“ ۷ آنچخش که

آییا اے هبر کرت، سرۆکانی دیوانئے
پَرِیسی و سَدُوکی باسکانی نیاما جیزْھے
پاد آتک و دیوان دو بھر بوت.

سَدُوکیانی باور اش انت که مُردگ پدا
زندگ نبنت و نه پریشتگ هست و نه روھ،
بله پَرِیسی اے سجھیناڻ مَنَنٽ. باز
جاک و جیک بوت و پَرِیسیانی شَریتئے
لهتیں زانوگرا په نمَنگ گوشت: ”ما په اے
مردا هچ مئیارے نگندیں، بلکین یک روھ یا
پریشتگیا گون اشیا هبر کرتگ.“

وھدے آیانی نیاما اڑ و جنجال گیشتر
بوت، لشکرئے مسترا ٿرست، چو مبیت
پولسا بجنت و چنڈ چنڈ بکننت، پمیشکا
سپاهیگی پرمان داتنت که جھلاد برئونت،
پولسا چه آیانی نیاما په زور در بکننت و
کلاتا ببرنت.

۱۱ هما شپا هُداوندیں ایسًا پولسے
دیما آتک و اوشتات. گوشتی: ”او پولس!
دلا مزن کن، آنچُش که تئو اور شلیمئے

شہرا په منی مِستاگا شاہدی داتگ، ھمے
ڈئولا رومئے شہرا ھم ترا شاہدی دئیگی
انت.“

پولسیے کوشا رینگئے سازش و پنڈل

۱۲ دومی سَباها، لہتیں یَهودیا پندلے
جُوڑینت و وتمان وتا سئوگندش وارت که
تان پولسا مگشنست، نه آپ ورنت و نه ورگ.
۱۳ پلینڈ و پتنہ ساچوکیں مردم چه چلا

۱۴ گیشتر اتنت. مزنیں دینی پیشوا و
کئومئے کماشانی کِرَا شتنت و گوشتیش:
”ما په دل سئوگند وارتگ که تان پولسا
مگشین هچ نئوریں. ۱۵ پمیشکا شما گون
سرؤکانی دیوانا ھوريگا، لشکرئے مسترا
بگوشیت که آپولسا شمئے کِرَا بیاريت.
گون لشکرئے مسترا شمئے نیمّون اے ببیت
که شما پولسیے بارئوا گیشتر زانگ و
جُست و پُرس کنگ لؤٹیت. ما تئیار این،
رسگا پیسر، راها آییا گشین.“

١٦

بله پولسئے گھارزاتک که چہ اے
پندا سھیگ بوت، کلاتا شت و پولسی
سھیگ کرت. ١٧ پولسا یک رومی پئوجی
اپسرے لؤٹ و گوشتی: ”اے ورنايا وتي
مسترئے کرا بَر که اشیا چیزے گوشگی
إنت.“ ١٨ آییا ورنا وتي مسترئے کرا برت
و گوشتی: ”منا کئیدیین پولسا لؤٹتگ و
گوشتگ که اے ورنايا تئی کرا بیاران، چیا
١٩ که اشیا گون تئو چیزے گوشگی إنت.“

لشکرئے مسترا ورناۓ دست گپت و یک
کرے برت و جُست کرت: ”ترا گون من
چونین هبرے هست؟“ ٢٠ آییا گوشت:
”لہتیین یهودیا شئور کرتگ که ترا بگوشت
باندا پولسا دیوانئے دیما پیش بکنئے، په
اے شئورا آیانی نیمّون اش إنت که آ
پولسئے بارئوا گیشتر جُست و پُرس کنگ
٢١ بله تئو آیانی اے هبرئے مَنگا
لؤٹت، چیا که چہ آیان چل مردما
گیش، راها پولسئے سرا اُرش کنگ و آبیئے

کُشگا تئیار انت. آیان سئوگند وارتگ که تان پولسا مکشنست، نه آپ ورنت و نه ورگ. آتئیار نشتگ آنت و وداریگ آنت که تئو

آیانی واھگا بمئئے۔” ۲۲ لشکرئے مسترا

ورنا رُکست کرت و گوشت: ”هچگس سهیگ مبیت که تئو منا اے هال داتگ۔“

پولس، دیم په کئیسریها

گڑا لشکرئے مسترا دو آپسرا لؤٹ و گوشتنت: ”دو سد پئیادگین سپاهیگ، هپتاد اسپسوار و دو سد نئیزہبندیں سپاهیگ تئیار بکنیت که انشپی، ساہت نہا

کئیسریها برئونت، ۲۴ په سواریا، پولسا اسپ هم بدئیت تان آییا په وشی و سلامتی، والی پیلیکسئے کڑا برسیننت۔“

لشکرئے مسترا، رومی والیئے ناما یک کاگدے هم اے ڈئولا نبشت:

”چه کلئودیوس لیسیا سئے نیمگا ۲۶

په شرپدارین والی پيليڪسئ ناما:

سلام و دروت!

۲۷

اے مرد، يهوديان گپتگآت و آبيا
کشگی آتنت. بله وهدے من سهیگ بوتان
که آ رومى باشدەھے، گڙا گون سپاهيگ

۲۸

شتان و من چه آيانى دستا رَكِينت.
من لؤٹت بزانان که اے مردئ سرا چوئن
بُھتامے جنت، پمیشکا آيانى سروکانى

۲۹

ديوانئ دیما پیش کرت. سهیگ بوتان

که آبيا وتي شريئتئ جيڙهاني سرا
مئياريگ کنگا آنت و آبيا هچ چُشين کارے
نکرتگ که کئيد و بند، يا مركئ سزاوار

۳۰

بېيت. وهدے منا هال رست که په
آبيئے کشگا پندلے سازگ بوتگ، هما دمانا
تئيى گورا راهن دات. من، هما مردم که
آبيئے سرا بُھتام جنت، پرمان داتگ آنت که
گون آبيا وتي آڑا تئيى دیما پیش بکننت.“

گڑا سپاهیگان، پرمانئے سرا، هما

شپا پولس چه اور شلیما زرت و

آنتیپاٹریسے شهرا رسینت. ③۲ دومی

روچا، اسپ سواریں سپاهیگش پولسے

همراهیا رئوان داتنت و وت کلاتا پر

ترننت. ③۳ کئیسریہئے رسگا، آیان کاگد آ

دمگئے والی پیلیکسا دات و پولسیش آبیئے

دیما پیش کرت. ③۴ کاگدے وانگا رند،

والیا چه پولسا جست کرت: ”تئو کجام

دمگئے مردمے ائے؟“ پسیوی دات: ”من

کیلیکیہئے دمگئے مردمے آن.“ ③۵ گڑا

گون پولسا گوشتی: ”وهدے تئی سرا

بُھتام جنؤکیں مردم کاینت، من تئی و

آیانی هبران وت گوش داران.“ گڑا آیا

سپاهیگ هُكم کرتنت که پولسا هما کلاتا

بیرنت که هیرو دیس بادشاها بستگ و

همودا آبیئے نگھپانیا بکننت.

پیلیکسے دیما پولسے پیش کنگ

١ پنج روچا رَند، يهودیانی مسترین

دینی پیشوا هنانيا گون کئومئے لهتین
کماش و ترتوُس نامیں وکیلیا کئیسریها
شت، تان پولسے سرا و تی بستگین بھتاما

والیئے دیما پیش بکننت. ٢ وہدے

پولس آرگ بوت، ترتوُسا والیئے دیما
پولسے سرا بھتاما اے ڈولا پیش کرت:
”مژاھدارین والی پیلیکس! شما اے

سرڈگارا ایمنیں دئور و باریگے آورتگ و
چہ و تی دورچاری و کارزانتیا، په ادئے

مردمان گھبودی کار کنایتتگ. ٣ پمیشکا
ما هر جاہ و هر کجا تئی باز مِنْتوار ایں.

٤ من گیشیں هبر کنگ و ترا دلسیاہ

کنگ نلوٹان، بلہ په گستردی گون تئو
دزبندی کنان که مئے یک و دو هبرا گوش
دار و مارا و تی مِنْتوار بکن. ٥ گپ اش

انت که اے مرد، پولس، مزنیں پلینڈ و
پتنھسازے و سرجمیں دنیائے يهودیان
شُوریئیت. ناسِری نامیں یک ناراھیں

٦ چه إشان و أبيد، ٹولیئے سروکے.

مزین پرستشگاهئے بیہرمتی کنگئے چن و
لانچی هم کرتگا ات که ما گپت. ٧ لؤٹن

آبیا و تی شریتئے سرا مئیاریگ بکنین، بله
لشکرئے مستر لیسیاسا، په زور چه مئے
دستا پچ گپت و برت. پمیشکا ما، آبیئے ٻڏ
و بُھتام جنوک، تئیں ڪرا راه دئیگ بوتگین.

٨ نون تئو و ت آبیا جُست و پُرس بکن،
هما ٻڏ و بُھتام که ما آبیئے سرا جتگا انت،

آیانی راستیا سهیگ بئے.“ ٩ یهودی هم
گون آبیا همتوار بوتنت و گوشتش:
”هرچے که ترتوُسا گوشتگ، همے پئیما
انت.“

پولس و تی دیمپانیا کنت

١٠ نون والی پیلیکسا پولسے نیمگا
إشاره کرت که آوتی هبران بکنت. پولسا
گوشت: ”من زانان باز سال انت که تئو
مئے یهودی کئومئے دادرسیا کنگا ائے،

پمیشکا په دلجمی و تی بیمئیاریئے پَدْر

کنگا گُون تئو هبَر کنان. ۱۱

جُست بکنئے گڑا زانئے که دوازده رُوچا
گیشتر نگوستگ که من په پرستش کنگا

اور شلیما شتگان. ۱۲ مزنین پرستشگاها،

منا هچگسا گُون یگیا په جیزه و دیجا کا
ندیستگ، شهر و گنیسہان هم مردم

نشورینتگ آنت. ۱۳ اے بد و بُهتمان که

اُون منی سرا جننت، تئیی دیما آیانی

راستیا پَدْر کرت نکننت. ۱۴ بله تئیی دیما

اے هبرا مَنان که 'اے راهئے' رَندگیر و

مَنْوک آن که مردم آییا ناراھیں دینی ٹولیے
گوشنت. و تی پت و پیرکانی هُدا یا

پرستش کنان و هرچے که تئورات و نبیانی
كتابان نبشه انت، من آیانی باورمند آن.

من هم، همایانی ڈوللا، چه هُدا یا ۱۵

امیتوار آن و دلجم آن که سجھیں مُردگ،

نیکیں و بدیں، پدا زندگ بنت. ۱۶

پمیشکا، مدام جهاد کنان که گُون هُدا و

سچھیں مردمان منی جبین و وجдан پاک
و پلگار ببیت.

۱۷ نون لهتیں سالان و رَند، پِر تُرت و
اور شلیما آتكان، تان هما هئیراتان که منا
په ڪمڪ کنگا گون آتنت و تى کئوما
برسینان و گربانیگ هم بکنان. ۱۸ وتا پاک
و پلگار کرتگأت که آیان منا مزنیں
پرستشگاها دیست، نه مردمانی مُچی و
میڑیے هستأت و نه هم آشُوب و بلوایے.
۱۹ بله آسیائے دمگئ لہتیں یهودی همودا
أت، اگن آیان گون من جیڙھے هستأت، آ
تئی ڪرا بیاتکیننت و منا مئیاريگش
بکرتیں. ۲۰ چه اے مردمان جُست کن،
وهدے من یهودیانی سروکانی دیوانئے
دیما پیش کنگ بوتان، آیان په من چه
مئیارے راست و پَدر کرت، ۲۱ آبید چه
اے یکین هبرا که من اوّدا جار جت و
گوشت: 'من پمیشکا اے هکدیوانئے دیما
اوشتارینگ بوتگان که گوشتگاً اُن: "هُدا

مُرددگان پدا زندگ کنت.““

۲۲ اے هبرانی اشکنگا رَند، پیلیکْسا،

که ”اے راهئے“ بارئوا زانتکار آت،
ھکدیوانئے دادرسی دیّما نبرت و گوشتی:
”وھدے لشکرئے مستر لیسیاس کئیت، هما
وھدا اے آڑ گیشینگ بیت.“ ۲۳ گڑا، یک
پئوجی اپسرے پرمانی کرت پولسا آنگت
بدارنت، بلہ آبیا گیشتر آسودگی بدئینت و
آبیئے دوست و سنگتان هم چه آبیئے
گندُک و ھزمتکاریا مکن مکننت.

پولس، پیلیکسے دیّما

۲۴ لھتین رؤچا رَند، پیلیکس و تی
یهودیین زال ڈروسیلائے همراھیا آتك و
پولسی هم لؤٹت و آورت. گون پولسا
گوشتی: ”ایسًا مسیھئے سرئے باورمندیئے
بارئوا چه تئو گیشتر اشکنگ لؤٹان.“ ۲۵
بلہ وھدے پولسا هک و انساپ، پھریزکاری
و جُست و پُرسئے آیوکیں رؤچئے بارئوا

هبر کرت، گڑا پیلیکُسَا تُرست و گوَشتی:
”اُون تئو بِرئو، وہدے دَزگَتْ نبوتان، ترا
پدا لؤٹان.“^{۲۶} آمیتوار آت بلکین پولُس
آبیا چیزکے زَر لالِچ دنت، پمیشکا باز رَندا
لؤٹ و آورتی و گوْن آبیا گپ و ٿرانی
کرت.

^{۲۷} دو سال همے دابا گوَست و
پیلیکُسے جاگها، پورکیوس پِستوس والی
بوٽ. پیلیکُسَا په يَهودیانی رزا کنگا، پولُس
بنديجاها داشت.
پولُس، پِستوسئے دیما

۱ والی پِستوس، اے دَمگئے رَسگا
سے رُوچا رَند، چه کئیسریها دیم په
اور شلیما شت.^۲ اُودا، مزنیں دینی
پیشوا و يَهودیانی سرُوكان آئیئے دیما
پولُسے سرا بُھتام جت و ^۳ دَزبندی اش
کرت که آیان و تی مِنْتuar بکنت و پولُسا

اور شلیما راہ بدنٽ. شئورِش کرتگاٽ که پولسے آیگئے وھدا، راھا آیيئے سرا اُرُش بکنٽ و بگشنتی. ④ پستوسا پسّو دات: ”پولس کئیسریها بندیگ اٽ، منا وٽ په همے زوتان همودا رئوگی اٽ. ⑤ چه شما لهتین مسترو کماش منی همراھيا همودا بیئیت، اگن آییا مئیار و گناھے کرتگ گڑا همودا آیيئے سرا بھتام بجنيٽ.“

⑥ هشت تان ده رڙچا گون آیان نندگا رند، پستوس کئیسریها پر ترٽ. دومى رڙچا آییا هڪديوان کرت و هڪمى دات که پولسا بيارت. ⑦ وھدے پولسِش آورت، چه اور شلیما آتكِيٽن يهودی آييئے چپ و چاگردا مُچ بوتنٽ و آييئے سرا بازیٽ بھتامش جت، بله آیان چه آبھتامان يگے هم، راست پَدر کرت نکرت. ⑧ پولسا په وٽي بيمئياريئے پَدر کنگا درٽاينت: ”من په يهودي شريٽ و مزنیٽن پرستشگاه و په رومئے کئیسرا، هچ ڏئوليٽن رَد و نارَهبنديٽن

کارے نکرتگ۔” ⑨ بلہ پِستوسا لؤٹ

یهودیان و تی مِنْتوار بکنت، پمیشکا چه پولسا جُستی کرت: ”تئو اور شَلیمئے رئوگا رزا ائے، کہ من همودا هَکدیوان بکنان و اے آڑا بگیشینان؟“ ⑩ پولسا گوشت: ”من

رومئے کئیسرئے هَکدیوانئے دیما اوشتاتگان. منی دادرسی باید همدا ببیت. آنچُش کہ تئو وت شر زانئے من په

یهودیان هچ مئیار و گناہے نکرتگ. ⑪

اگن من آنچین مئیارے بکرتیں کہ مرکئے سزا یا هکدار بوتینان، گڑا مرکئے سِزائے سَگگا هم تئیار بوتگ آتان، بلہ اگن منی سرا یهودیانی اے بُھتام راست نہ آنت، هچگس منا په گشگا آیانی دستا دات نکنت. منا

کئیسرئے هَکدیوانا ببریت. ⑫ پِستوسا گون و تی سلاہکاران شئور کرت و رَندا گوشتی: ”تئو کئیسرئے هَکدیوانا پیشی لؤٹتگ، همودا پیش کنگ بئے.“

پولس، بادشاہ اگریپاسئے دیما

۱۳

کمے رُوچان و رَند، بادشاہ

اگریپاس و تی گھار بِرنیکیئے همراہیا، په

۱۴

پستو سئے مبارکیا کئیسریها آتک و

تان بازیں رُوچیا همودا مَنت. پستو سا

بادشاہئے دیما پولسیئے بارئوا تُران کرت و

گوشت: ”منی کِرّا بندیگے هست انت که

۱۵

والی پیلیکسا اشتگ. وہدے اور شلیما

شتگ اتان، یہودیانی مزنیں دینی پیشوا و

کماشان آییئے سرا بُهتم جت و منا

۱۶

گوشتیش که مئیاریگی بکنان. من

گوشتنت: ’رومیانی رَہبند اش انت، تان

وہدے گسیا بُهتم جنُوكانی دیما و تی

دیمپانیئے مُوه دئیگ مبیت، آسزا دئیگ

۱۷

نبیت. وہدے آییئے بُهتم جنُوك ادا

اتکنت، من آیانی اے آڑئے گیشینگا دیر

نکرت، دومی رُوچا هَکدیوانا نِشتان و

۱۸

پرمان دات که پولس پیش کنگ ببیت.

وہدے بُهتم جنُوك په هبر کنگا پاد اتکنت،

آیانی بُهتم چُش نه اتنت که من گمان

کرتگاٹ. ۱۹ اے مردئے سرا آیانی بھتام

وتی چندئے دینی هبر و ایسا نامیں
مُرتگیں مردیئے بارئوا اتنت که پولس

گوشیت آزندگ انت. ۲۰ من سربتگ و

ھئران اتان که اے آڑا چھ پئیما بگیشیںان؟

پمیشکا چھ پولسا جسٹن کرت که

اور شلیمئ رئوگا رزا ائے، تانکه اے آڑ

همڈئے هکدیوانا گیشینگ بیت؟ ۲۱ بلہ

پولسا لؤٹ همدا بمانیت و کئیسر و ت

آبیئے آڑا بگیشینیت. پمیشکا من پرمان

دات، تان وھدے آییا کئیسرئے دربارا راہ

مدئیان، همدا دارگ بیت. ۲۲ اگریپاسا

گوشت: ”من و ت اے مردئے هبران گوش

دارگ لؤٹان.“ پستوسا گوشت: ”باندا تئو

آبیئے هبران اشکنئے.“

دومنی روچا، اگریپاس و آبیئے گھار ۲۳

برنیکی، گون مزنیں شان و شرپیا، شهرئے

پئوجی منسدار و لھتین نامدارین

سرؤکانی همراھیا، والیئے دیوانجاها

اتکنت. پِستوسا، پُولسے پیش کنگئے
پرمان دات و پُولس دیوانئے دیما آرگ
بوت. ۲۴ پِستوسا گوشت: ”او بادشاہ

اگریپاس و دیوانئے نندوکین مردمان! اے
مردا که شما گندگا ایت، اورشلیم و
کئیسریہئے شہرانی سجھیں یہودیان
اشیئے سرا بازیں بُہتامے جتگ و گون من
کوگار کنان دزبندی اش کرتگ که اشیا

بکوشارینان. ۲۵ منی زانگا، اشیا چُشیں
مزنیں مئیار و گناہے نکرتگ که گشگ
بیت، بلہ وہدے اشیا لؤٹ که کئیسرئے
ہکدیوانا پیش کنگ بیت، گڑا من شئور
کرت رومئے شہرا راهی بدئیان. ۲۶ نون

منی دستا اشیئے بارئوا پکائیں چیزے
نیست کہ په کئیسرا بنیسان. پمیشکا، من
پولس په شما سجھینان و گیشتر په تئو،
او بادشاہ اگریپاس، پیش کرتگ تان جُست
و پُرسا رند، چیزے په نبیسگا در بگیجان.
۲۷ چیا که اے بیسر و بُنیں کارے، من یک
بندیگیا دیم بدئیان بلہ آبُہتامان که آئیئے

سرا جَنَگ بوتگ آنت، منبیسان.“

پولُس و تا بِیمئیار کنت

بادشاہ اگریپاسا گوں پولُس ①

گوشت: ”تراء و تى دىيمپانىئے مۆه و مۆكل
إنت.“ پولُسا دست بُرز كرت و په و تى

بِیمئیارىئے پَدْر كنگا هبرا لگت و گوشتى:

”او شريدارىن بادشاہ اگریپاس! من
بەتاورے آن كە مرۆچى تئىيى دىيما پىش
كنگ بوتگان تان چە يەھوديانى سجھىين

بۇھتامان و تى دىيمپانيا بىكنان. ③ من زاناڭ
كە تئو يەھوديانى سجھىين دۆد و رېيدىگ و
آيانى جىزەن شەر زانئى. پەيشىكا گوں تئو
پريات و دَزبندى كنان، منى هبرانى سرا
گوں شەرىن سَبَر و اوپارے دِلگوْش گور
بىكئى.

سجھىين يەھودى شەر زانىت كە منى ④

زِند چە پئىما بوتگ و منى كسانى و
ورنايى و تى مردمانى گورا و زَندا اورشليما

چُون گوستگ. ۵ باز وہد انت که منا زاننت و اگن بلوئنٹ، اے گواهیا دات کننت که من پریسیے بوتگ و آیانی پابندترین دینی رُمبا گون بوتگان. ۶ نون، پمیشکا هکدیوانا آرگ بوتگان که هڈائے هما لبز و کئولئے سَرجم بئیگا دلجم و سَدّک آن که آییا گون مئے پت و پیرکان کرتگ. ۷ په همے لبز و کئولئے سَرجم بئیگئے اُمیتا، مئے یهودیانی دوازدهیں گبیله شپ و رُوچ په دلستکی هڈایا پرستش کننت. او مڑا ہداریں بادشاہ! یهودی پمیشکا منی سرا بُھتام جنگا آنت که من په همے کئولئے سَرجم بئیگا سَدّک آن. ۸ او گوش داروکان! چیا اے هبرا مَنْت نکنیت که هُدا مُردگان پدا زندگ کنت؟

۹ یک وہدے من هم باور کرتگا ت کہ ایسا مسیھئے نامئے نمنگ و آییئے مرید و مَنْوگرانی آزار دئیگ، شریں کارے.

اور شَلِیما، همے کارا کنگا آتان. گوں مزنین
دینی پیشوايانی اهتیارا، چه هُدائے
پلگار تگینان بازيئنے، بندی کرتگ و مُدام
آيانی کوشاريئنگا همشئور بوتگان. ⑪ باز
رَندا سجھين گنيسهانى تها، من آپه گپر
کنگا هُج کرتگ آنت. منا بدواهي و کينگا
آنچُش گنؤک کرتگ آت که په آيانى آزار
رسينگا، ڈنى شهران هم شتگ آتان.

يك بـ گون مزنین ديني ⑫
پیشوايانی سـرجـمـین واـك و اـهـتـیـارـا، دـمـشـکـا
راـهـىـ آـتـانـ. ⑬ او شـرـپـدارـیـنـ بـادـشاـهـ!
نيـمـرـوـچـاـ هـمـىـ رـاـهاـ، آـنـاـگـتـ آـسـماـناـ چـهـ روـچـاـ
رـُـزـنـاتـرـىـنـ شـهـمـىـ دـيـسـٹـنـ. هـماـ رـُـزـنـ منـيـگـ وـ
منـىـ هـمـراـهـانـىـ چـارـىـنـ نـيـمـگـانـ ذـرـپـشتـ. ⑭
ما سـجـھـيـنـ زـمـيـناـ كـپـتـيـنـ، تـئـوارـےـ إـشـكـتـنـ
کـهـ إـبرـانـيـ زـبـانـاـ منـاـ گـوـشـگـاـ آـتـ:ـ 'ـشـاـوـولـ،ـ اوـ
شـاـوـولـ!ـ تـئـوـ چـيـاـ منـاـ آـزـارـ دـئـيـئـ؟ـ تـئـوـ هـماـ
کـايـگـرـيـنـ گـوـکـئـيـ پـئـيـماـ اـئـيـ کـهـ شـتـئـ توـسـکـ
وـ تـيـزـيـنـ سـجـاـ لـگـتـ جـنـتـ وـ وـتاـ تـاوـانـ دـنـتـ.'ـ

من جُست کرت: 'او واجه! تئو کئے
ائے؟' هُداوندا پَسْئو دات: 'من ایسا آن، هما
که تئو آیا آزار دئیئے.^{١٦} نون پاد آ، وتنی
پادانی سرا بُشت، من پمیشکا په تئو پَدّر
بوتگان که ترا وتنی شاهد و هِزمتکار گچین
بکنان، تان هرچے که چه من دیستگت و

^{١٧} دیمتراء گندئے، په آیان گواہی بدئیئے.
ترا چه تئیی جندئے کئوما و چه درکئومان،
^{١٨} که آیانی کِرَا ترا رئوان دئیان، رَکِینان.

ترا پمیشکا آیانی کِرَا راه دئیان، تان
چمّانِش پَچ بکنئے. آ چه تهاریا رُزْناییئے
نیمگا بیاینت و چه شئیتانئے پُرزُورین
دستا دیم په هُدائے راها بتُرُنْت، تان
گناہِش پِھل کنگ بینت و گون هما مردمان
شريکدار بینت که چه منی سرئے باورمنديا
پاک و پلگار بوتگانت.

^{٢٠} او بادشاه اگریپاس! من چه آ
آسمانی شبینئے مَنگا سرتاب ندات.

پیسرا دَمِشکئے شہرئے مردمانی نیاما، زَندا
اور شَلیم و یَهُودیَہئے سجّھین هَند و
دَمگانی مردمانی کِرَا و گُڑا درکئومانی گَورا
هم شتان و اے گُلئو رسیت که چه و تی
گناهان تئوبه بکننت و هُدائے راها پِر
بترنَت و چه و تی کاران پَدر بکننت که
هُدائے راہِش گپتگ. ۲۱ پمیشکا یَهُودیان
منا مزنین پرستشگاها گپت و گُشگئے

جُهدِش کرت. ۲۲ بلہ هُدایا منا تان
مرؤچیگا کُمک کرتگ و نون ادا اوشتاتگان
و مزن و کسان، سجّھینانی دیما گواہی
دئیان. اے هبران که من کنگا آن، چه موسا
و اے دگه نبیانی پیشگوییان ڈن نہ آنت،

۲۳ کہ مَسیه بايد انت سگی و سُوری
بسگیت، بمریت و چه سجّھینان پیسر، چه
مُردگان زندگ ببیت، جاہ بجنت و په و تی
کئوم و درکئومان نور و رُزْنے مستاگئے
جارا بجنت.“

په آگریپاسئے باورمند بئیگا، پولسئے واہگ

هِمِدا، پِستوسا په بُرْزَتئواری

پولسے هبرئے تها دئور کرت و گوشتی:

”او پولس! تئو بیسار ائے، تئیی گیشیں

زانت و زانگا ترا گنؤک کرتگ.“ ٢٥ پولس

درّاینت: ”شرپدارین والی پِستوس! من

بیسار نه آن، اے چیز که من گوشن راست

و هوشمندیں هبر آنت. ٢٦ بادشاہ

اگریپاس وт اے چیزانی بارئوا شر زانت

و من په دلیری اے هبران کنگا آن، چیا که

دلجم آن، آچه اے سرگوستان سهیگ انت،

اے سجهیں یک گونڈیں کلگ و کریا وہ

نبوتگ آنت. ٢٧ مژاھدارین بادشاہ

اگریپاس! ترا نبیانی سرا باور انت؟ هئو!

من زانان که ترا باور انت. ٢٨ گڑا

اگریپاسا گون پولسا گوشت: ”تئیی هئیالا،

منا گون وتی هبران چُش زوت مسیهیانی

راها آورت کنه؟“ ٢٩ پولسا پسّو دات:

”زوت یا دیئر، بله من چه هُدایا همشیا

لوٹان که ایوکا تئو نه، هرگس که مرؤچی

منی هبران گوش دارگا انت، منی ڈئولا
باورمند بیت، بله پادی زمزلان مبنت.“

٣٠ رَنْدَا بَادْشَاه وَ گُونْ آيِيَا والى،

٣١ ٻُرنيکي و نِشتگيڻ مردم پاد آتكنت.

وهده در آيگا آتنت، وتمان وٽ گوشگا
آتنت که ”اے مردا چُشين مڙين مئيارے
نكرتگ که جيل کنگ يا ڪشك ببيت.“

بادشاه آگريپاسا گون پستوسا گوشت:
”اگن اے مردا کئيسئے هڪديوانا پيشى
ملوڻتئين، انون آزات کنگ بوتگاٽ.“

پولس و رومئي سير

١ وَهَدَى كَرَار بُوتْ مَا گُونْ بُؤْجِيَّا

ایتالیا يا برئويين، گڙا پولسِش گون دگه
لهتيئن بندیگا، جوليوس ناميئن آپسرئيئے

٢ دستا دات، که چه کئيسئے لشکرا آت.

ما بُؤْجيگيا سوار بوت و راه کپتئين که آچه
آذراميتيئي بندينا آتكگاٽ و آسيائے دمگئے

اے دگه بَنِدِنَان رئوگی آت. تِسالونیکیئے شهرئے اریسٹر کاس نامیں مَكْدوُنیے هم، اے بُوجیگا گوں آت. ③ دومی روچا، مئے بُوجیگا سئیدونئے بَنِدِنا نَنْگَر دئور دات.

اپسر جولیوس گوں پولسا مهریان آت و اشتبی که پولس برئوت گوں و تی دوستان گِندُک بکنت و آبیئے زلورتان پورہ بکننت.

چه اوّدا پدا راه گپتیں بلہ گوات مئے دیما آت، پمیشکا ما کِبِرِسْئے جَزِیرہئے گش گپت و ایرگواتا دیما رئوان بوتیں. ④ چه کیلیکیه و پَمپیلیھئے زرکِران گَوزان،

لیکیھئے دمگا، میزَھئے شهرا آتكین. ⑤ اوّدا مئے پئوجی اپسرا دگه بُوجیگے در گیتک که چه مِسْرَئے شهر اسْکنْدَریها آتكَگآت و ایتالیا یا رئوگا آت. آبیا مارا ھمے

بُوجیگا سوار کرت. ⑥ ما تان بازیں رُوچان مَدان مَدان دیما شتیں و په هیلتے کُنیدو سئے بَنِدِنَئے نَزِیگا آتك و رَستیں. نون گوات مئے دیما آت، پمیشکا چه گُریتئے ایرگواتیں پهنا تا سَلمونَھئے کِرَا گَوزان، دیما

شتین و ۸ په سگی و سوئیے ”زیبا“
نامیں بندِنیا سر بوتین که لاسیھئے شہرئے
نڑیگا انت.

۹ بازیں وہدے زئوال بوتگات، تنتنا
روچگئے ائیید هم گوستگات و دریائے
سپر باز تُرسناک بوتگات، پمیشکا پولسا آ
ڈاھ دات و هُزار کرتنت، ۱۰ گوشتی: ”او
واجہان! من آنچُش گندان که سگین
بیمناک و تاوانبارین سپرے مئے دیما انت،
نه تھنا په بوجیگ و بوجیگئے بار و بُنگا، په
مئے زِندا هم.“ ۱۱ بلہ پئوجی اپسرا
پولسیے هبرانی سرا دلگوش دئیگئے بدلا،
۱۲ بوجیگئے هُدابُند و ناہدائے هبر زرننت.
زمستانا آبندِن په دارگا شرّ نه ات، پمیشکا
گیشترینانی شئور همش ات که بوجیگ
چه اوّدا در بکپیت و اگن بوٹ کنت، آ
پینیکسیئے بندِنا وتا برسیننت و زستانا
اوّدا بگوازیننت. پینیکسیئے بندِن، گریتئے
یک بندِنے که دیمی چه شمال و جنوباً،

مگربئے نیمگا انت.

مزین توپان

وهدے سبکیں زرباری گوات وش
وشا کشگا لگت، گمانیش کرت که نون آیانی
دلئے مُراد پورہ بیت. گڑا بوجیگئے ننگرش
چست کرت و کریتئے جزیرھئے پھناتا
گران، تئابئے نزیگا رئوان بوتنت. ۱۴ بلہ
دیر نگوست که توپانیں گواتیا چہ کریتا
سر کرت، کہ آییا گوریچانی روڈراتکئے
گوات گوشنت. ۱۵ بوجیگ گون توپانا
ڈچار کپت و گواتئے دیمی داشت نکرت،
پمیشکا ما وتا گواتئے سپرده کرت و چئول
و مئوجان مارا دیما برت. ۱۶ ما گونڈیں
کئودا نامیں جزیرھئے ایرگواتا، په سگی
بوجیگئے کٹی دستا آورت. ۱۷ کٹیئے سر
گیچگا رند، گون تئیل و سادان بوجیگش
چپ و چاگردا مُهربند کرت که مپُشیت.
ثرستیش چُش مبیت که بوجیگ،

سیرتیسئے بَزِین ریکانی تھا میں برئوت،
پمیشکا بُوجیگئے آچارِ ایر گیتک و

۱۸ بُوتک، نون گوات بُوجیگا دیما برگا آت.

بُوجیگ چه گواتئے ٿرندي و دریائے چئول
و مئوجانی مستیا چست و ایر بئیگا آت،
پمیشکا دومی رُچا، بُوجیگئے بار و بُنگانی

چَگل دئیگا لگتنت. ۱۹ سئیمی رُچا،

بُوجیگئے بازیں کارگیج و سامانِش هم
دستِ وَت دریایا دئور داتنت. ۲۰ وهدے

تَان بازیں رُچان نه رُچ گِندگ بوت و نه
استار و توپانیں گوات هم گشگا آت، گڑا ما
په وَتی زِندئے رَگگا هچ اُمیت نگشت.

۲۱ تَان باز رُچا ورگش هم

نئوارتگا آت. گڑا، پولس آیانی دیما اوشتات
و گوشتی: ”او مردان! اگن شما منی هبر
بزرتیں و چه گریتا در مئیاتکینیت، مئے
سرا اینچک سگی و سوری نکپتگا آت و

۲۲ اینچک تاوان هم نرستگا آت. بله نون
گون شما دَزبندی کنان وَتی دلا ڈڈ کنیت،

بُوْجِيگ بُذیت بله شمئے جندا هچ نبیت.

۲۳ اے هبرا، من پمیشکا زاناں که دُوشی

چه هما هُدائے نیمگا که من آبیئیگ آن و
آبیئے هزمتکار آن، پریشتگے آتك، منی گشا
اوشتات و ۲۴ گوشتی: 'او پولس! مُدرس،

تئو باید کئیسرئے دربارا پیش کنگ بئے،
مان بُوْجِیگا تئیی همراہ هم هُدایا

رَکِینتگاًنت. ۲۵ او براتان! دلا ڈڈ کنیت
چیا که منا هُدائے سرا سِتک اِنت و دلجم
آن، پریشتگا هرچے منا گوشتگ، الّما هما

ڈؤلا بیت. ۲۶ بله مئے بُوْجِيگ یک
جَزیرهیا میں رئوت."

بُوْجِیگئے پُرشگ

۲۷ چاردهمی شپا، مئے بُوْجِيگ انگت
آذریاتیکئے زرا جُمبان و چست و ایر بئیان
آت. شپنییما، جانشووان گمان کرت که

تئیاب گور نزیک اِنت. ۲۸ گڑا آپئے
جُھلی اش سُودت و کِساس کرت که بیست

گواز آت، وھدے بُوجیگ کمے دیمترا شت
پدا آپش سوڈت و زانِش که زرئے جھلی
پانزده گواز انت. ۲۹ ٿرستِش، چُش مبیت

که بُوجیگ آپا گون کوھیا ڏیک بوارت.

پمیشکا بُوجیگئے پُشتی نیمگا چار ننگرِش
دریایا دئور دات و دواش کرت که زوت تر

رُوح بیت. ۳۰ جانشو چه بُوجیگا ایر

کیگ و ڄهگا دلمانگ اتنت، پمیشکا آیان
گئیئے ساد پچ کرتنت و دریایا ایر گیتک.

آیانی نیمّون اش آت که چه دیمی نیمگا هم

ننگر آپا ایر بگیجنت. ۳۱ پولسا گون

پئوجی آپسرو سپاهیگان گوشت: ”اگن

جانشو ان بُوجیگ یله دات و ڄستنت، گڑا

شما رَگَت نکنیت.“ ۳۲ پمیشکا سپاهیگان

ساد بُرّتنت و گئی دریایا یله دات.

وھدے گوربام نزیک بوت، پولسا ۳۳

سجهین دلبُدی دات و گوشتنت: ”شما تان

چارده روچا ودار کرتگ که بارین چے بیت

وَوَرَدْ وَوَرَاكُوْ دَسْتْ هَمْ نِجْتَگْ. ٣٤

پِمِيشْكَا مِنْ گُونْ شَمَا دَزِبِندَىْ كَنَانْ چِيَزْ
بُورِيتْ تَانْ زِنْدَگِ بِماَنِيَّتْ، چَهْ شَمَا
هَچَكَسْئِيْ سَرَئِيْ مُودَانِيْ ٿَالَيْ هَمْ زِيَانْ

نِبيَتْ.“ ٣٥ پُولُسَا نَانْ زِرْتَنْتْ، سَجْهِيَّنَانِي

دِيَماْ هُدَائِيْ شَغَرْ گِپْتْ وَ پَداْ نَانْ تُرْنَسْتْ وَ
وَرَگِ بُنْكِيَّجِ كَرْتْ. ٣٦ چَهْ اِشِيا سَجْهِيَّنَانِي

دَلْ دَدْ بَوتْ وَ آهِمْ وَرَگَا لَگْتَنْتْ. ٣٧

بُوجِيَّگِئْ تَهَا ما دَوْ سَدْ وَ هِپْتَادْ وَ شَشْ
مِرْدَمْ اِتِيَنْ. ٣٨ وَهَدَءْ وَرَگِشْ وَارَتْ وَ
سِيرْ كَرْتْ، گَلَهِيَّنْ دَانِشْ درِيَايَا دَئُورْ دَاتَنْتْ
تَانْ بُوجِيَّگِ سُبَكْتَرْ بِبيَتْ.

رَوْچِ كَهْ دَرْ آتَكْ، تَئِيابِشْ دِيَسْتْ بَلَهْ
نِزانِتِشْ كَجاَمْ سَرَذْگَارَا آنتْ. تَلَگِيَنْ هَوْرَے
دِيَسِتِشْ كَهْ تَئِيابِيْ رِيَكْ آتْ، شَوَرِشْ كَرْتْ،
اَگَنْ بِبيَتْ بُوجِيَّگَا هَمَعْ هَوْرَا سَرَگِيَّجَنْتْ.

نَنْگَرِشْ بُوتَكْ وَ درِيَايَا يَلَهْ كَرْتَنْتْ.
بُوجِيَّگِئْ سُكَانِشْ كَهْ گُونْ سَادَانْ بَسْتَگَآتْ

پچ کرت و بوجیگئے دیمی نیمگئے آچار بُرُز
کرت، تانکه تئیابا سر بینت، ٤١ بلہ آپ اے
جاگھا تلگ آت، پمیشکا بوجیگئے دیمی
نیمگ ریکانی ٿمپیا میں شت و پُشتی
نیمگ چه مستین چئولانی زُورا پُرشگا
لگت. ٤٢ سپاهیگان کئیدیانی گشگئے
شور کرت تان چو مبیت که چه آیان گسے
اوڙناگ بکنت و بتچیت، ٤٣ بلہ پئوجی
آپسرا په پولسئے زندئے رَگِینگا سپاهیگ
چه اے کارا مکن کرتنت و پرمان دات که
اگن گسے اوڙناگ کرت کنت، دریایا گپ
بکنت و تئیابا برئوت، ٤٤ اے دگه مردم،
لهتین تھتگین دارانی گمگا و لهتین
بوجیگئے اے دگه ٹگرانی سرا وتا هُشكیا
برسیننت. اے ڏئولا سجھین مردم په وشی
و سلامتی تئیابا ایر کپتننت.

مالثائے جَزیرها، پولسئے مؤجزہ

١ وهدے ما سجھین په وشی و

سلامتی هُشکیا ایر کپتیں گڑا زانتیں که آ جَزیرہٰ نام مالٹا انت. ۲ اُدئے مردمان

گون ما بیدر و رین مهربانی کرت، هئور گوارگا آت و سک سارت آت، آیان مزنیں آسے روک کرت و مارا و شاتک کانا گوشت:

”وتا بتاپیت و گرم بکنیت.“ ۳ پولسا

لہتیں لنش و دار چت و مُچ کرت و انچش که آسئے تھا دئور دئیگا آت، چھ آسئے گرمیا یک گرمارے در آتك و آبیئے دستا

منگل بوت. ۴ مردمان و هدے پولسے

دستا پتاتگیں مار دیست، وت مان و تا گوشتیش: ”آلما اے مرد ہونیگے که چھ دریا یا رکتگ بلہ نون انساپئے ہدا آییا

زندگا نئیلیت.“ ۵ بلہ پولسا و تی دست چندت، مار آسا کپت و پولسا هچ نبوت.

۶ مردم چارگا آتنت که آلما آبیئے جسم و جان گوات گیپت یا کپیت و مریت. تان دیرا و داریش کرت بلہ و هدے دیستیش آیا چھیں هچ چیزے نبوت، گڑا آیانی هئیال بدل بوت و گوشتیش: ”اے چھ ہدایان

یکے۔“

۷ جَزِيرَهُئِي سردار پوبليوسيءِ مِلکت
و جايداد نَزِيكَ آتنت، سردار مئے کِرا آتك
و مارا وتي لوگا برتى و تان سئے رڙچا
مهماںي کرت. ۸ هما رڙچان سردارئے
پت تپيگ آت و لابِ رِچيَا گپتگآت. پولس
آبيئي کِرا شت، دستى بَدْدا جت و گون وتي
ڏوايا ڏراهي کرت. ۹ رَنْدا آ جَزِيرَهُئِي اے
دگه ناجوڙين مردم پولسئے کِرا آتكنت و
ڏراه بوتنت. ۱۰ آيان هر پئيما مارا باز
شرپ دات و رندا، رئوگئے و هدا په سات و
سپرا هرجے توشگ که مارا پکار آت داتش.

پولس، ديم په روما

۱۱ مالٿائي جَزِيرَهَا سئے ماها جَلَگا
رند، چه اسڪنڊريهئے شهرا آتكگين
بوجيگيَا سوار بوتien. بوجيگئي ديمى
نيمگا دريائے جاڙين بُتاني نشان پر آت.

وھدے بُوجیگ سیراکوسئے بَنِدِنا رَست،

گڑا تان سئے رُوچا همُودا مهتل بوتیں.
۱۳ ما چہ اوْدا راھ گپت و ریگیومئے بَنِدِنا آتك
و رَستیں. دومی رُوچا زرباری گواتیبا سر
کرت، سئیمی رُوچا پوتیولیئے بَنِدِنا

رَستیں.
۱۴ اوْدا ما وٽى لهتیں باورمندیں
برات دیست و آیان لؤٹت تان هپتگیا آیانی
کِرا بداریں. چہ اوْدا رومئے شهرا رَستیں.

۱۵ وھدے اوْدئے باورمندیں براتان

اشکتگأت که ما پیداک این، گڑا تان
”آپیوسئے بازارا“ و ”سئے مُساپرجاھ“
نامیں میتگیا مئے پیشوازیا آتکنت. پولسا
که دیستنت، آییا دلبڈیے رَست و ھُدائے
شُگری گپت.
۱۶ رومئے شھرئے رسگا،
پولسا اے مُوكل دئیگ بوت که جتاين
لؤگیئے تھا، تھنا گون یك نگھپانیں
سپاهیگیا بنديت.

پولس، رومئے شهرا

۱۷

سئے رُوچا رَند، پولُسا رومئے

شهرئے يَهودياني کماش وتي ڪرڻا لؤٽنت.

وهدے آتك و يكجاه بوتنت، گون آيان

گوشتى: ”او منى براتان! هرچُنت من په

وتى کئوم و پت و پيرُکى دڏد و ربيِدگان

هچ ڏئولين رَدين کارے نكرتگ، بله آنگت

لهتىين مردما منا اور شليما گرايِنتگ و

۱۸

روميانى دستا داتگ. روميان بازيں

پڻ و پولا رَند، په من هچ چُشين مئيارے

ندىست که گشگ بيان، پميشكا لؤٽش منا

۱۹

بله يَهودياني آيانى اے

شئور نمئت، نون من ناچار بوتان که چه

کئيسرا په وت انساپ بلؤڻان، آنگت هم

وتى کئومئے زنگا نجنان و منا چه آيان

۲۰

گلگے نىست. پميشكا شمارا وتي ڪرڻا

لؤٽنگ تان شمارا بگندان و گپ و ٿران

بکنيں. من په ”اسراييلئي أرمانا‘ گون اے

۲۱

زمزيل و سانکلان بندیگ آن.“

گوشتىش: ”تئي بارئوا چه يَهوديها په ما

هچ گُلئو و کاگدے نئياتكگ و چه مئى

براتان که إدا آتكگ آنت، نه گسیا تئیى
بارئوا گون ما هال و هئوال كرتگ، نه گسیا
بد و رَدِین هبرے گوشتگ.“ ٢٢ بله ما

تئیى پگر و هئيالان چه تئیى چندئي دپا
گوش دارگ لؤثین. پرچا که ما زانین شمئي
ايسياي ٿوليئي بارئوا هر جاگه مردم بد
گوشگا آنت.

٢٣ آيان گون پولسا په گند و نندا يك
رڙچه گيشينت و آرڙچا، چه پيسرا گيشتر
مردم پولسئے لؤگا آتك و مُچ بوت. گڙا
پولسا سباها بگرتان بئگاها گون آيان
هدائے بادشاهيئي بارئوا ٿران كرت و
گواهي دات. آييا چه موسيائے شريت و
گوستگين نبيانى كتاباني گواهي و دليلان
اے جُهد كرت که ايسيائے مئوگريا آيانى

٢٤ آيئي هبراني گوش
دارگا رند لهتىن باورمند بوت بله دگه لهتىنا
باور نكرت. ٢٥ آوتمان و ناتپاك بوت
و چه اوُدا شتنت، بله آيانى رئوگا پيسر،

پولسا وتى گىدى هېر كرت: ”پاكىن روها
چە إشئيا نبىئى زيانا گۆن شەمئى پىت و
پيرىنان چۆن وش و راست گۆشتىگ:

”اے كئومئى گورا بىرئو و بگوش:“ ٢٦

”گۆن گۆشان اشكنىت، بلە سەركىچ
ئۆریت،“

”گۆن چىمان چارىت بلە نگندىت،“

”چىبا كە اے كئوم سىنگىل بوتگ،“ ٢٧

”گۆشىش گران آنت،“

”آيان وتى چم
بىستىگ آنت“

”چۆ مېيت آيانى چم
بىگىندىت،“

”آيانى گۆش بىشكىنت،“

«آیانی دل بزاننت و سرپد ببنت و»

«منی نیمگا پر بتُرنت»

«که من آیان دراه بکنان.»

پمیشکا من شمارا سهیگ و سرپد کنان
که چه هُدائے نیمگا رَکِینگئے اے جار
درکئومانی کِرَا برگ بیت، آگوْش دارنت.^{۲۸}
وهدے پولسا اے هبر گوْشت، یهودی
پاد آتك و شتنن و وت مان و تا په ٿرندی
ڈپجاکش کرت.^{۲۹}

پولس تان دو سالا و تی جندئے
کریه کرتگین لؤگیا جَهمِنند بوت و هرگس
په گِندُکا بیاتکین آییا و شاتک کرت.^{۳۰}
نُترسی هُدائے بادشاھیئے جاری جت و
هُداوندیں ایسًا مَسیھیئے بارئوا مردمی
تالیم داتنت و هچگسیا آ، مکن نکرت.^{۳۱}